

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VIII legislatura

Quart període

Sèrie P - Número 54

Dimecres, 18 de juny de 2008

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. ERNEST BENACH I PASCUAL

Sessió núm. 39, primera reunió

S U M A R I

Comunicació

al Ple de la composició de les meses de les comissions (art. 41.2 del Reglament) p. 3

Situació

de compatibilitat o d'incompatibilitat d'un diputat (tram. 234-00035/08) p. 4

Projecte de llei

pel qual s'aprova el llibre quart del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions (tram. 200-00017/08) p. 4

Projecte de llei

sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista (debat de totalitat) (tram. 200-00037/08) p. 17

Projecte de llei

dels recursos contra la qualificació negativa dels títols o les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya (debat de totalitat) (tram. 200-00036/08) p. 32

Pregunta

al president de la Generalitat sobre les exigències de la nova direcció d'ERC per a mantenir l'estabilitat del Govern (tram. 317-00170/08) p. 37

Pregunta

al president de la Generalitat sobre el desplegament de l'Estatut (tram. 317-00172/08) p. 38

Pregunta

al president de la Generalitat sobre l'actuació del Govern per a afrontar la crisi econòmica (tram. 317-00168/08) p. 39

Pregunta

al president de la Generalitat sobre el blindatge legal del model d'immersió lingüística a les escoles (tram. 317-00169/08) p. 40

Pregunta

al president de la Generalitat sobre l'actuació del Govern per a afrontar la recessió econòmica (tram. 317-00171/08) p. 41

→

Pregunta

al president de la Generalitat si el Govern transmet il·lusió i confiança als ciutadans (tram. 317-00173/08) p. 42

Pregunta

al Govern sobre la bonificació dels peatges de l'autopista AP-7 al pas per les Terres de l'Ebre (tram. 310-00221/08) p. 43

Pregunta

al Govern sobre la directiva europea del temps de treball (tram. 310-00223/08) p. 44

Pregunta

al Govern sobre la política en matèria de recursos humans del Cos de Mossos d'Esquadra (tram. 310-00225/08) p. 45

Pregunta

al Govern sobre les accions dutes a terme per a minimitzar l'impacte de la crisi econòmica en la indústria, especialment pel que fa al sector de l'automoció (tram. 310-00226/08) p. 47

Pregunta

al Govern sobre la valoració que el conseller d'Educació fa de la resposta social suscitada per l'avantprojecte de llei d'educació (tram. 310-00220/08) p. 48

Pregunta

al Govern sobre la posada en servei de noves infraestructures (tram. 310-00222/08) p. 49

Pregunta

al Govern sobre l'aplicació de la tercera hora de castellà en l'educació primària (tram. 310-00224/08) p. 50

Projecte de llei

dels recursos contra la qualificació negativa dels títols o les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya (debat de totalitat) (tram. 200-00036/08) (continuació) p. 51

Proposta

per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de modificació dels tipus impositius de l'impost sobre el valor afegit aplicats a determinats béns i serveis (debat de totalitat) (tram. 270-00005/08) p. 56

Procediment

per a elegir tres membres del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (tram. 285-00002/08) p. 67

Interpel·lació

al Govern sobre l'organització territorial i els governs locals (tram. 300-00135/08) p. 67

Interpel·lació

al Govern sobre el model lingüístic del sistema educatiu (tram. 300-00138/08) p. 70

NOTES

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció pot ésser consultada a l'expedient del Ple.

SESSIÓ NÚM. 39.1

La sessió s'obre a les deu del matí i set minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per la secretària general, el lletrat major i el lletrat Sr. Pau i Vall.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat del consellers de la Vicepresidència, d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, d'Economia i Finances, de Política Territorial i Obres Públiques i de la consellera de Justícia.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Comunicació al Ple de la composició de les meses de les comissions (art. 41.2 del Reglament).

2. Situació de compatibilitat o d'incompatibilitat d'un diputat (tram. 234-00035/08). Comissió de l'Estatut dels Diputats. Debat i votació del dictamen de la Comissió (Dictamen: BOPC 278).

3. Projecte de llei pel qual s'aprova el llibre quart del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions (tram. 200-00017/08). Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana. Debat i votació del dictamen de la Comissió (Dictamen: BOPC 282).

4. Projecte de llei dels recursos contra la qualificació negativa dels títols o les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya (tram. 200-00036/08). Govern de la Generalitat. Debat de totalitat i votació de les esmenes a la totalitat. (Text presentat: BOPC 251, 88).

5. Projecte de llei sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista (tram. 200-00037/08). Govern de la Generalitat. Debat de totalitat i votació de l'esmena a la totalitat. (Text presentat: BOPC 251, 92).

6. Proposta per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de modificació dels tipus impositius de l'impost sobre el valor afegit aplicats a determinats béns i serveis (tram. 270-00005/08). Grup Parlamentari de Convergència i Unió. Debat de totalitat i votació de l'esmena a la totalitat (Text presentat: BOPC 244, 57).

7. Procediment per a elegir tres membres del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (tram. 285-00002/08). Grups parlamentaris. Designació.

8. Interpellació al Govern sobre l'organització territorial i els governs locals (tram. 300-00135/08). Lluís Postigo i Garcia, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa. Substanciació.

9. Interpellació al Govern sobre el model lingüístic del sistema educatiu (tram. 300-00138/08). Grup Parlamentari de Convergència i Unió. Substanciació.

10. Interpellació al Govern sobre la gestió de la crisi provocada per la vaga de transportistes (tram. 300-00136/08). Grup Parlamentari de Convergència i Unió. Substanciació.

11. Interpellació al Govern sobre la política de transports (tram. 300-00134/08). M. Dolors Montserrat i Culleré, del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Substanciació.

12. Interpellació al Govern sobre la gestió del sistema sanitari (tram. 300-00137/08). Grup Parlamentari de Convergència i Unió. Substanciació.

13. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre les darreres actuacions amb relació a la sequera (tram. 302-00110/08). Santi Rodríguez i Serra, del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació.

14. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre la política d'encàrrec i contractació d'estudis i informes externs (tram. 302-00111/08). Grup Parlamentari de Convergència i Unió. Debat i votació.

15. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre la cooperació al desenvolupament (tram. 302-00112/08). Grup Mixt. Debat i votació.

16. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre la política en matèria d'aigua (tram. 302-00113/08). Grup Parlamentari de Convergència i Unió. Debat i votació.

17. Preguntes amb resposta oral.

El president

(Per raons tècniques, no han quedat enregistrats els primers mots de la intervenció de l'orador.) ...aquesta tarda a les quatre.

D'acord amb l'article 84 del Reglament, la il·lustre diputada senyora Rocío Martínez-Sampere Rodrigo ha delegat el vot, per motiu de baixa per maternitat, per a totes les votacions que es tinguin en aquesta sessió plenària número 38, en el portaveu del seu Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, l'il·lustre senyor Miquel Iceta.

Alteració de l'ordre del dia

Aquesta presidència, tot acollint la sol·licitud conjunta de tots els grups parlamentaris i d'acord amb l'article 72.3 del Reglament, proposa l'alteració de l'ordre del dia en el sentit que el punt número 5, que és el Projecte de llei sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, sigui substanciat immediatament després del punt número 3. No hi ha cap objecció, ho intueixo, ni cap oposició.

Considerem, doncs, acceptada aquesta proposta per assentiment i, per tant, modificat l'ordre del dia.

Comunicació

al Ple de la composició de les meses de les comissions (art. 41.2 del Reglament)

El primer punt de l'ordre del dia és la Comunicació al Ple de les meses de les comissions.

Els canvis en la composició dels membres de les meses han estat inclosos al dossier de la sessió, que ha estat distribuït als il·lustres diputats i diputades. Els prego, doncs, que se n'eximeixi la lectura.

Doncs, si és així...

Situació

de compatibilitat o d'incompatibilitat d'un diputat (tram. 234-00035/08)

...passaríem al segon punt de l'ordre del dia, que és la situació de compatibilitat o d'incompatibilitat d'un diputat. El secretari quart donarà lectura del dictamen.

El secretari quart

Gràcies, senyor president.

«La Comissió de l'Estatut dels Diputats, en sessió tingué el dia 4 de juny del 2008, ha acordat d'establir el dictamen següent:

»Una vegada examinades les dades declarades pel diputat Antoni Llevot Lloret relatives a la professió que exerceix i als càrrecs públics que ocupa, d'acord amb l'article 16.1.b del Reglament i la legislació aplicable, la comissió, en compliment del que disposa l'article 11.2 del Reglament, proposa al Ple la situació de compatibilitat del diputat Antoni Llevot Lloret.

»Palau del Parlament, 4 de juny del 2008»

El president

No hi ha cap intervenció? (*Pausa.*) Doncs, si no hi ha cap intervenció, passarem seguidament a la votació, si no és que els senyors portaveus donen el seu consentiment per a poder aprovar aquesta proposta per assentiment. (*Pausa.*)

Doncs, si és així, no havent-hi cap objecció, queda aprovat aquest dictamen.

Projecte de llei

pel qual s'aprova el llibre quart del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions (tram. 200-00017/08)

El tercer punt de l'ordre del dia és el debat i la votació del dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de llei pel qual s'aprova el llibre quart del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions.

D'acord amb l'article 112.1, presenta la iniciativa l'honorable senyora Montserrat Tura, consellera de Justícia.

La consellera de Justícia (Sra. Montserrat Tura i Camafreita)

Gràcies, senyor president. Bon dia, il·lustres diputats, il·lustres diputades. Certament, el Reglament podria estalviar-me la meua presència aquí, a dalt, en aquesta tribuna, però sempre que aprovem una part important del que és el nostre Codi civil, el que és el dret propi de Catalunya, em sembla prou important com perquè el Govern faci algunes reflexions, molt ràpides, sobre la importància d'aquesta llei que avui vostès posaran a debat i a votació i que confio en la unanimitat de la cambra per tirar-la endavant.

Del conjunt de llibres en què es configura el Codi civil, el de successions ha estat, al llarg de la història, la radiogra-

fia de l'estructuració de la societat. És més, probablement, si analitzéssim què ha configurat la conservació dels patrimonis familiars, evitant, per exemple, la fragmentació de les explotacions agràries, arribaríem a la conclusió que ha estat, precisament, el dret successori aplicat al llarg de la història.

Per això, si l'article cinquè de l'actual Estatut estableix com a dret històric la nostra tradició jurídica i insta a incorporar-la i a modernitzar-la perquè sigui útil també en aquesta societat canviant, avui estem fent tradició i novetat, història i adaptació a la societat actual d'una manera importantíssima en un àmbit que afecta el conjunt dels ciutadans.

No els llegiré els aspectes més importants, estic convençuda que ho faran els ponents que han format part de la ponència de tots els grups parlamentaris. L'única cosa que vull és dir-los que els n'agraeixo extraordinàriament la predisposició a incorporar, a analitzar, a reflexionar sobre un text que va entrar en aquest Parlament de manera lleugerament desendregada i que els n'agraeixo molt la tasca per tal de posar en ordre i de fer un document que confio a sentir-nos-en, tots, orgullosos i que sigui útil a aquesta societat moderna i avançada de la primera dècada del segle XXI i de les dècades que ens han de succeir.

En destaquem la tradició que es manté, i, per tant, fins i tot d'institucions jurídiques que es mantenen al llarg de la història en la nostra tradició successòria, però també la capacitat d'incorporar elements que són presents en la societat actual com la violència domèstica, que és la que més ha sortit i que no podria intervenir sense fer-ne menció. Per tant, la condició d'indigna per heretar, la persona que ha estat condemnada per maltractament, quan la causa de mort és una altra que no té res a veure amb el maltractament. És a dir, si fos el maltractament, si fos l'autor de la mort d'aquesta persona, és evident que en quedaria exclòs. En el cas de Catalunya s'exclou sempre que hi hagi hagut una sentència, encara que la causa de mort sigui una altra. Qui ha estat condemnat perquè ha comès delictes contra els drets i els deures familiars, com ara l'impagament de pensions, la infracció de deures de custòdia, l'abandó de família, l'impagament d'aliments als progenitors, etcètera; és a dir, aquell que no ha atès les responsabilitats parentals és evident que no pot accedir a heretar. Es contempla la possibilitat de desheretar qui, de manera manifesta i contínua, no ha tingut relació familiar i s'ha desentès i ha deixat en una situació difícil els seus progenitors o les persones de les quals pretén heretar i que, en un codi que no tingués en compte aquesta sensibilitat social, podria fer-ho.

També a la flexibilització dels pactes successoris, qüestió que, de ben segur, tots vostès coneixen, passen a desvincular-se, exclusivament, de la successió familiar vertical i, per tant, s'admet fer atribucions particulars a persones externes a la família. Això en matèria de continuïtat de les explotacions agràries, que comentàvem fa un moment, és molt important i així ho manifestem.

S'equipara les parelles de fet i la convivència fins al moment de la mort amb la condició de vidu o de vídua, s'equiparen les parelles a tot tipus de parelles. S'estableixen aspectes que fan referència a l'adopció en aquesta diversitat de famílies que es produeix avui a la nostra societat, l'a-

dopció per part d'un cònjuge d'una segona relació quan amb el primer s'ha perdut aquest contacte i què succeeix amb la família del primer, dels progenitors biològics.

Totes aquestes coses que la societat actual s'ha de plantejar, Catalunya, com sempre, se les planteja de manera capdavantera i les incorpora en una de les normes jurídiques de major transcendència, que és precisament el Codi de successions. Però això estic convençuda que els diputats ho posaran en rellevància.

Jo torno a insistir en el meu agraïment a l'esforç que han fet d'haver incorporat suggeriments per altra banda procedents d'un treball, que també vull agrair, de l'Observatori de Dret Privat de Catalunya i del grup de treball que específicament ha seguit el procés d'elaboració d'aquest codi de successions.

Vull agrair-los-ho perquè, amb la humilitat o més que humilitat per ser fidel a la veritat, sóc plenament conscient que el text ha millorat de manera substancial des del dia que va ser entrat en aquesta cambra democràtica fins ara. I és de justícia i és de..., no només de cortesia, sinó de ser fidel a una determinada manera de ser i de sinceritat, reconèixer-ho a tots vostès, als diputats en primer lloc, als membres de la Comissió de Justícia, al personal de la cambra i a tots aquells que ens han acompanyat, els uns i els altres, a fer possible aquesta modificació i aquesta adaptació per donar major coherència, hi insisteixo, a un dels diferents llibres que estableixen un dels elements del nostre dret propi més important. Perquè en farà una nova radiografia d'una nova estructuració de la societat, però continuarà fent-ho a la manera catalana, amb aquest dret propi que forma part –com ja he dit repetides vegades– de la important i forta reivindicació que en el seu dia es va fer dels drets històrics, aplicada i demostrada la flexibilitat i adaptació a la societat catalana.

Com saben, i amb això acabo, després de la primera llei, Llei 29/2002, del Codi civil, en què es fa fixar l'estructura d'aquest Codi, avui s'aprovaria el llibre quart relatiu a successions, i ja ha estat aprovat el llibre tercer sobre les persones jurídiques. I resten el llibre segon, sobre les persones i famílies, que es troba en una fase molt avançada d'elaboració, i quedaria només el llibre sisè, sobre obligacions i contractes.

Amb la qual cosa també el Govern, l'Observatori de Dret Privat, tots els que treballen a actualitzar el Codi civil i aquesta cambra hauran treballat de valent durant aquest mandat, durant aquesta legislatura, per fer possible aquesta adaptació del nostre dret que ens singularitza, tant com ho fan les institucions ancestrals, o la nostra llengua pròpia, o les nostres tradicions i costums.

Per això avui vull destacar-ne i vull posar de rellevància que el debat que ara s'inicia sobre un text legal va molt més enllà de ser únicament i exclusivament una llei. És, en el fons, la demostració d'avantguarda que sempre ha mantingut respecte a posicions de caràcter social la norma pròpia catalana, i això és gràcies a tots vostès.

Moltíssimes gràcies.

El president

Hi ha presentada una esmena signada per tots els grups, que ha estat inclosa en el dictamen de la llei, i passa-

rem ara a la presentació dels treballs de la comissió i a fixar el posicionament. D'acord amb l'article 109.4 i el 112.1 del Reglament, la il·lustre senyora diputada Agnès Pardell va ser designada relatora per presentar els treballs de la comissió i té la paraula.

La Sra. Pardell Veà

Gràcies, president. Honorable consellera, honorable conseller, senyors diputats i senyores diputades, membres de l'Observatori, del Departament de Justícia, gràcies, per la seva presència aquí, avui.

En nom dels membres d'aquesta ponència i en la meua condició de relatora, passo tot seguit a exposar-vos el que han estat els treballs parlamentaris de gestació del llibre que avui presentem, el llibre quart del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions.

El dret civil, com bé ha exposat l'honorable consellera, és un element que junt amb la llengua i la cultura dóna singularitat específica a la nostra nació, així ho reconeix l'Estatut d'autonomia, en l'article 5, dedicat als drets històrics del poble català. I crec que podem estar d'acord a afirmar que el dret de successions constitueix la columna vertebral d'aquest dret històric, del dret civil.

També cal recordar que l'article 129 de l'Estatut d'autonomia reconeix com a competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya la competència en matèria de dret civil català, motiu pel qual l'elaboració d'aquesta llei representa un pas més en la construcció del nostre sistema jurídic català.

Pel que fa als aspectes formals, cal fer esment al fet que no es va presentar cap esmena a la totalitat i la tramitació d'aquesta llei va seguir, doncs, el seu curs parlamentari. Aquest projecte, recordem-ho, va estar presentat al Parlament per part del Govern el 12 de febrer del 2007. El dia 26 de febrer es va obrir el termini per presentar esmenes a la totalitat i cap grup, com hem dit abans, va presentar-hi esmenes. El 18 d'octubre van tenir lloc les compareixences davant la Comissió de Justícia i van reunir, aquestes, juristes de reconegut prestigi, així com també representants d'institucions diverses, que sens dubte van contribuir amb les seves aportacions a millorar els aspectes de la llei.

Com a relatora, crec que un dels moments més importants en la gestació d'aquesta llei justament es va produir quan l'honorable consellera Montserrat Tura va proposar al consell rector de l'Observatori de Dret Privat, el dia 31 de maig del 2007, a constituir una comissió per donar lectura des d'un punt de vista tècnic i de millora al projecte del llibre quart, sense que això impliqués cap tipus d'interferència en el que eren els treballs parlamentaris. Però tenien un clar propòsit, que era contribuir a la millora del text proposat. Amb aquesta iniciativa crec que va quedar constància de la voluntat d'arribar a un ampli consens amb tots els grups parlamentaris i la necessitat també de millorar el text proposat.

La comissió va quedar constituïda per juristes de reconegut prestigi, alguns dels quals ens acompanyen avui aquí a la sala. Parlo d'Antoni Bosch, Josep Ferrer, Roc Fuentes, Lluís Jou, Jesús Gómez, Albert Lamarca, José

Alberto Marín, Joan Carles Oller i Antoni Vaquer, a tots ells, el nostre més profund agraïment.

Aquesta comissió naixia amb un encàrrec molt clar: fer una revisió tècnica i sistemàtica del projecte de llei, amb l'objectiu d'oferir a tots els diputats un treball jurídic que pogués aplegar el consens. Tant l'Observatori com els juristes designats pels grups parlamentaris han treballat intensament i de comú acord amb la reconducció i revisió del text incorporant els treballs previs que formaven part del text presentat pel Govern. I també la comissió va considerar que allò que en un principi semblava més simple després va esdevenir més complex, i es va arribar a la conclusió de la necessitat d'ampliar el termini de presentació d'esmenes i anar a un termini extraordinari. Tot això amb el desig d'aconseguir i d'aplegar una millora del text i el consens de tots els grups parlamentaris.

La comissió i la ponència van treballar en temes que *a priori* podien resultar més controvertits com són les modalitats de testament admissibles a Catalunya, la regulació dels pactes successoris, els drets successoris del vidu o del convivent en parella estable en la successió intestada, la regulació de la legítima o el règim de la quarta vidual.

Finalment, el dia 5 de febrer de 2008 tots els grups parlamentaris van signar la recopilació d'unes esmenes conjuntes que perseguien l'objectiu de millorar i consensuar el projecte presentat pel Govern.

Si bé és cert que la presentació d'esmenes a l'articulat va perllongar el que seria en el temps l'avinença aconseguida posteriorment, ha facilitat molt els treballs de la ponència i ha aconseguit que en dos mesos i escaig puguem presentar avui el text per a l'aprovació.

Hem de reconèixer que això ha estat i és un mèrit de tots els ponents, de tots els grups parlamentaris, de tots els membres de la comissió constituïda en el si de l'Observatori del Dret Privat. I, en concret, pel que fa a l'Observatori, voldria fer un agraïment molt especial a dues persones: al doctor Josep Ferrer, que avui ens acompanya, i també a la senyora Anna Llança. Gràcies per la seva disponibilitat fins al darrer moment. Igualment voldria reconèixer la voluntat del consens per part del Govern liderada, aquesta voluntat, per l'honorable consellera Montserrat Tura.

La revisió feta respon al desig d'adequar, com ha dit bé la consellera, el contingut a les transformacions de l'economia, la societat, les famílies que s'han produït en els darrers decennis, i d'aprofitar l'experiència professional i jurisdiccional acumulada per esmenar o suprimir regles dubtoses, compensar alguna mancança, introduir novetats tecnològiques pròpies del segle XXI i facilitar-ne l'aplicació judicial.

També presenta novetats de naturalesa tècnica i altres que reflecteixen decisions de política jurídica, com són aquestes referides a les formes testamentàries, als pactes successoris, a la successió intestada, als drets del cònjuge vidu o convivent, a la modificació de les regles del càlcul de la legítima, etcètera.

S'han produït també canvis d'ordre sistemàtic, la reordenació feta en els títols de la llei s'ajusta a l'ordre

temporal en el que són les fases en què es desenvolupa el fenomen successori.

I la ponència proposa també avançar en l'ús de les noves tecnologies, pròpies del segle XXI, per a dur a terme determinats actes testamentaris. Concretament es recomana introduir la possibilitat d'utilitzar la signatura electrònica en determinats supòsits, com és el cas del testament tancat. I a l'efecte, he de reconèixer i agrair al diputat Salvador Milà la seva insistència, la seva perseverança, en aquest punt i en tants d'altres. Per tant, especialment també el meu agraïment. I vull fer-ho a l'Agència Catalana de Certificació per la informació i l'assessorament que ens ha prestat i que ha estat cabdal per a poder incloure aquesta possibilitat de signatura electrònica en el llibre quart.

La ponència ha recomanat la modificació de determinats articles del Codi de família, relatius a la determinació de la filiació dels fills nascuts a conseqüència de la fecundació assistida de la dona, i es possibilita que es pugui inscriure en el Registre Civil, com a pare o mare, el cònjuge o parella que consenteix la fecundació, petició aquesta feta per algunes associacions, com l'Associació de Famílies de Lesbianes i Gais i l'associació ACORD, i que suposa avançar en la reforma que ja preveu l'avantprojecte del Codi de família. Aprofitem també aquest moment per a saludar els representants d'aquestes associacions que avui ens acompanyen.

Finalment, també s'ha decidit introduir una disposició final referida al tractament de gènere en les denominacions referides a les persones i que afecta la totalitat del Codi civil de Catalunya. Lamentem, però, que no hagi estat possible introduir alguna demanda formulada per l'Associació Catalana per a la Integració del Cec, ja que aquesta superava l'àmbit pròpiament de la regulació del llibre quart i ens situava en la legislació o reforma de la legislació notarial d'àmbit estatal. Amb aquest efecte, nosaltres proposem una disposició addicional en espera que poguéssim també poder fer alguna gestió per tal d'avançar en la modificació de la legislació notarial.

No voldria acabar sense expressar l'agraïment a tots i cadascun dels ponents pel seu treball, per la seva col·laboració, per la seva dedicació, per la seva disponibilitat i per l'esforç que en tot moment han manifestat per trobar la fórmula d'apropament des de les posicions inicials, que no era fàcil, però que, al final, la voluntat de tots i de totes, de la senyora Montserrat Nebrera, de la senyora Núria de Gispert, del senyor Miquel Àngel Estradé, del senyor José Domingo i del senyor Salvador Milà, han fet possible que avui poguéssim presentar aquest text...

El president

Senyora Pardell...

La Sra. Pardell Veà

...del projecte de llei.

Per acabar, president, el nostre agraïment també al lletrat de la comissió, el senyor Francesc Pau, a la gestora, senyora Elena Mora, i al lingüista, senyor Joan Fibla, per l'esforç que han fet de respectar els termes jurídics...

El president

Senyora Pardell...

La Sra. Pardell Veà

...utilitzats pel legislador i, alhora, ajustar-los a l'estil de la legislació del Parlament.

Res més; moltes gràcies.

El president

Poden fixar ara posició els grups parlamentaris sobre el text del dictamen. Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, l'honorable senyora Núria de Gispert.

La Sra. De Gispert i Català

Molt honorable president del Parlament... Honorable consellera, senyores diputades, senyors diputats, em dispenso a establir quin és el posicionament del nostre grup davant aquest projecte de llei.

Quan es va fer, ja fa uns quants mesos, el debat a la totalitat del Projecte de llei del llibre quart ja vaig dir en la meua intervenció que ens trobàvem davant un dels projectes més importants d'aquesta legislatura, no només pel seu contingut, per la seva extensió i significat, sinó, i sobretot, pel que representa per al nostre dret civil. Deia també que tenia els seus antecedents més immediats en el Codi de successions per causa de mort, llei aprovada per unanimitat d'aquest Parlament l'any 1991, i també en la Compilació del dret civil de Catalunya de 1960. La Compilació, malgrat que contenia una extensa regulació de les successions, era incompleta i parcial, i propiciava l'aplicació supletòria del Codi civil en un gran nombre d'institucions. El Codi de successions del 91 va ser una normativa autònoma, completa i global del dret successori català, que, sense desvincular-se de la tradició jurídica catalana i dels grans principis rectoris sempre presents en el nostre dret successori, encapçalats per la llibertat de testar, va adequar les nostres institucions jurídiques successòries a la realitat catalana d'avui.

Deia també que qualsevol canvi important en el procés codificador s'havia de fer mitjançant lleis especials, seguint no només un acord tàcit pres durant tota la tasca codificadora dels darrers vint-i-cinc anys, sinó també pel que disposa l'article 6 de la Llei primera del Codi civil de Catalunya. I afegia que aquests canvis no s'havien de fer directament en el codi o en el llibre quart i que, si malgrat tot es feien, si eren importants havien de tenir el consens de la comunitat jurídica.

Recordava també que els codis han de tenir necessàriament una vocació de permanència i d'estabilitat en el temps. A diferència de les lleis administratives, els codis no són normes del moment que es modifiquen en funció de polítiques concretes o de criteris polítics, sinó que han de tenir aquesta vocació d'estabilitat que lliga també amb els seus fonaments històrics.

I vaig dir, també, que per aquestes raons, i altres de fons que no repeteixo aquí ja que es troben en el diari de sessions d'aquesta cambra, no podem estar d'acord amb el projecte que es presentava i demanàvem des del nostre

grup parlamentari un treball acurat i sense pressions, una ponència conjunta o un grup de treball o qualsevol altra fórmula que pogués assolir el consens necessari. Deia llavors que el llibre quart hauria de continuar amb la tasca iniciada pels nostres predecessors, hauria de seguir sent modern i actual, però alhora havia de ser també conservador; no havia de modificar els grans principis propis del dret romà, tan arrelats en el dret successori català.

Però el projecte presentat no reunia aquestes condicions i per al Grup de Convergència i Unió no va merèixer un judici favorable. Va ser presentat la legislatura passada amb precipitació; era un projecte poc madur. Així i tot, com ens va semblar que hi havia per part del Govern voluntat política per consensuar el projecte de llei, no vàrem presentar esmena a la totalitat. I així ha estat. Des del Departament de Justícia, i més concretament des de l'Observatori de Dret Privat, s'ha liderat un grup de treball on han convergit totes les sensibilitats i han treballat el projecte presentat pel Govern amb voluntat d'arribar a un consens, que s'ha aconseguit.

En general s'ha fet un treball conceptual de depuració sistemàtica, s'ha modernitzat el llenguatge i s'han revisat en profunditat els continguts més polèmics introduïts al projecte. Això no vol dir, per part del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, que aquest projecte sigui en tot el nostre, o que és el projecte que hauríem presentat. Probablement alguns dels canvis realitzats els hauríem fet mitjançant la tècnica de les lleis especials i no pas directament al codi, tal com diu l'article 6 de la Llei primera, com per exemple tot el capítol referent als pactes successoris.

Pel que fa a la resta de modificacions introduïdes en el projecte inicial, absolutament d'acord, amb majúscules. Després analitzaré les més importants i que han fet que la posició de Convergència i Unió hagi estat favorable.

El projecte que avui s'aprovarà per aquesta cambra segueix l'empremta del Codi de successions del 91, en conserva els seus fonaments, el disseny institucional bàsic i fins i tot la redacció exacta de nombrosos articles. Però, alhora, el llibre quart presenta novetats de naturalesa tècnica i d'altres que reflecteixen decisions de política jurídica amb una clara repercussió social, com ara els canvis introduïts en les causes d'indignitat successòria, les millores en el testament atorgat per persones amb discapacitats sensorials, si bé amb una disposició que ens porta al que en digui la legislació notarial, l'entrada de les noves tecnologies i especialment la remodelació integral del sistema de pactes successoris.

En darrer lloc, i tal com he dit abans, permetin-me que identifiqui breument aquelles modificacions fetes respecte del projecte inicial i que són substantives en el dret de successions català. En primer lloc, mantenir i defensar per damunt de tot el principi d'acord entre les parts; és a dir, si pot ser, que hi hagi acord, i, en cas de discòrdia, que sigui l'àrbitri del jutge.

Segon, la recuperació de les quartes, la falcídia i la trebellianca. I si algú considera que tenen un nom antiquat, poc modern, que sàpiguen que vénen del dret romà i que són útils, que són útils en el segle XXI. Tenim un dret històric que sabem adaptar a les necessitats de la

societat catalana d'avui; són institucions que enforteixen la posició de l'hereu gravat per llegats o gravat per fideïcomisos. I tots estem convençuts que la institució d'hereu és bona, entesa com a aquella persona que se situa en el lloc i en el dret del causant.

Tercer, la recuperació del principi *semen eres, semper eres* en el seu estat pur. També un principi romà i que vol dir que, una vegada una persona és hereu, ho és sempre i, per tant, no s'accepten condicions resolutòries.

Quart, se suprimeix el testament mancomunat o testament conjunt. Aquesta és una institució aliena al dret català, vinguda de Navarra i Aragó, amb molt poca incidència a casa nostra.

I, finalment, un altre tema controvertit era la regulació dels pactes successoris. Ja ho he dit: s'havia anat d'un extrem a l'altre, i en un àmbit com aquest s'havia de procedir amb molta cautela. S'ha fet una revisió en profunditat i el projecte que avui tenim a les mans es reformula de cap a peus.

Finalment, i sense que siguin institucions històriques del dret català, crec que és important dir que aquest projecte reforça la posició del vidu, es recupera com a dret successori bàsic l'usdefruit universal i se li confereix l'opció de commutar-lo per l'usdefruit del domicili familiar i una quarta part del valor de l'herència. Es millora també respecte del projecte la regulació en matèria de llegats i de fideïcomisos reintroduint la regulació clàssica dels fideïcomisos de residu i les substitucions preventives de residu.

I arribo ja al final de la meua intervenció. Ja vaig dir en la meua primera, durant el debat a la totalitat, que el dret successori és com un edifici històric, resultat d'un equilibri molt savi entre diferents institucions jurídiques; si mous una biga, grinyola tota l'estructura. Hauria estat lamentable que un dret que va ser defensat i salvat amb grans esforços i en circumstàncies molt difícils, ara, en un context més favorable, acabés perdent aquelles institucions que el feien diferent i que el mantenen alhora com un dret històric i adaptat al món actual. Un codi civil propi és un objectiu nacional, de país, pel qual Convergència i Unió, des del Govern, va lluitar durant molts anys i el va defensar des d'aquest Parlament davant els recursos d'inconstitucionalitat presentats pels diferents governs estatals. I el va defensar junt amb les altres forces polítiques, perquè mai hem volgut ni volem que el nostre dret sigui utilitzat com a arma política.

Avui és un gran dia per al nostre dret i és de justícia felicitar-nos, felicitar en primer lloc el Departament de Justícia, els seus representants i, en primer lloc, l'honorable consellera, la seva responsable, perquè ha sabut trobar en aquest projecte i en la seva gestació i en el seu final, el dia d'avui, la resposta adequada. També agrair a les persones de l'observatori, a les del grup de treball, algunes de les quals estan avui aquí, la seva feina, la seva feina tècnica, estrictament tècnica, però que l'han sabut portar a un consens jurídic, que era necessari i que era, jo diria, un precedent de tots els que hi havia hagut en matèria de dret civil català. Agrair també als ponents, a la relatora, que sempre ha sabut en algun moment imposar la seva autoritat; és un projecte que jo penso que els

diferents ponents hem sabut defensar des de les diferents posicions. I també agrair al lletrat la seva paciència quan en molts moments li demanàvem que la lectura futura del llibre quart del Codi de successions tenia més importància en la seva pràctica judicial i la seva pràctica professional que no pas que estigués perfectament escrit, sinó que es pogués entendre perfectament allò que els nostres legisladors i els nostres pràctics en el futur voldran veure en el llibre quart, relatiu a successions.

I res més; gràcies a tots. Penso que avui és un dia important per al nostre dret civil, és un dia important en aquesta legislatura i crec que d'aquesta manera és com hem de fer les lleis en matèria de dret civil, amb un alt consens jurídic, com sempre s'havia fet.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, la il·lustríssima senyora Agnès Pardell.

La Sra. Pardell Veà

Honorable consellera, senyors diputats, senyores diputades, en primer lloc i per tal de fixar el posicionament del nostre Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, m'agradaria destacar la importància d'avançar en la reforma del nostre dret civil i en la necessitat i l'esforç que suposa mantenir-ne l'actualització per tal de donar resposta a les noves situacions, a les noves demandes de la nostra societat.

La llei que avui es presenta per a l'aprovació, el llibre quart del Codi civil, relatiu a les successions, té com a finalitat actualitzar el dret successori català, fonamentat, com ja s'ha dit, en els principis del dret romà. No hi ha dubte que la societat ha evolucionat, com ho demostren fets com l'allargament de la vida humana, l'increment del benestar material, la diversificació dels patrimonis, la pluralitat de les tendències humanes, la laïcització, el pluralisme religiós..., situacions, aquestes, a les quals s'ha de donar resposta.

Els canvis que es proposen en el llibre quart, relatiu a les successions, pretenen garantir la màxima perdurabilitat en el temps del text, i per tant s'ha considerat preferible introduir-hi algunes modificacions, que poden semblar excessives, a haver de modificar el Codi civil al cap de pocs anys.

El nostre grup parlamentari té present, a l'hora de fixar el seu posicionament, aquesta finalitat d'actualitzar i adequar el dret de successions, i també té en compte el marc competencial per a regular aquesta matèria, expressat en l'article 129 de l'Estatut d'autonomia. Tant en el preàmbul com a l'article 5 de l'Estatut s'afirma que el reconeixement d'una posició singular de la Generalitat de Catalunya amb relació al dret civil deriva dels drets històrics, de les institucions seculares i de la tradició jurídica catalana.

L'elaboració del llibre quart està justificada per la decisió de fer un codi civil propi de Catalunya que contingui tota la regulació en matèria de successions i que passa del

text actual, que assumeix pràctiques consuetudinàries i lleis romanes vigents encara als anys cinquanta, a un text legislatiu que sigui autònom i que sigui modern.

El nostre grup parlamentari, Socialistes - Ciutadans pel Canvi, donarà suport a aquesta llei, al dictamen que avui es presenta, pels motius que hem exposat i per les modificacions introduïdes, que tot seguit en destacaré algunes, fent constar que, atesa l'amplitud de la temàtica que regula el llibre quart, els ponents dels grups parlamentaris que donen suport al Govern han convingut en la necessitat de coordinar les seves intervencions, a fi i efecte de poder abastar aquells aspectes més innovadors de la llei.

Una de les preocupacions del nostre grup parlamentari ha estat poder reforçar la igualtat en el tracte a les persones, partint que la igualtat és un dels valors superiors de l'ordenament jurídic i és un principi que ha d'inspirar tota la legislació, l'activitat legislativa. En aquest punt cal destacar que en tot el llibre s'equiparen les parelles en unió estable amb els matrimonis; es reforça la posició del cònjuge vidu i del membre sobrevivent d'una unió estable de parella en la successió intestada, i es contemplen les relacions en termes successoris que es poden establir a partir dels nous models familiars. La justícia social i la solidaritat són valors que són presents a l'hora de succeir, i això ens porta a fer referència a les causes d'indignitat.

Pel que fa a la indignitat, s'hi han introduït les propostes de l'Institut Català de la Dona, d'un caire clarament progressista, no necessàriament vistes en un principi com a necessàries per tots els grups parlamentaris; s'hi incorpora com a causa d'indignitat per a succeir i s'hi inclou l'atribució de la condició d'indigne del condemnat per maltractaments, de manera que es recullen les novetats legislatives en matèria de violència domèstica i es va més enllà de la regulació feta en el Codi civil espanyol, que només preveu la impossibilitat de vetar-ho si els maltractaments han provocat la mort de cònjuge. També s'atribueix la condició d'indigne a aquells que han comès delictes contra els drets i els deures familiars, eh?, per haver comès en aquests casos impagament de pensions i infracció del deure de custòdia o d'impagament d'aliments als progenitors.

En seu d'inhabilitat successòria, es contempla la possibilitat de desheretar a qui de manera manifesta i continuada no ha tingut relació familiar amb el causant, per causa imputable exclusivament al legitimari, si bé s'és conscient que pot ser difícil la prova d'aquesta situació. Aquesta novetat, però, reflecteix el fonament familiar de l'herència, i el sentit elemental de la justícia està subjacent en aquest supòsit.

En l'àmbit de la successió testada, també es produeixen modificacions importants. Per exemple, es suprimeix el testament davant de rector; es suprimeix el testament conjunt; es recull la facultat de designar i modificar en testament o codicil els beneficiaris d'assegurances de vida o altres instruments d'estalvi; s'actualitza la fins ara presumpció de revocació de les disposicions atorgades a favor del cònjuge en supòsits de crisi matrimonial. Ara es defineixen quins són aquests pressupòsits, com ara el trencament efectiu de la convivència, i és suficient la separació de fet o la interposició de la demanda.

En la successió intestada, cal destacar que també hi ha manifestacions del principi d'igualtat, en el sentit que es reforça la posició del cònjuge vidu i del membre supervivent d'una unió estable de parella, amb independència que es tracti de parella heterosexual o homosexual, sempre que la convivència hagi perdurat fins al moment de la mort de l'altre membre de la parella, ja que s'entén que és important l'existència d'una comunitat de vida estable, i el que és important són els llaços d'afecte entre els que conviuen. D'altra banda, i com també ja s'ha assenyalat, es millora la posició del cònjuge vidu o convivent, sobrevivent, de la unió estable, quan concorre a la successió intestada amb descendents.

L'usdefruit universal, que també s'ha esmentat i que també l'experiència ens demostra que ha funcionat bé, ara es pot substituir; es pot substituir o commutar per una quarta part de l'herència i per l'usdefruit de l'habitatge conjugal. Aquesta commutació pot resultar interessant en cas de patrimonis hereditaris d'una certa importància, i evita sobretot les disfuncions en la gestió de patrimonis de base urbana, financera o empresarial.

També es reforça la posició del vidu o sobrevivent en el fet que els dos usdefruits són vitalicis i no es perden per nou matrimoni o per iniciar una nova convivència. També en aquesta línia de reforçament de la posició del cònjuge vidu o sobrevivent, es preveu que els fills hereus, de comú acord, hi puguin renunciar a favor d'aquest, si el progenitor és comú, i s'evita aleshores que succeeixi l'estirp dels nés.

Una altra manifestació del principi d'igualtat i de justícia social és quan s'aborda el tema de la successió intestada en el cas de l'adopció dels fills del cònjuge o de la parella i en el cas de l'adopció intrafamiliar. Aquí hi ha hagut innovacions significatives que canvien el model tradicional. La idea és que, malgrat l'adopció, és possible que l'adoptat mantingui un tracte familiar amb els avis o germans d'origen, i per tant és lògic i és just que la llei ho reconegui. En aquests casos es mantenen els drets successoris abintestat entre la persona adoptada i els seus avis o ulteriors ascendents i entre els germans per naturalesa de la branca que ha quedat desplaçada per l'adopció.

Quant a l'adquisició de l'herència, també hi ha una decisió en el text clarament progressista en matèria de limitació de la responsabilitat de l'hereu, ja que es limita als béns rebuts per l'herència o de l'herència.

Finalment, el nostre grup parlamentari ha volgut fer l'esforç d'incorporar-hi, perquè hem entès que era un motiu de justícia, la modificació dels articles 92 i 97 del Codi de família, modificació que ja està prevista en el futur llibre de persona i família, però que ara avancem en introduir-la com una disposició en aquest llibre de successions. Es possibilita en aquest sentit que es pugui inscriure en el Registre civil com a pare o mare el cònjuge o parella que consent la fecundació, resolent un problema i avançant una solució a petició, eh?, de les associacions de famílies de gais i lesbianes, que també ens van mostrar la seva preocupació, i justament, i per aquests casos i per aquesta disposició, s'avança l'aplicació de la llei. Així com, de tot el llibre quart, la seva entrada en vigor és ajornada al gener del 2009, pel que fa a aquesta disposició s'avança amb caràcter immediat la seva aplicació.

També s'ha atès una demanda que pot beneficiar les persones amb discapacitats sensorials, en introduir una disposició addicional que garanteix que quan es modifiqui la legislació notarial, que és competència estatal, es pugui gaudir d'una major situació d'igualtat en la realització de determinats actes testamentaris. En aquest sentit, també trobem aquí una manifestació de la necessitat d'aplicar el principi d'igualtat i acabar amb les discriminacions, amb els tractaments diferenciats, en aquest cas per motius de patiment d'algun tipus de discapacitat sensorial. Esperem que l'Associació Catalana per a la Integració dels Cecs vegi en aquesta disposició addicional un primer pas i una clara voluntat i compromís d'instar a qui correspongui per a la modificació de la legislació notarial, que portarà a la consecució d'aquest major grau d'igualtat per a les persones amb discapacitat sensorial.

Senyor president, senyores i senyors diputats, honorable consellera, totes aquestes manifestacions porten al nostre grup parlamentari, Socialistes - Ciutadans pel Canvi, a votar a favor del dictamen presentat, amb el convenciment que avui aprofitem una de les lleis més importants per al manteniment del dret històric de Catalunya i es reforcen valors com la igualtat, la justícia, la solidaritat, la responsabilitat, que necessàriament ens han de permetre avançar en la consecució de la Catalunya social, de la Catalunya progressista que tots i totes volem.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'il·lustríssim senyor Miquel Àngel Estradé.

El Sr. Estradé i Palau

Senyor president, senyores i senyors diputats, honorable consellera, membres de l'observatori, representants de la conselleria, doncs, per al nostre grup també és una satisfacció manifesta poder avui participar d'aquesta unanimitat. Perquè si alguns dels diputats que avui ens acompanyen o dels membres que estan a la tribuna ho recorden, doncs, en l'anterior debat, en el debat en què vam admetre a tràmit aquest projecte, la veritat és que les coses no havien anat pas tan bé, i convé recordar-ho, en el sentit que inicialment hi va haver sobretot dues intervencions, en aquest cas de la representant del Grup de Convergència i Unió i de la representant del Partit Popular, que van fer unes intervencions molt crítiques al text que inicialment es sotmetia a debat. Van ser unes intervencions molt crítiques, que segurament podien anar acompanyades d'una esmena a la totalitat –malgrat que no la van presentar, la qual cosa és d'agrair– i que en aquell moment feien presagiar, doncs..., eren un mal presagi, en el sentit que podien donar lloc a una divisió frontal en aquesta cambra. I, si ens haguéssim encastellat en les posicions que defensàvem inicialment els uns i els altres, doncs, ens hauríem acabat acusant mútuament; els uns, de voler córrer massa, de voler incórrer en un progressisme potser massa accelerat, i els altres potser haurien rebut les acusacions de tancar-se en un conservadorisme ranci o de tancar-se en unes posicions immobilistes. Aquest era el perill que corríem, el perill de divisió.

Però en aquesta ocasió, i en altres, el nostre Parlament ha demostrat, doncs, que sap superar aquestes situacions i quan hi ha qüestions importants, quan hi ha qüestions transcendents que afecten el país, que afecten la immensa majoria dels seus ciutadans, que afecten també la nostra personalitat nacional, sabem superar les divisions, sabem refer ponts, sabem reconduir els temes, sabem trobar tot allò que ens uneix; sabem, també, deixar de banda o minimitzar allò que ens separa, i sabem trobar consensos, doncs, que ens poden portar a jornades com la d'avui, que crec que són, poden ser àmpliament satisfactòries i poden ser compartides per tota la ciutadania.

La consellera va saber reaccionar també de forma molt positiva. Va veure que s'havia de reconduir, doncs, aquesta qüestió. Va proposar la creació d'una comissió d'experts, d'una mena de ponència tècnica, que ha fet una gran tasca, i això, ho repeteixo, doncs, va permetre que avui puguem dir que aquest projecte de llei s'aprovarà per unanimitat.

Perquè, és clar, estem parlant del dret civil, i, per tant, com que estem parlant del dret civil, estem parlant del nucli dur d'allò que en són els nostres drets històrics. I estem parlant també de l'únic dret que ha sobreviscut d'un sistema jurídic complet, de quan Catalunya, doncs, en molt aspectes, tenia atribucions i poders d'estat. Malauradament..., hi havia unes constitucions públiques que aquestes sí que van ser anorreades i que un dia o altre, doncs, el poble de Catalunya acabarà recuperant, si no en el seu sentit literal, sí en el seu sentit conceptual.

Per tant, aquest dret civil també ens recorde, doncs, que Catalunya existia molt abans de la Constitució i que Catalunya sempre ha tingut una manera pròpia de tractar tots aquells assumptes que afecten la quotidianitat de la gent, i que reflecteix molt bé la nostra personalitat, la nostra psicologia col·lectiva.

I dintre de les reformes que avui aprovarem, que són moltes i que permeten, doncs, realment, actualitzar aquest dret civil amb unes arrels històriques tan fondes, i que permeten modernitzar el llenguatge, i que permeten, també, adaptar aquestes disposicions que afecten la majoria de la ciutadania, en una societat que ha canviat molt, que ha canviat molt, doncs, tal com deia la diputada que abans m'ha precedit en l'ús de la paraula, respecte a la forma d'entendre la parella, a la forma d'entendre les relacions econòmiques, a la forma d'entendre les relacions socials, en una societat que està canviant de forma molt vertiginosa, de forma molt ràpida, com la resta de societats del món occidental, i que, per tant, com que estem parlant de les successions, doncs, calia també adequar tot aquest cabal jurídic, adequar tot aquest conjunt normatiu a tots aquests canvis, per tal que la societat disposés d'eines molt millors per afrontar els problemes quotidians i les seves necessitats quotidianes.

I dintre d'aquests canvis, perquè n'hi ha molts, i per tant, doncs..., i com que hi haurà altres diputats que també posaran èmfasi en els que creuen més importants, jo en volia esmentar especialment tres o quatre, no?

Per exemple, el que fa referència als pactes successoris. Els pactes successoris han constituït tradicionalment

l'instrument més habitual per tal de transmetre la propietat, sobretot en el món agrari. I el projecte que inicialment es va presentar, doncs, segurament anava massa lluny del que en aquest moment la majoria de la societat catalana pot acceptar.

Però també era veritat que els pactes successoris tal com estaven concebuts fins ara eren excessivament rígids, poc flexibles, massa estrictes, en el sentit que calia ampliar-ne l'abast i els supòsits. Per tant, amb el nou text, els pactes successoris poden ser subscrits pel cònjuge, amb la parella estable, amb els parents en línia directa o en línia col·lateral, fins al quart grau, tant si ho són per consanguinitat com per afinitat, i amb els parents de l'altre cònjuge o convivent fins al segon grau en línia directa o en línia col·lateral. Per tant, s'amplia molt el supòsit. És veritat que no es poden subscriure amb persones que no formin part d'aquest nucli familiar tal com el primer text preveia inicialment, però sí que es flexibiliza molt. I, per tant, tenint en compte que avui la família tradicional ha experimentat canvis molt importants i que en el món agrari moltes vegades el que seria l'hipotètic hereu ha optat, potser, per treballar a la funció pública en lloc de fer-se càrrec de la propietat familiar, doncs, aquesta ampliació, aquesta flexibilitat farà que realment aquesta transmissió es pugui fer en millors condicions per garantir la supervivència d'aquesta propietat i fer-la operativa i rendible des d'un punt de vista econòmic.

Amb l'objecte..., dintre el pacte successori, no solament s'hi podran fer heretaments, sinó que s'hi podran fer, també, atribucions particulars, i subjectar-les a substitucions, a fideïcomisos, a reversions, i entre les càrregues que s'hi podran contemplar, doncs, hi figuraran també la cura de l'atorgant o el manteniment d'una empresa familiar.

És a dir, es permet que dintre d'aquests pactes no només es vehiculi el que és pròpiament l'heretament, sinó que també s'amplien a un seguit d'atribucions particulars que faran, per tant, possible que aquest pacte successori abasti tota la complexitat de les relacions econòmiques que es poden generar a partir de la mort del causant. S'han d'atorgar amb escriptura pública i s'ha de fer constar en el registre d'actes de darrera voluntat, i en el cas que la finalitat sigui el manteniment de l'empresa familiar, es podrà fer constar també l'existència en el registre mercantil. Per tant, en aquest sentit, hem modernitzat i hem adequat una eina que necessitava una veritable actualització.

És molt important també que hàgim recuperat, doncs, la quarta falcídia i la quarta trebellianica, que ara també podrem anomenar quota hereditària, en el cas de la quarta falcídia, o quota lliure, en el cas de la quarta trebellianica, perquè és bo recordar els orígens, mantenir aquesta terminologia històrica, però també cal disposar d'una terminologia nova que pugui ser utilitzada quan calgui o quan convingui, perquè tant una com l'altra permeten, realment, en el cas dels hereus gravats, poder gestionar millor aquell patrimoni que reben i assegurar que en la gestió de l'herència no es produeixin, doncs, impediments que la retardin.

Jo també voldria fer una referència general al fet que els convivents amb parella estable queden absolutament equiparats als cònjuges. Això era una necessitat social

reclamada, corresponent a una realitat que tots coneixem, i que, en canvi, fins ara encara no havíem afrontat, i que era imprescindible i que ben segur, doncs, acabarem amb situacions on hi havia una certa hipocresia, sobretot em refereixo, també, quan parlem de l'usdefruit vidual, que quedava supeditat al fet que la persona que el gaudia no pogués tornar-se a casar, i això donava situacions que a vegades fluctuaven entre la comicitat, ho repeteixo, i la hipocresia. Doncs bé, en aquest sentit, s'efectua una equiparació completa, amb la qual cosa no fem res més que adequar-nos als temps.

S'amplien, també, les facultats dels fideïcomissaris, sobretot en l'àmbit urbanístic, la qual cosa, doncs, pot permetre la viabilitat i l'operativitat en la gestió de segons quins patrimonis. I també hi ha una..., es permet també que en el cas de l'usdefruit la persona beneficiària pugui commutar aquest usdefruit per una quarta part de tot el cabal hereditari, juntament amb el manteniment de l'usdefruit de l'habitatge. És a dir, es dona la possibilitat que sobretot en el cas que s'hagi de gestionar patrimonis immobiliaris importants no es produeixi un col·lapse o no es produeixi, doncs, realment, un impediment, per tal que aquell patrimoni, que està sotmès a un mercat immobiliari molt dinàmic, doncs, no entri en una paràlisi que finalment acabaria perjudicant els mateixos propietaris que un dia o altre se n'han de fer càrrec.

S'ha fet..., vull acabar fent referència, també, a dues qüestions; és al fet que s'equiparen les dues formes d'adopció, que això és una qüestió important, i al fet, també, que s'ha aprofitat, doncs, per reformar el Codi de família i permetre que en el cas dels fills que han nascut d'una fecundació assistida consentida per l'altre membre de la parella puguin beneficiar-se de la inscripció al Registre Civil d'aquesta filiació sense que no hi pugui haver absolutament cap problema i cap impediment. Aquesta també és una realitat social, potser fins ara minoritària, però que provocava situacions d'injustícia palesa que calia afrontar, tot i que, evidentment, després, quan abordem el Codi de família, ho podrem tractar de forma més extensa.

Jo només acabaria agraïnt la feina, ho repeteixo, dels membres de l'observatori del dret civil, que ens han aportat la seua experiència i sobretot ens han aportat els seus coneixements i el seu contacte diari amb la realitat, és a dir, amb els testadors i amb els beneficiaris, doncs, d'aquests testaments, i, per tant, han ajudat realment que aquesta actualització sigui útil; agraïnt també a tots los companys de ponència la cordialitat, la bona sintonia que hi ha hagut, la capacitat, ho repeteixo, per fugir d'aquests encastellaments inicials o d'aquestes diferències inicials i trobar els punts en comú.

En aquest sentit, els bons oficis de l'Agnès Pardell han estat fonamentals, perquè quan ha convingut ha sabut imposar, tal com deia la Núria de Gispert, és cert, però quan ha convingut, també, ha sabut cedir, també ha sabut ser flexible, també ha sabut utilitzar la simpatia i la bonhomia com a arma per poder vèncer segons quines posicions.

Res més, doncs.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor Estradé. Pel Grup Popular, té la paraula la senyora Montserrat Nebrera.

La Sra. Nebrera González

Gràcies, senyor president. Consellera, senyories, convidats, el nostre grup parlamentari ja ha tingut ocasió en altres moments de manifestar el seu posicionament sobre el dret civil català; un posicionament que parteix de la reivindicació d'aquest dret com un cos normatiu que s'ha anat traslladant per generacions, a partir d'una opció, l'opció romanista, entre les dues que existien en el conjunt de la península Ibèrica; que s'ha adaptat des dels orígens, i que és una de les manifestacions més clares de la sovint abusada expressió de la identitat catalana. Nosaltres creiem que aquesta n'és una manifestació clara, no perquè sigui un concepte històric, sinó perquè reflecteix una manera de fer en l'àmbit de les nostres institucions, en l'àmbit del dia a dia, en l'àmbit d'anar fent, de les persones concretes, que són les que formen, al final, la història dels pobles.

Des d'aquesta perspectiva, per tant, al llibre quart no hi vam posar esmena a la totalitat, no podia ser d'una altra manera, i, de fet, hem participat, jo crec que d'una manera consensuada tots els grups, d'un mateix esperit d'arribar al final a una opció comuna, que partia de l'esforç que s'havia fet des del departament. I vull agrair especialment, per tant, el posicionament i el tarannà que ha tingut l'honorable consellera respecte a això. I, sobretot, recordar el que això significa des del punt de vista d'aquesta doble..., d'aquest doble eix, d'aquesta bipolaritat entre els conceptes liberals i els conceptes conservadors que s'han afrontat necessàriament en l'àmbit del dret civil. S'ha posat de manifest per part de la persona que m'ha precedit en la paraula, l'il·lustre diputat senyor Estradé, i forma part transversal de la discussió que hem tingut en el si de la ponència. Creiem que les institucions que formen part del dret successor són especialment donades a aquest tipus de tensió. I, de fet, les incorporacions que s'han fet al llarg dels treballs, les incorporacions de novetat que s'han fet, el que volien era intentar aconseguir que al mateix temps la conservació d'allò que forma part de la nostra més essencial tradició quedés d'alguna manera protegida.

Des de la Compilació de l'any 60 fins ara han passat coses, han passat textos normatius. Des del febrer de 2007 teníem un text, un projecte sobre la taula, que jo comparteixo amb la crítica que s'ha fet, des del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, que era poc madur –era poc madur–, de manera que hi havia moltes esmenes presentades pels grups parlamentaris. I aleshores va passar una cosa que –des del nostre punt de vista– jo crec que els parlamentaris hem d'assumir amb una certa autocrítica: i és que en allò que no ens posàvem d'acord en el si de la ponència, ho ha resolt una mena de «pseudocomissió», una mena de «pseudocomissió» parlamentària que ha estat el grup de treball de l'Observatori de Dret Civil, al qual tots hem agraït la seva feina, i que, d'alguna manera, ens han donat una lliçó. I jo vull fer especial referència a aquesta lliçó, perquè ells s'han posat d'acord, des de les perspectives

ideològiques diferents que confrontaven en els treballs, en un àmbit, en un espai en què nosaltres semblava que no ens podíem posar d'acord. Per tant, les expressives i pràctiques gràcies des del nostre grup parlamentari.

Hem estat posant-nos d'acord sobre la manera de fer, sobre la manera de dir i sobre la manera d'adaptar. Jo espero, ho esperem tots, que aquest sigui un bon codi. Solament ens ho explicarà, ens ho dirà l'aplicador en el dia a dia, l'aplicador judicial, l'advocat, el procurador, totes aquelles persones que hagin de fer referència a aquest text, del qual nosaltres, des del nostre grup parlamentari, ja havíem plantejat al començament una crítica que no ha estat possible evitar absolutament, i és la voluntat excessivament reglamentista amb què els treballs en el si d'aquest Parlament, des del nostre punt de vista, amb aquest Govern s'estan duent a terme. Per què? Perquè creiem que hi han coses que, si no es posen a la llei, donen marge a la llibertat, sense menystenir, sense ometre la seguretat jurídica, que no cal posar-ho tot en el text de les lleis. Però, en fi, no era aquesta una raó per oposar-nos-hi i no ens hi hem oposat.

Hem introduït –l'hem introduït– l'ús de les noves tecnologies, a algunes persones ja ens queda gairebé lluny, perquè no serem capaços d'adaptar-nos completament als nous temps, però és necessari que el text tingui una voluntat de mantenir-se en el temps, i, per tant, avançar-se des d'aquest punt de vista al que segurament serà la manera rutinària de fer les coses d'aquí a molt poques dècades hauria de ser una voluntat de tots.

Hauríem pogut divergir, hauríem pogut dissentir en la manera de fer algunes de les incorporacions, en concret i necessàriament –i ja n'havíem fet alguna manifestació expressa–, respecte del que fa referència a la modificació del text del llibre de família, del llibre de persones, no per la raó que no compartíem la necessitat de resoldre un problema, el problema que ens va fer arribar l'associació respecte de les inseminacions en parelles homosexuals; el fet era que, des del nostre punt de vista, hi havia procediments que no s'havien esgotat i que haurien permès, al llarg del temps, posar de manifest com persones que estan aplicant el dret no l'estan aplicant en la relació de lleialtat que s'ha de tenir amb el principi d'igualtat, per tant, el principi de no-discriminació que ja està recollit a la nostra Constitució; però tampoc era aquesta una raó per estar en contra del text.

Ens congratulem que en aquest llibre del Codi civil de nou, com ja es va fer en l'anterior, en el llibre tercer, s'utilitzi una clàusula genèrica de tractament de gènere. Molt important per evitar aquesta «farragositat» de *os*, *as*, que fins i tot ha fet que alguna ministra del Govern espanyol hagi fet allò que ella pensava que era una broma, però que en realitat ha estat un manera de menystenir, des del meu punt de vista, una situació molt greu: la que pateixen les dones respecte de la violència de gènere.

Lamentem –ho lamentem– la impossibilitat d'haver donat satisfacció total a una reivindicació que havia estat proposada pel Grup Parlamentari d'Iniciativa, pel diputat Milà, i que tots els grups hauríem volgut donar-li amplíssima cobertura. No sabem..., no..., no creiem que hagi estat total la satisfacció del col·lectiu de les persones que tenen disfuncions sensorials, però hem fet allò que, des

del nostre punt de vista, era possible. No crec que sigui, de tota manera, una voluntat del Govern ometre qualsevol mena de solució que es pugui plantejar en el futur, i allà també ens hi trobaran, evidentment, a nosaltres.

Aquesta voluntat de perdurabilitat que es dona en el text, des del nostre punt de vista, ha tingut a veure amb alguns dels consensos que els diferents grups parlamentaris han tingut respecte dels treballs de la ponència, respecte del testament, respecte dels pactes successoris, respecte de l'enfortiment de la figura del vidu en la successió intestada, respecte de les legítimes. Creiem –ho creiem– que alguns dels aspectes de les observacions que s'han fet per part del Grup Parlamentari de Convergència i Unió respecte de les quartes i dels hereus s'haurien pogut resoldre d'una altra manera, però la voluntat del consens anava més enllà de tot això.

Jo vull, també, agrair a la conselleria, en primer lloc, evidentment, a la seva màxima responsable, l'honorable consellera Montserrat Tura, els treballs de l'observatori, la disposició d'esperit i de feina, al nostre lletrat, pacient, a l'assessora i al lingüista, malgrat que en algun moment hem tingut algun dubte respecte de si la correcció lingüística ens podia plantejar problemes en la interpretació –hi ha hagut una mena de tensió que jo crec que és sana en última instància–, i em congratulo d'haver sentit allò de la política jurídica en boca de l'honorable consellera i de la relatora Agnès Pardell, perquè crec que el dia en què es trobin de la mà, en sentit eficient, la política i el dret, alguna cosa diferent haurà canviat. Espero que respecte d'aquest llibre això sigui un símbol.

Moltíssimes gràcies, senyories, convidats, consellera, president.

El vicepresident primer

Gràcies, senyora diputada. En nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Salvador Milà.

El Sr. Milà i Solsona

Gràcies, senyor president. Honorable consellera, senyores i senyors diputats, convidats..., en el debat inicial sobre aquest llibre quart del Codi civil vaig tenir ocasió de manifestar, en nom del nostre Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, com poques institucions jurídiques expliquen millor l'evolució familiar i econòmica i també dels valors culturals i ètics d'una societat com aquelles relatives a les disposicions per després de la mort: la successió i l'herència. I que això és especialment significatiu en el cas de Catalunya, en què el dret de successions ha estat un element medullar del nostre dret civil, format, però, no només per un entramat de normes legals, sinó també d'usos costums i tradicions que s'han mantingut al llarg de la història amb una singular capacitat de reinterpretació i d'adaptació als temps històrics.

Amb el text prou reformat, que avui votarem favorablement, creiem que hem assolit, en part, l'objectiu de continuar i ser conseqüents amb aquesta tradició jurídica catalana; però no entesa, com a vegades es fa, com a anquilosament amb les velles fórmules, sinó com la capaci-

tat d'adequar les institucions i les normes jurídiques tradicionals reguladores del fet successori a les necessitats d'aquesta societat, d'aquest temps, del segle XXI.

Quina societat és la que portem o intentem reflectir en aquest Codi de successions, almenys des del nostre punt de vista? Primer de tot, una societat dinàmica, amb més esperança de vida, que reconeix nous valors a les persones grans, a les seves facultats i autonomia personal a l'hora de decidir sobre la seva vida i sobre els seus béns; una societat amb plena igualtat de l'home i de la dona des del reconeixement a la seva plena realització personal, dins i fora de la institució familiar, amb igualtat de drets i de deures. I, en aquest sentit, és prou de destacar com amb la llei que aprovem introduïm, també, un article al llibre primer del Codi, que és genèric, pel qual s'estableix, de forma expressa, que totes les denominacions en masculí, referides a persones, s'han d'entendre tant amb relació a dona com a home, llevat que, del context, se'n dedueixi el contrari. Una societat amb una sana redefinició del que ha de merèixer protecció legal en les relacions familiars i de convivència estable, que sols es poden basar en la permanència de l'afecte i de les quals han de quedar excloses, a efectes de possibles obtencions de beneficis en l'herència, qualsevol forma d'imposició o de violència de gènere. Una societat amb el ple reconeixement dels matrimonis entre les persones del mateix sexe i de les unions de fet, i, per tant, també dels drets a ser pare i a ser mare, amb la plena equiparació dels fills, sigui quina en sigui la filiació i la forma en què hagin estat concebuts, posant per davant els valors de l'afecte, del respecte i de l'ajuda mútua per damunt dels vincles de sang. Una societat amb noves necessitats assistencials i amb noves formes de mútua ajuda, de solidaritat definitivament allunyades dels caducats conceptes de caritat, beneficència o obra pia. Una societat amb el ple reconeixement de les capacitats i de les responsabilitats i aportacions socials de les persones afectades amb disminucions sensorials amb noves formes d'ocupació, amb noves formes de participació. Una societat amb més efectiva separació de les institucions eclesiàstiques catòliques de les institucions civils successòries, com ho denota la definitiva desaparició de la figura del testament atorgat davant del rector de la parròquia i amb l'encert que hem tingut tots –i, en primer lloc, el grup d'experts de l'Observatori del Dret Privat– de no caure finalment en la temptació de posar els alcaldes –pobres alcaldes, que prou feina tenen!– en el lloc dels rectors a l'hora d'intervenir en actes d'atorgament testamentari, deslliurant-los així, no sols de més feina civil –ja en tenen prou fent casaments!–, sinó, sobretot, de perdre els vots d'aquells que no resultin afavorits per l'herència.

Tot fent meves les explicacions que han donat, molt ben donades, els ponents que m'han precedit en l'ús de la paraula, sí que es pot dir que en el text que votarem, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, ens plaurà fer referència especial a alguns aspectes dels quals, juntament amb la resta dels ponents, ens sentim especialment satisfets.

En primer lloc, malgrat que no s'hagi pogut arribar a un consens per suprimir la figura de la legítima, que limita la llibertat de testar amb una quarta part del cabal hereditari que s'ha de repartir, forçosament i de forma

igual, entre els fills i descendents, tal com ens varen demanar en les compareixences prèvies en comissió les associacions de gent gran, prou valenta i amb les idees prou clares, sí que hem aconseguit exceptuar la tendència secular, afeblir-la i a restringir-ne la reclamació. És a dir, s'han reduït o es produeix una reducció dels drets legítims que s'ajusta a la realitat de la societat contemporània, en què preval l'interès de procurar la formació als fills sobre l'interès a garantir-los un valor patrimonial quan manquin els progenitors.

Així, si bé s'ha limitat la computació dins del cabal hereditari a les donacions fetes en els deu últims anys precedents a la mort del causant, quan es tracti de donacions atorgades als mateixos legítims –és a dir, als fills–, en aquest cas, la donació imputable a la legítima es computa sense límit temporal, i es pot tenir així en compte tot el que s'ha fet per comprar-los el pis, per ajudar-los a formar una empresa, per independitzar-se, perquè marxin de casa o perquè tinguin una formació o per pagar-los el divorci.

Considerem una gran fita, també, el fet que aquest Projecte de Llei de successions introdueixi modificacions en el Codi de família de Catalunya –s'ha dit aquí– per reforçar en el camp hereditari de les relacions familiars la plena equiparació en drets dels fills adoptius dins de la seva família d'adopció, sense oblidar tampoc aquells vincles naturals d'afecte que es mantinguin amb la família originària, així com el reconeixement del caràcter matrimonial dels fills nascuts com a conseqüència de la fecundació assistida de la mare que sigui consentida de forma expressa per l'altre cònjuge.

Val la pena destacar, a més, que aquestes modificacions entren en vigor, com s'ha dit, l'endemà mateix de la seva aprovació, sense haver d'esperar la *vacatio legis* de sis mesos que tindrà el Codi de successions. I també hem de ser sincers, val a dir-ho, que, encara que tots ens n'hem felicitat molt, això no hauria estat possible sense la insistència, sense la perseverança de l'Associació de Mares i Pares de Gais i Lesbianes i de les associacions que han fet d'aquesta una qüestió, i que no era relativa només al comportament de determinat registrador civil de Barcelona, sinó que era un element de justícia, un element que no pot esperar el Codi de família.

També volem destacar el compromís que hem assolit tots els grups parlamentaris de començar a superar l'anacrònic concepte de les persones cegues, sordes o mudes com a incapaces d'expressar plenament la seva voluntat o d'intervenir amb plena autonomia personal en atorgaments notariais de les seves últimes voluntats.

Malgrat les limitacions objectives que deriven de l'actual legislació notarial pel reconeixement que avui existeixen mitjans com el Braille, la llengua dels signes, la lectura labial o altres mitjans tècnics i electrònics que permeten suplir perfectament la discapacitat sensorial que afecten la comprensió oral, la lectura o l'escriptura, s'ha optat per incorporar una disposició addicional que preveu que, tan bon punt la legislació notarial ho faci possible, s'aplicaran automàticament aquests mitjans –automàticament–, sense necessitat d'interpretacions, i s'aplicaran sense possibilitat de dubtes ni de demores els efectes previstos en els articles del codi que fan referència a la forma i condicions en què poden atorgar

testament les persones amb discapacitat sensorial, a la no-necessitat que hi hagi d'intervenir un testimoni que hagi de presenciar com expressa la seva voluntat, cosa que els altres ciutadans no estan obligats a fer quan atorguen testament davant de notari, o la possibilitat d'atorgar testament tancat.

Quan comentàvem aquests temes dèiem que era paradoxal que, en aquest moment, hi hagin primers ministres, ministres de l'Interior, governants amb ceguesa i que el nostre codi continués equiparant-los als discapacitats o als incapacitats.

Però, per tal que això no quedi en una simple declaració d'intencions, ens comprometem –i crec que també ho ha fet un altre ponent–, solemnement, a promoure les iniciatives legislatives des d'aquí, per davant de les Corts Generals de l'Estat, Congrés de Diputats i Senat, per tal de promoure aquests canvis en la legislació notarial.

En aquest punt, cal fer també un reconeixement i agraïment especials a la tasca insistent i molt raonada de les entitats que defensen els drets d'aquests col·lectius com l'Associació Catalana per la Integració del Cec, ho han fet, a més, amb molts pocs dies i amb molt d'encert.

Per passar endavant en un moment en què les polítiques públiques per fer efectiu el dret de l'habitatge són una exigència per a la majoria i molt sentida, i que la nova Llei del dret de l'habitatge ha assolit que per fi tinguin un caràcter central que sempre haurien d'haver merescut en l'actuació de les administracions públiques de Catalunya, i molt especialment de la Generalitat, des del nostre Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa estem especialment satisfets que en aquest llibre de successions del nostre Codi civil, quan es regula la destinació que cal donar als cabals que la Generalitat de Catalunya hagi rebut en les successions intestades sense hereus forçosos, aquests s'hagin de destinar, per una part, a establiments d'assistència social o a institucions de cultura, però amb la singularitat que si en el cabal relicte hi ha finques urbanes, la Generalitat de Catalunya les ha de destinar preferentment al compliment de polítiques d'habitatge social, sia directament o reinvertint el producte obtingut a alienar-les, segons llurs característiques. I, en aquest sentit, ens hem de felicitar que la setmana passada el Govern de la Generalitat ja signava un conveni per lliurar un primer paquet d'habitatges rebuts per aquesta via per a polítiques d'habitatge. Bé està allò que bé acaba...

Un altre aspecte del qual ens sentim especialment satisfets és que en el nou text legal s'ha aconseguit donar entrada, per bé que de forma tímida i amb moltes precaucions, fruit al meu entendre més del desconeixement que no pas de la desconfiança, a les tecnologies pròpies de la societat de la informació en què estem plenament instal·lats, i que són àmpliament reconegudes i usades en altres àmbits al tràfic jurídic sense cap problema, amb el reconeixement de la firma electrònica reconeguda, en les formes atorgades també en obert o tancat davant notari i en l'atorgament de memòries testamentàries.

En aquest sentit, també vull manifestar públicament, en nom de la ponència, s'ha dit també, l'agraïment, la col·laboració i assessorament de l'Agència Catalana de

Certificació, que va atendre amb molt d'interès les demandes d'informació i assessorament que li vàrem fer, tant des de la ponència com des del grup d'experts de l'Observatori del Dret Privat de Catalunya, i que realment han fet una aportació interessantíssima.

També la ponència, i s'ha dit aquí col·lateralment, ha maldat per una certa modernització de la terminologia emprada en el Codi de successions, que, realment, si no es forma part de la família curialesca, és difícilment digerible; no és recomanable per a lectura d'estiu si no és que es pateixi d'insomni. Però si aquesta terminologia ja és prou complexa per si mateixa, sí que hem d'intentar els legisladors del segle XXI fer-la més entenedora, ja no diria per al comú dels ciutadans, sinó almenys per a aquells que tinguin o necessitat o ganes, o que tinguin una certa formació sobre el significat de figures que estan arrelades, és cert, en el dret romà, com ara el dret de l'hereu a la quarta falcídia, tot afegint com hem fet en el text legal, a cada punt que corresponia, la seva explicació conceptual, com aquella quota hereidària mínima, és a dir, com el dret de l'hereu a reduir els llegats si llur ordenació no li deixa lliure la quarta part de l'actiu hereditari líquid, llevat que hi hagi una prohibició expressa del causant. I el mateix pel que fa al tradicionalment conegut com a dret a la quarta trebellianica, que ve d'un senyor que es deia Trebellià, que fa alguns anys que va morir, a la denominació del qual s'afegeix el concepte de quota lliure, entesa com el dret de l'hereu fiduciari que ha acceptat l'herència a detreure i a fer seva, lliure de fideïcomís, una quarta part del patrimoni fideïcomís. No em facin explicar-los ara, als diputats que no són advocats, què és el fideïcomís, perquè no en tindríem prou amb la sessió d'avui.

D'altres agraïments, finalment. Ja he agraït, naturalment en el curs de la intervenció, algunes aportacions específiques d'entitats de la societat civil, però a més d'aquest reconeixement, crec de justícia deixar constància davant d'aquesta cambra del reconeixement que mereix el treball i la voluntat de consens dels altres membres de la ponència i, en especial, de la relatora, senyora Agnès Pardell, per la seva tasca pacient i efectiva d'integració de les diverses posicions, tasca que haig de reconèixer que li deu haver estat especialment feixuga en el cas d'aquest ponent que els parla, perquè reconec que a voltes sóc massa insistent, així com també la paciència del lletrat senyor Pau i dels correctors lingüístics d'aquesta cambra, als quals hem creat un bon atzucac —es deu dir «atzucac»—, àdhuc, alguna altra cosa, perquè integréssim aquesta tradició jurídica de determinada terminologia, que hem descobert paradoxalment que després d'uns quants centenars d'anys no s'ajusta a un català correcte i escaient, perquè integrem un text que sigui, alhora, lleigible per als entesos i que no atempti contra el Fabra.

Però, sens dubte, les moltes bondats del contingut i la qualitat tècnica i sistemàtica d'aquesta llei del Codi de successions s'han d'atribuir de forma destacable a la Comissió d'Experts de l'Observatori del Dret Privat de Catalunya, personalitzada en el president, el doctor Ferrer, al qual també agraïxo la paciència que ha tingut i suposo que, algunes vegades, la necessitat que ha tingut de reprimir-se davant determinades coses que podien semblar bajanades procedents d'algun parlamentari. I,

pel que fa al nostre grup, vull destacar la singular i valuosíssima aportació del nostre company exdiputat, exsenador i malgrat tot això, amic, l'illustíssim jurista, senyor Roc Fuentes.

Moltes gràcies a tots, senyores i senyors diputats; senyora consellera.

El president

El senyor José Domingo, en nom del Grup Mixt, té la paraula.

El Sr. Domingo Domingo

Muchas gracias, señor presidente, honorable *consellera*, ilustres diputados y diputadas. Afrontamos en la sesión de hoy la aprobación del dictamen del libro cuarto, de lo que paulatinamente se va configurando como el Código civil de Cataluña. Esto se está haciendo, como es conocido, de conformidad con la Ley de 30 de diciembre de 2002 que aprobó su título preliminar y puso las bases para la elaboración completa del mismo.

Terminaba mi intervención, en el debate de admisión del Proyecto de ley del libro cuarto, recordando al profesor Federico de Castro, el gran civilista que decía que el peor de los códigos civiles es más constituyente que la mejor de las constituciones. Esta frase subraya la importancia capital del derecho civil en tanto que disciplina de las innumerables relaciones que se entablan entre los ciudadanos en una comunidad. Reclamaba en aquel acto, en aquel acto inicial, que evitáramos hacer un mal código civil y que pusiéramos el mayor de los cuidados en su elaboración. Se ha puesto tanto cuidado en la elaboración de este texto, que la guía del mismo no ha estado en manos de los diputados, sino del Observatorio del Derecho Privado, del grupo de trabajo. Es decir, que en este caso hemos tenido el acierto de tener unos buenos acompañantes en la trayectoria de la ponencia y de la comisión.

Así que, finalmente, y ya aquí lo manifestamos, creemos que ha sido realmente un buen trabajo el desempeño y de ahí que nuestro Grupo Parlamentario de Ciudadans vaya a dar finalmente apoyo a la integridad del dictamen y de las enmiendas que se han presentado en última hora.

A nuestro juicio es crucial que una sociedad moderna que se precie debe apoyarse en su regulación civil, fundamentalmente, en la autonomía de la voluntad, es decir, por utilizar la expresión del propio Código civil, el artículo 111.6, en la libertad civil. No olvidemos que este principio, el de la libertad, es, según el artículo primero de nuestra Constitución, uno de los valores superiores de nuestro ordenamiento, y no por casualidad está colocado en primer lugar, por delante de los otros tres.

El derecho de sucesiones, y el texto que hoy se aprueba y aquí lo refleja adecuadamente, no escapa a este principio, al principio de la libertad, si bien no deja, como no podía ser de otra manera, algunos aspectos al derecho imperativo. En cualquier caso, quiero subrayar ahora la importancia de esta rama del derecho y la trascendencia de que se regule bien, pues, como es sabido, viene a establecer las bases para evitar que los bienes dejados por

una persona a su muerte queden vacantes y se inicie una carrera entre los vivos para procurar su ocupación.

El derecho privado catalán presenta algunas características que lo diferencian del derecho privado de resto de España, lo cual obedece, y aquí se ha hecho mención a ello, sobre todo a un claro influjo del derecho romano, influjo que comparten, entre otros, el derecho balear, y que lo protegió de una mayor incidencia del derecho germánico, mucho más influyente en el resto de los ordenamientos jurídicos de otras comunidades autónomas.

Esta inspiración romanista se ha manifestado muy especialmente en dos de las columnas vertebrales del derecho privado patrimonial. El régimen económico patrimonial, que como sabemos en Cataluña es de separación de bienes, y el derecho sucesorio, el que hoy nos ocupa, en el que destacan, entre otros rangos distintivos, el interés –hoy ya ciertamente en crisis– por la regulación de las substitutiones fideicomisarias, y el régimen de legítimas, al que con buen acierto ha hecho referencia el diputado señor Milà.

Este régimen aquí se configura como *pars valoris*, es decir, un mero derecho de crédito de legitimario frente al heredero, a diferencia de la legítima castellana, que al de entenderse como *pars bonorum* confiere al legitimario el carácter de cotitular del activo hereditario. Éstas y otras peculiaridades de nuestro derecho, de nuestro derecho tradicional, han venido siendo reconocidas en el derecho positivo reciente, por lo tanto no hace falta –y lo digo por alguna intervención previa– remontarse a trescientos años ni a decretos de Nueva Planta, ni a constituciones pasadas ni futuras, a la hora de referirse a lo que es el derecho de sucesiones, es decir, no hay que irse tan lejos, puesto que, recientemente, ya teníamos regulado el derecho propio tradicional.

Es más, a efectos de concreción quiero recordar que el vigente Código de sucesiones, por causa de muerte, de Cataluña, de 30 de diciembre de 1991, es heredero directo de la Ley de 20 de marzo de 1984, que incorporó el ordenamiento jurídico de Cataluña a la Compilación del derecho civil, de 21 de julio del 60, normativa que, no obstante, fue modificada por dos leyes, la de 25 de mayo del 87, respecto a la sucesión intestada, y la de 9 de abril de 1990, relativa a la legítima. Ésta última sentando de manera nítida el carácter de *pars valoris* a la que acabo de hacer referencia.

Nos encontramos ahora con una ley, la que hoy aprobamos, que mantiene lo esencial de la tradición jurídica catalana en materia sucesoria, alguno se siente especialmente satisfecho de ligarlo esto al preámbulo y a la concepción nacional o de nación que se incluye en el preámbulo del Estatuto. Nosotros entendemos que no es necesario, puesto que buscamos otras referencias a la hora de abordar en los temas de derechos sociales, y éste lo es.

Y decimos que respetando el derecho civil tradicional, el nuevo texto que hoy es objeto de aprobación –será objeto de aprobación, esperemos que por unanimidad– introduce unos cambios, unos de carácter técnico y otros de política jurídica que tendrán una clara repercusión social. No citaré en extenso los aspectos que tendrán repercusión social, y de hecho, tanto la *consellera* como la ponente

y los distintos intervinientes que han tenido ocasión de hablar con anterioridad han hecho referencia a ellos.

De todas maneras, sí que es una buena noticia, en aras a la economía de las normas, saber que el texto que hoy aprobamos no tiene una articulación mucho más larga que la regulación anterior. Es decir, se ha hecho un buen trabajo de síntesis y, en este sentido, creemos que realmente es bueno que se haya procedido a desbrozar aspectos que realmente eran innecesarios en esta materia.

Procedo a comentar con brevedad algunos de los aspectos del nuevo libro cuarto por hacer referencia a algunos puntos concretos que nos parecen de especial significado. En materia de testamentos se dota esta institución del papel central que merece el proceso sucesorio. Se ha vadeado bien, y eso ha sido objeto de conflicto, la compatibilidad de nuestra legislación con la regulación notarial, algo que no ha estado del todo claro a lo largo del proceso de elaboración de la norma. No olvidemos que el artículo 149/1.8 de la Constitución reserva al Estado la competencia sobre la ordenación de los instrumentos públicos.

En la fase final se ha planteado el problema que surge en relación con la posibilidad de testar de aquellas personas que tienen especial discapacidad sensorial. Ya manifesté la voluntad de nuestro grupo, como han hecho otros grupos parlamentarios hoy en este acto, de impulsar de forma conjunta, si es necesario en ponencia conjunta, las iniciativas legislativas pertinentes para que se proceda a reformar la legislación notarial a efectos de que realmente se haga posible la utilización del Braille, de la lengua de signos, la lectura labial, u otros medios técnicos electrónicos para suplir esta discapacidad sensorial cuando afecte la comprensión oral, la lectura o la escritura, en el otorgamiento de los documentos notariales.

En definitiva, la insistencia acertada, muy acertada, de la asociación catalana de ciegos nos ha parecido realmente adecuada y de ahí que, a pesar de las incompetencias que en esta materia existen con la normativa estatal, nosotros creemos conveniente que se promueva una iniciativa para cambiar la legislación notarial del Estado.

E igualmente nos ha parecido especialmente afortunada la supresión del testamento ordinario delante del rector –alguna referencia se ha hecho también a esta materia. Otras instituciones se han adaptado a los nuevos tiempos, y en este sentido me parece oportuno señalar a dos: la de los fideicomisos y la de los pactos sucesorios. El fideicomiso es hoy una figura en crisis aguda, y es suficiente preguntar a algún notario o consultar inscripciones registrales para darse cuenta de que, habiendo sido una institución muy presente en los siglos XVIII y XIX, se hundió en la segunda mitad del siglo pasado, y en la actualidad apenas se recurre a ella. No sé si merecía también una regulación tan..., todavía prolija como la que se mantiene en el actual texto que hoy aprobamos, pero, en todo caso, no podemos descartar que la creciente importancia de los llamados «patrimonios familiares», regulados mediante protocolos, puede llevar a darle un cierto margen de actualización a la normativa fideicomisaria.

Algo parecido ocurre con los pactos sucesorios, que incluyen los heredamientos. Como decía Roca-Sastre, su

existencia –uno de los rasgos distintivos, por cierto, del derecho catalán– obedecía al mantenimiento de la empresa familiar, en particular de la agraria. Hoy apenas se concluyen pactos sucesorios, es una figura en vías de extinción y, en todo caso, ahí queda por si alguien quiere recurrir a ella.

También nos parece especialmente relevante la regulación que se da en materia de sucesión intestada con la introducción de la importante novedad que afecta a las uniones estables de pareja. En efecto, en la regulación vigente en la actualidad al unido de hecho heterosexual que sobrevive al causante ya se le reconocen algunos derechos, concretamente dos atribuciones: la llamada «predetracción vidual», consistente en tener derecho a las ropas, enseres y mobiliarios de la vivienda habitual común, y el año de luto, que le confiere la facultad de habitar la vivienda del fallecido durante el año siguiente a la muerte.

El nuevo libro cuarto equipara totalmente al cónyuge en materia intestada, es decir, en defecto de hijos o descendientes, que son, como sabemos, los que ocupan el primer lugar, es decir, es llamado a la herencia al unido de hecho, en pie de igualdad con el marido o la mujer. Esta nueva regulación nos parece positiva, y en todo caso habrá que abordar el tratamiento a dar a las uniones de hecho con la regulación equiparable a los matrimonios cuando quepa abordar la regulación del libro segundo del derecho de familia. Es así que de todas formas nosotros consideramos positiva la equiparación de derechos entre uniones de hecho y matrimonio.

También nos parece especialmente afortunada la regulación de las causas de desheredación. Y en este sentido queremos subrayar lo acertado de incluir como motivo la falta de relación entre testador y desheredado cuando es exclusivamente imputable a este último. La realidad actual percibida por los profesionales jurídicos nos dice que es la causa número 1 que alegan los padres respecto de sus hijos para excluirlos por ejemplo de la legítima.

Para finalizar, sí quisiera abordar el tema de las cuestiones terminológicas. Se ha hecho referencia por otros ponentes y nos parece especialmente digna de aplauso la modificación introducida por la disposición final primera en el artículo 7 del Código civil. En concreto, lo leeré: «En el Codi civil de Catalunya se entén que les denominacions de gènere masculí referides a les persones inclouen dones i homes, llevat que del context se'n dedueixi el contrari.» Nos gustaría predicar con el ejemplo y que realmente esta redacción que se introduce en el Código civil de Catalunya y que presidirá toda la normativa, todo el Código civil, al estar en su título preliminar, sea realmente satisfactoria y merezca la aprobación generalizada en otras leyes.

Bienvenida, pues, esta interpretación auténtica de todo nuestro Código civil y que en este punto no es más que aplicación del sentido común. Expertos filólogos y lingüistas habían advertido de manera reiterada de la necesidad de evitar duplicidades, pues en las lenguas romances –y el castellano y el catalán lo son– la utilización del género masculino engloba a ambos. Esta práctica normativa sería, insisto, a lo mejor, en estos tiempos, no sé si muy políticamente correcta, pero desde luego

de sentido común, y a veces los legisladores tenemos que apreciar el sentido común. Recientemente, una encuesta, se hacía..., que el 87 por ciento de la población era partidaria de esta redacción. No tenemos que estar vinculados o condicionados por el 13 por ciento de la población a la hora de elaborar las normas.

En definitiva, creemos que se ha producido un acierto general en la redacción de la ley que ahora comentamos, y de ahí que nosotros le hayamos dado apoyo. Y le hemos dado apoyo también porque se ciñe al título competencial. Nosotros somos especialmente cuidadosos en esta materia, y hemos de recordar que el artículo 149.1.8 de la Constitución declara que corresponde a nuestro Parlamento, al Parlamento catalán, la conservación, modificación y desarrollo de nuestro derecho civil especial. No está tan claro que podamos entrar en otras materias que carecen de la tradición que tiene el derecho de sucesiones, y de ahí que cuando tengamos que regular el derecho de obligaciones, pues, tengamos que mantener a lo mejor algún tipo de cuestionamiento competencial, e igualmente, también, como manifestamos con motivo de la aprobación del libro tercero del Código civil.

En definitiva, quiero hacer una declaración de principios. (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Descartamos –y acabo, señor presidente– que Ciutadans tenga una posición contraria a los derechos históricos. No, lo único que mantenemos es que estos derechos históricos tienen que estar encauzados en el contenido constitucional. A veces no se cumplen, y de ahí nuestras posiciones determinadas.

En todo caso, dar las gracias a la ponencia, con un buen ambiente, a la relatora, al Observatorio del Derecho Privado y a las distintas asociaciones, que nos han estimulado y mejorado, sin duda, a la hora de elaborar este texto.

Muchas gracias.

(Pausa llarga.)

El president

Passem, doncs, a la votació del text del dictamen del projecte de llei, amb l'esmena incorporada.

Comença la votació.

Senyor Iceta? (Pausa.)

El Projecte de llei pel qual s'aprova el llibre quart del Codi civil de Catalunya ha estat aprovat per 131 vots a favor... (*veus de fons*), 132 vots a favor.

Projecte de llei

sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista (debat de totalitat) (tram. 200-00037/08)

El cinquè punt de l'ordre del dia és el debat de totalitat sobre el Projecte de llei sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra

Civil i la dictadura franquista. D'acord amb l'article 105.2, presenta la iniciativa l'honorable senyor Joan Saura, conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.

(Pausa.)

El conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació (Sr. Joan Saura i Laporta)

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, passo a presentar avui el Projecte de llei sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista. Aquesta llei té per objectiu principal reconèixer la dignitat de les persones desaparegudes durant aquell període històric i fer efectiu el dret dels familiars a obtenir informació sobre el destí dels seus parents, a la dignificació del lloc de l'enterrament i, si s'escau, a la recuperació de les seves restes.

Es tracta d'una llei pionera a l'Estat i que, tanmateix, ha estat llargament esperada. No podem oblidar que moltes d'aquestes persones fa més de setanta anys que es troben desaparegudes i enterrades en les més de cent setanta fosses comunes que s'estenen per tot el territori nacional. S'ha trigat molt a atorgar l'oportunitat per part de les institucions públiques de donar resposta a les demandes dels seus familiars, i durant tots aquests anys el dolor i el sentiment d'injustícia davant d'aquesta situació han estat presents en els seus pensaments.

En aquest sentit, arrosseguem al nostre país un deure pendent de complir amb nosaltres mateixos com a societat, i molt en particular amb els familiars i descendents de les víctimes de la Guerra Civil i el franquisme, amb tots aquells que van defensar la legalitat de la República i que van deixar la vida en aquesta lloable empresa, així com també amb tots aquells que van ser víctimes de la intolerància, de la violència desbocada a la rereguarda, producte dels mateixos desordres de la guerra. Molts d'aquests desapareguts, milers, descansen en punts indeterminats de la nostra terra; tot i el seu sacrifici, ni tan sols compten amb una sepultura digna i honorable.

Pot, una societat que es vulgui plena i madura democràticament, ignorar d'aquesta manera aquells que van perdre la vida per les seves idees o per defensar el mateix sistema de llibertats de què gaudim ara? No són aquests principis bàsics els mateixos que fonamenten la nostra democràcia i que inspiren l'esperit de les nostres lleis, de la Constitució i de l'Estatut? I respecte als familiars? No tenen dret, com tenim avui dia, a conèixer quin va ser el final del seu parent i a tenir l'oportunitat d'honorar-lo en un lloc digne?

Així, doncs, existeixen múltiples raons per justificar una llei com la que avui presentem, però en vull destacar especialment dues: una raó, la raó democràtica, i una raó ètica. El cop d'estat del 18 de juliol del 36 contra el Govern constitucional de la Segona República va donar pas a una llarga i cruenta guerra civil que en ambdues rereguardes es va traduir en un esclat de violència que va costar la vida a desenes de milers de persones. Especialment entre els mesos de juliol i octubre del 36, es van generalitzar les detencions arbitràries, les tortures, les execucions ex-

trajudicials i les inhumacions clandestines. Acabada la Guerra Civil, la repressió institucionalitzada dels vencedors va continuar durant una llarga postguerra.

El Govern de la República, el Govern de la Generalitat de la República, va procedir a la recuperació i a la identificació de les restes de les persones víctimes de les execucions extrajudicials a partir de 1937. En el cas de les autoritats rebels, les disposicions sobre la regulació de les exhumacions i trasllats de restes i de persones desaparegudes només va afectar les víctimes de la repressió republicana, i va condemnar a l'oblit les víctimes de la repressió franquista.

Parlo, doncs, d'una raó democràtica que justifica l'impuls d'aquesta llei en un doble sentit; d'una banda, perquè, vivint avui en un sistema consolidat de llibertats i de pau, es fa absolutament imprescindible reparar aquesta injustícia, és una qüestió de coherència amb els nostres propis principis. I, per altra banda, perquè afrontar i assumir els horrors i els crims del passat és una característica pròpia de democràcies madures. Quina major mostra de reconciliació i de confiança que ser capaç d'assumir el passat dolorós i prendre mesures per corregir aquells errors?

Aquesta llei, doncs, és una valuosa contribució a la reconciliació, així com al reforçament de la convivència i de la democràcia.

I, en segon lloc –com he dit–, existeix una raó ètica. Efectivament, aquesta és una llei amb un sentit i un objectiu tan profundament ètic que, sens dubte, supera o hauria de superar qualsevol diferència política que pugui haver-hi entre els partits representats en aquesta cambra. Qui acceptaria que un ser estimat es trobés enterrat de qualsevol manera en el voral d'un camí, en el sot d'un obús, en el marge d'un cementiri, en un camp qualsevol? Aquest és un dol que no es cura amb el temps; l'única manera és amb la veritat, coneixent la seva ubicació i garantint, si més no, la dignificació de la seva sepultura.

Aquesta llei, doncs, pretén per sobre de tot poder donar una merescuda resposta als familiars. Qui es pot oposar que les famílies puguin veure realitzada una voluntat tan natural i humana? Qui els negarà la dignitat? Qui els impedirà assolir un desig tan essencial que gaudim la resta de la població?

Volem que els fills, que els néts, que els besnéts coneguin on descansa el seu pare, el seu avi o el seu besavi i que puguin anar-hi per recordar-lo. Volem que sàpiguen què va passar i per què, per què van morir tots ells i que siguin conscients del dolor i el sacrifici que va costar assolir la llibertat, la pau i la democràcia, perquè esdevinguin els principals avaladors d'aquests mateixos valors avui com en el futur.

És en aquest sentit que tenim referents europeus. Tots els països d'Europa, especialment –especialment– les grans potències, han pres accions per dignificar els llocs on descansen les restes dels seus combatents. Els estats els honoren i, a més, es preocupen que els familiars tinguin un lloc on anar a abocar el seu dol.

França, Gran Bretanya, Itàlia, Alemanya, tots aquests països compten amb organismes propis específicament

dedicats a la preservació de les tombes dels seus soldats. Les democràcies més antigues i sòlides del món fa anys que van assumir com una responsabilitat i com una obligació la dignificació dels seus morts i la garantia cap als familiars que disposarien d'un espai on poder anar a abocar el seu record. A Catalunya, quasi quaranta anys de franquisme ens van imposar un retard excessiu en aquesta empresa. Creiem que és hora d'assumir, per fi, aquesta responsabilitat.

Aquest projecte de llei, doncs, emana, en primer lloc, de l'article 54 de l'Estatut d'autonomia, però té uns orígens remots. Ja el 13 de febrer del 2003, durant el Govern de Convergència i Unió, es va crear la Comissió Interdepartamental sobre Localització de Fosses de Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i el Franquisme per analitzar la qüestió. Poc després, i en aquella mateixa legislatura, el 27 de març de 2003, el Ple del Parlament va aprovar per unanimitat –ho reitero, per unanimitat– la Moció 217 del Parlament de Catalunya sobre la recuperació de la memòria històrica, especialment pel que fa al reconeixement de les persones desaparegudes durant la guerra civil i la postguerra. La moció esmentada instava el Govern a culminar el mapa de tots els llocs on hi ha fosses comunes a Catalunya, a elaborar un cens de les persones desaparegudes a Catalunya durant la Guerra Civil i la postguerra immediata que poguessin estar enterrades de manera irregular o en fosses comunes. «Preveure» –deia la moció– «els mitjans materials i personals necessaris per rescatar i classificar les restes humanes; dur a terme els treballs de recuperació per mitjà d'exhumació de les restes humanes de les fosses comunes i dignificar les fosses comunes localitzades perquè les noves generacions puguin mantenir viva una part de llur memòria.»

En coherència, doncs, també amb aquesta resolució, aquesta llei concreta les obligacions que s'emanaven d'aquesta resolució; resolució que reitero que va ser aprovada per unanimitat.

Vull, en aquest sentit, aprofitar literalment un fragment de la intervenció, en la defensa d'aquella resolució que va fer en aquell cas el portaveu del Partit Popular, que em sembla especialment útil. Va dir, el portaveu del Partit Popular, donant recolzament a aquesta moció, va dir literalment el següent: «Recuperar la memòria i història és important, i en aquest moment no ens ha de fer por ni vergonya, i, per tant, en aquest aspecte la iniciativa és positiva, però no només és positiva pel fet que recuperar la memòria històrica és important, sinó que diguem-ho, d'alguna manera retornar la dignitat a aquelles famílies de desapareguts, a aquelles famílies que no saben on són els seus familiars, també és important.»

Seguint, doncs, el que indica la resolució, i ja amb l'actual Govern, la comissió interdepartamental havia considerat que la millor manera de regular i dur a terme aquests principis era l'elaboració d'una llei i l'aprovació en aquest Parlament. Es va crear una comissió assessora per catorze professionals de prestigi: el senyor Paco Etxeberria, el Joan Villarroya, l'Antoni Segura, José Ricardo de Prada, Manel Perona, Carlos Jiménez Villarejo, Jaume Bertranpetit, Ponç Feliu i Llançà, Anna Maria Garcia i Rovira, Rafael Grasa, Conxita Mir, Robert Sala,

Joan Sanmartí, Joan Santacana i Queralt Solé. També van estar en aquesta comissió el secretari de Relacions Institucionals, senyor Josep Vendrell, i la directora general Maria Jesús Bono i el jurista Jordi Conde Castejón. A més d'aquesta comissió d'experts, vam treure a informació pública l'avantprojecte i hem aconseguit un gran consens amb totes les entitats de memòria històrica.

Quin és el contingut de la llei? La llei planteja, fonamentalment, les següents funcions: La localització i identificació de les persones desaparegudes, que serà funció de l'Administració de la Generalitat. La continuïtat en l'elaboració per part de l'Administració del cens de persones desaparegudes –aquest esdevindrà un registre administratiu de caràcter públic en el qual s'han d'inscriure les dades de les persones desaparegudes que puguin permetre la seva localització i identificació. Igualment, la Generalitat serà la responsable d'elaborar els mapes de localització i també serà la responsable de la realització de les actuacions necessàries per tal de localitzar i, si s'escau, identificar les restes de les persones desaparegudes.

Com ja hem dit, aquesta és una llei especialment destinada a la dignificació de les fosses. Per tant, a les actuacions referides s'inclouran molt especialment la senyalització del lloc on es van esdevenir els fets i la seva recuperació com a espai de memòria, així com la divulgació dels fets socials i històrics associats a la desaparició i a la inhumació.

Tindran dret a instar aquesta localització els familiars directes fins al tercer grau o les entitats públiques o privades sense afany de lucre que incloguin entre les seves finalitats la recerca històrica.

Què és el que hem fet fins ara? El passat 4 d'abril vaig presentar, vàrem presentar des del departament el mapa de fosses de Catalunya. Hem tirat endavant, des del 6 de juny, una prova pilot a la fossa de Gurb perquè serveixi de protocol amb relació a la resta d'exhumacions que es puguin fer en la resta de fosses. Aquesta experiència l'hem tirat d'acord amb un conveni amb la Universitat de Barcelona, amb la Universitat Autònoma de Barcelona i amb l'Institut de Medicina Legal, així com amb un conveni amb l'Ajuntament de Gurb, l'Ajuntament de Gavà i l'Associació per la Recuperació de la Memòria Històrica.

Vull acabar, citant un fragment del pròleg que el professor Joan Villarroya ha escrit en un llibre recentment publicat, que es titula *Els morts clandestins. Les fosses comunes de la Guerra Civil a Catalunya*, de Queralt Solé i Barjau. Hi ha un pròleg –del Joan Villarroya– que diu el següent: «Aquest setembre passat, mentre m'era a Dieppe, a la costa de Normandia, vaig visitar el cementiri dels soldats canadencs morts en el desembarcament del juliol del 42. Cada tomba està perfectament cuidada perquè els nens de les escoles dels voltants les han apadrinades i són els responsables de netejar-les i plantar-hi flors.

»Aquesta visita al cementiri de Dieppe es pot fer extensiva als cementiris que es conserven a França, on estan enterrats els soldats aliats i alemanys morts durant la Primera i la Segona Guerra Mundial; fins i tot, les restes dels soldats desconeguts reposen en grans osseres.

»En general, hi ha respecte i dignificació per al conjunt dels combatents, enfrontats als camps de batalla i que ara reposen tots junts sota la terra que uns envaïen i uns altres defensaven. Passats més de seixanta anys del final de la darrera guerra mundial, tothom respecte i conserva immaculadament les tombes dels soldats caiguts en combat. Al territori francès, hi ha el mateix respecte pels cementiris dels soldats francesos que pels alemanys. La mort agermana a tothom.»

I continua: «He fet aquesta introducció perquè ni a Catalunya ni al conjunt de l'Estat espanyol és possible fer una visita a cap cementiri on de manera digna i individualitzada hi hagin les despulles dels soldats morts al front i, molt menys encara, de les víctimes de la repressió que la Guerra Civil ocasionà. El llibre de Queralt Soler ens mostra, entre moltes altres coses, precisament això: prop dels setanta anys des del final de la guerra, encara hi ha una part important dels seus morts –en el cas de Catalunya, del front– que reposen al lloc o molt a prop del lloc on van morir.»

Com ja he dit, doncs, aquesta és una llei pionera a tot l'Estat. Catalunya serà la primera comunitat a Espanya a assumir aquest deure públic. No pretenem, no podem assolir en pocs anys el que en altres països ha suposat decennis, però sí, si més no, atendre una demanda tan bàsica i tan carregada de raó com és majoritàriament la dignificació de les sepultures. Es tracta, en aquest cas, d'una modesta reparació simbòlica, però d'una enorme significació per a les famílies i per al conjunt de la societat.

Tenim la responsabilitat, doncs...

El president

Senyor...

El conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

...acabo senyor president. Tenim la responsabilitat, doncs, d'oferir la possibilitat d'un record, sense l'amargor de la injustícia ni de les rancúnies del passat, que doni satisfacció a les víctimes i els seus familiars i que, al mateix temps, fomenti i reforci la nostra convivència futura.

I aquest record pot tenir, estem convençuts que té una important funció en el present, perquè, si el trauma i el dolor remetent al passat, el valor de l'exemple que ells van donar i el que avui donem nosaltres com a societat democràtica i madura remetent cap al futur, cap a una societat més agermanada, cohesionada i justa.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, per defensar l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, l'il·lustre senyor Rafael López.

El Sr. López i Rueda

Gràcies, senyor president. Gràcies, senyor Saura, per les explicacions. Senyores i senyors diputats, una mica més i ens llegeix quasi tot el pròleg de la llei. Al final, ja he vist que ens ha exposat algunes de les coses que venien a fer.

Nosaltres hem presentat una esmena a la totalitat per diverses raons.

Li podria dir, amb tota franquesa, que, home, la música ens agrada –la música ens agrada. Vostè ha dit una cosa molt certa. Totes, quasi totes les mesures i les propostes que s'han presentat per a la recuperació de la dignitat –per a la recuperació de la dignitat–, per a la regeneració democràtica d'aquest país, s'han votat per unanimitat en aquesta cambra i al Congrés dels Diputats. El que passa és que, a nosaltres, hi han coses que ens preocupen i, per això, li hem presentat aquesta esmena a la totalitat.

Primer. Nosaltres no considerem que, per fer això, calgui una llei; no ho considerem. Ja sé que això pot ser un argument una mica purista, una mica..., eh?, que no toca el fons, però considerem que no cal fer una llei.

Primer, no cal fer una llei perquè hi han coses que es diu, per exemple, com «satisfer el dret de tota la societat a conèixer la veritat dels fets esdevinguts i les circumstàncies en les quals es van produir les desaparicions.» Per a això no cal la llei. Perquè la gent conegui la veritat –perquè la gent conegui la veritat– del que va passar, no cal que ens ho digui una llei, senyor Saura –no cal que ens ho digui una llei. Això, el que cal és convicció del Govern per fer-ho possible. I ara li diré perquè li dic tot això.

O, per exemple, crear un altre organisme. Jo crec que, senyor Saura, vostè és el campió de creació d'organismes dintre del Govern i, la veritat, no creiem que s'hagi de crear un nou organisme per a aquest tema, un nou organisme assessor, comissions assessores, organismes, etcètera, que a vostè tant li agrada.

Però, després, veiem una altra cosa que també ens preocupa, que és la manca de la voluntat política que vostès han tingut de tirar endavant una política que ja podien haver tirat endavant. Som el 2008. Vostè ens ha parlat d'una moció que es va aprovar l'any 2003. Què han fet aquests cinc anys? Què han fet?

Li dic una cosa i la hi reconec: no és veritat que no hagin fet re. S'ha fet, però no s'ha fet tot el que es podia fer. Per això, quan vostè ve aquí i ens planteja una llei, jo..., què vol que li digui?, a mi em sembla que el que vostè vol fer és aquest lluíment personal, és fer-se la foto. Però per a això ha sacrificat cinc anys en què es podien haver fet moltes coses, perquè tenia la voluntat, el consens, de tota aquesta cambra.

Una unanimitat que, com jo he dit, més de vint propostes de resolució al Parlament espanyol, al Congrés dels Diputats, que s'han votat per part de tots els grups. Abans feia una referència: «Espero que tots els grups...» Si ja ho sap, és la història recent d'aquest país! La història recent d'aquest país és que per a la regeneració democràtica i la recuperació de les víctimes ens hi trobarà sempre, de les víctimes d'injustícies, de totes les víctimes d'injustícies, d'una ideologia i d'una altra; ens hi trobarà sempre –sempre. I ha tingut també el suport... –i abans ha fet esment d'una declaració d'un membre del meu partit–, ha tingut sempre el suport en aquesta cambra.

Retornar, li ho repeteixo, retornar la dignitat d'aquelles famílies de desapareguts, aquelles famílies que no saben on són els seus familiars, per nosaltres és fonamental i

important. La reparació moral, la reparació econòmica, la reparació jurídica, s'han d'intentar, ha de treballar la Generalitat perquè siguin possibles.

Però la pregunta que jo li feia..., calien cinc anys?, calia esperar cinc anys per fer-ho possible? I li'n poso un exemple. La Generalitat de Catalunya ha pactat amb l'Ajuntament de Gavà la recuperació de gavanencs que estaven en una fossa a Gurb. Ho ha fet sense llei, ha estat possible, s'ha pogut fer. S'ha pogut fer que els familiars d'aquests desapareguts poguessin enterrar de forma digna els seus familiars.

O li'n poso un altre exemple, i ja li puc posar un exemple, per exemple, d'un govern del Partit Popular a la Diputació de Segòvia: es va arribar a un pacte amb els ajuntaments –i li diré la importància que els ajuntaments tenen en tot plegat– per assessorar, per poder fer possible que s'obrin perquè aquelles persones que tenen familiars desapareguts puguin enterrar de forma digna els seus familiars. I ho ha fet possible assessorant-los, amb els ajuntaments.

I li dic la importància dels ajuntaments perquè sap que el conflicte que vam viure a casa nostra va ser un conflicte entre germans, entre familiars, entre veïns, on hi havien més factors que no pas la política, hi havien molts factors. El factor de l'enveja; pot llegir alguns llibres fascinants en aquest aspecte, sobre l'anàlisi que feien de la repressió que es va fer a Catalunya, tant a la rereguarda republicana com a la repressió posterior, franquista. Anem molt amb compte, i li demano també que anem molt amb compte en aquest tema.

I jo li deia que teníem el suport i que teníem el reconeixement i que teníem també tota la unanimitat d'aquest Parlament. Miri, Resolució 359/VI del Parlament de Catalunya: «reivindicació definitiva de tots els lluitadors antifranquistes condemnats a mort», aprovat per unanimitat; «auxiliar els familiars dels condemnats en la tasca de presentació dels recursos de revisió», aprovat per unanimitat; «incentivar la recerca històrica...» Vostè ha parlat de la memòria històrica; nosaltres estem a favor de la memòria històrica, de la pluralitat de memòries històriques. Miri què dèiem, i fixi's quina diferència: aquí dèiem «incentivar la recerca històrica al voltant de la repressió i l'antifranquisme, juntament...», juntament amb qui?: amb els professionals. És que nosaltres el que li criticàvem –i ara en parlaré, de la memòria històrica– era precisament que fos una memòria històrica fomentada des del Govern, des de l'Administració, no des dels professionals, no la pluralitat de memòries històriques que hi ha en el nostre país. «Adreçar-se al Govern de l'Estat per sol·licitar que prengui mesures oportunes de caràcter legal i administratiu per facilitar, amb l'assistència de professionals de l'Administració pública, la informació per a aquelles persones i familiars que tracten de saber llur identitat biològica real en l'etapa de la Guerra Civil i del franquisme.» I tot això ho vam aprovar per unanimitat.

I, quan li deia que havíem esperat cinc anys, li ho deia perquè em semblava important fer un esment d'una moció, que és una moció de què surt, i s'ha de reconèixer, i en què s'inspira aquesta llei, que és la Moció subsegüent a la interpellació pel que fa al reconeixement de

les persones desaparegudes de manera forçosa. I vostè ens feia l'esment aquell d'impulsar... Fixi's el que deia: «Impulsar en el termini de tres mesos la creació d'un consorci o un ens similar amb participació de l'Administració de la Generalitat. Culminar el mapa de tots els llocs...» Ens ho deien el 2003; aquesta llei està repetint, cinc anys després, el mateix que ens deien el 2003. «Elaborar una base de dades o un cens de les persones desaparegudes»; fa cinc anys que ho havíem d'haver començat. «Preveure els mitjans, materials i personals necessaris i unitats administratives i grups de recerca integrats per arqueòlegs», etcètera.

I, sap?, quan vostès van agafar el Govern, el desembre del 2003, tenien ja creat un ens de participació de l'Administració de la Generalitat i els ens locals; tenien ja la primera confecció del mapa dels llocs on hi han fosses comunes; l'Institut de Medicina Legal de Catalunya havia elaborat un informe sobre la identificació de cossos humans que hi ha a les fosses comunes, i la conselleria de Justícia i Interior ja s'havia adreçat al Ministeri de Justícia per tal d'oferir al Govern de l'Estat la participació d'aquest ens dintre..., d'aquest ens, o la col·laboració en el pagament d'una part de les despeses que es generin. Tot això ja ho tenien fet –tot això ja ho tenien fet.

Per això jo li deia: «Què han fet en aquests cinc anys? Per què hem perdut el temps en aquests cinc anys?» Perquè li recordo que el Govern de la Generalitat va intentar també regular aquest aspecte. Un protocol, se'ns va anunciar l'any 2004 un primer protocol, i se'ns va anunciar al juny del 2005 un decret; un decret que el senyor que..., es va anunciar un decret l'any 2005, el Govern de Catalunya va anunciar un decret l'any 2005. El senyor Apelles Carod-Rovira i el senyor Bargalló –era Govern de la Generalitat, era Govern del a Generalitat– van presentar un decret sobre aquest tema. I miri què demanaven: demanaven «reclamar un informe que documenti l'existència de la fossa»; una memòria relativa a les persones presumptament enterrades i la circumstància de la seva mort; el projecte d'intervenció i pressupost, així com l'autorització del propietari del terreny i el nom de l'historiador i arqueòleg que dirigiria els treballs. Això ho van presentar a la premsa. Estem parlant de l'any 2005, fa tres anys; just aquest mes, fa tres anys. Què hem vist? Doncs, que en aquests tres anys hem perdut el temps –hem perdut el temps.

Jo ja sé que vostè... –i això ara li diré...–, jo ja sé que vostè, en aquest repartiment que tenen del tripartit..., i ara li llegiré una declaració que em sembla important del senyor Albert Balcells. Quan va venir a parlar precisament del Memorial Democràtic, va dir: «Escolti'm, una cosa és la memòria històrica, les memòries en plural, però a mi em dona la sensació» –ho deia el senyor Albert Balcells– «que el tripartit té una memòria tripartida.» I ens deia: «Miri, el Museu de Catalunya per als Socialistes, el Centre d'Història Contemporània per a Esquerra Republicana i el Memorial Democràtic per a Iniciativa per Catalunya Verds.» És a dir, la memòria d'aquest país es posa a disposició dels pactes de govern, es posa a disposició dels pactes de poder que té el tripartit.

I, com ho feia Esquerra Republicana, jo suposo que a vostès això no els agradava, i llavors van dir: «Escolta,

paralitzem-ho.» Això que és tan important, això que ens ve aquí al Parlament i en aquesta tribuna a dir: «Han passat setanta anys, no podem esperar més»..., doncs, jo li dic: hem esperat cinc anys; hem esperat cinc anys, i en altres comunitats —perquè després no vagi dient que si el Partit Popular...—, en altres comunitats on governa el Partit Popular, ja s'està començant a fer. I s'ha fet amb les víctimes i s'ha fet amb el que és important, que és el que li deia: s'ha fet des del vessant de la recuperació de la dignitat de les persones.

Perquè si entrem precisament en el vessant d'aquesta dignitat, en la seguretat jurídica que ha de tenir, veiem que tenen mancances evidents. Per exemple, no es regula un procediment concret davant de l'Administració per fer efectiu el dret de les persones interessades; tenim un ampli ventall de conceptes jurídics indeterminats; no s'inclou, per exemple, la fiscalia —per què no?— com a persona legitimada en nom de l'interès públic per instar la localització de persones desaparegudes... És a dir, encara tenim, dintre del procediment que ha de garantir..., encara tenim algunes coses que no quadren.

Però nosaltres li demanem una cosa, i el que no ens agrada és una cosa: que vostè ha sacrificat la dignitat pel seu projecte de Memorial Democràtic, que sap que a nosaltres no ens agrada —no ens agrada. I no ens agrada perquè, per nosaltres, les memòries han de ser plurals; no ha d'haver-hi una memòria històrica, són plurals, memòries plurals, les memòries de les víctimes són memòries plurals, perquè cadascú..., les seves biografies, les seves històries de vida, són diferents. I a nosaltres no ens agrada aquest sacrifici de la reparació de les víctimes en nom de la memòria històrica.

Segon, perquè a nosaltres ens agrada l'estudi científic de la història, no l'estudi subvencionat de la història. Ens agrada l'estudi científic, és a dir, l'estudi rigorós, l'estudi objectiu, ja li dic, d'un conflicte que va enfrontar germans, familiars, casa a casa, i que hem de tenir molt en compte quan obrim... I això ens ho explicava el mateix Apelles... —anava a dir «Apelles Mestres»—, Apelles Carod-Rovira ens ho explicava molt bé quan deia: «Nosaltres mai —mai— el que farem és l'obertura massiva de les fosses. Mai la farem.» Què ha canviat, a banda de perdre aquest temps?

I tercer, nosaltres anem a la reparació de totes les víctimes, totes les víctimes que hagin patit injustícia. Ni les meves, ni les teves, ni les seves, ni les de ningú: les que hagin patit injustícia. Sap per què? Perquè les víctimes que han patit injustícia són iguals, com les persones —això són drets humans— som iguals. Perquè amb el dolor de les famílies no podem jugar ni polititzar-ho als interessos d'alguns partits.

I fixi's, i parlem de reparació; però és que nosaltres volem una reparació democràtica, reparació democràtica de totes les víctimes. I no ens serveix allò de: «Algunes víctimes ja les va reparar el franquisme.» No, perquè nosaltres no ens podem comparar amb una dictadura, volem la reparació democràtica de totes —totes— les víctimes que hagin patit injustícia. Això és el que volem, i vostè ho deia: «Es que hi han víctimes de primera i víctimes de segona.» En això mai podrem estar d'acord.

I, miri, li llegiré una cosa que a mi em va sobtar molt, em va sobtar molt quan la vaig llegir; és del 30 de gener del 2004, és el president del Foro por la Memoria, un escrit que feia contra l'Asociación para la Recuperación de la Memoria Histórica, que ens deia: «En primer lugar, decir que esta asociación no merece ninguna clase de apoyo por parte de la izquierda, ya que no pretende, entre sus objetivos, rescatar la memoria histórica de la lucha y la represión antifranquista, sino simplemente los cuerpos de sus familiares, para darles un entierro digno.» I continuava: «Esta asociación representa la memoria privada, sin sentido ideológico, sin preocupación por los derechos humanos, es decir, la memoria histórica acometida» —deia ell— «des del punto de vista del pensamiento único neoliberal: “mi abuelo, mi abuelo, mi abuelo”...» Doncs, jo li dic: per a nosaltres és molt important la gent que diu «el meu avi», és molt important; per a nosaltres són molt importants les memòries històriques de cadascun dels catalans i de les catalanes.

Per tant, nosaltres li diem que sempre hem estat, estem i estarem amb la reparació de les víctimes d'injustícies, i mai estarem per la divisió en dos de la societat —si estàvem en contra del repartiment de carnets de catalanitat, estem en contra del repartiment de carnets de democràcia—; que sempre estarem amb les memòries plurals de les famílies catalanes, i no amb una memòria única, i que sempre estarem amb els relats i les investigacions científiques i rigoroses, i no pas amb la ingerència de l'Administració dels relats subvencionats, com li deia. Perquè volem reparació democràtica de totes les víctimes, memòries plurals de totes les famílies, relats científics d'experts independents.

Simplement demanem igualtat de tracte. No hi ha víctimes de primera ni de segona, com no hi ha persones de primera ni de segona. Posem l'accent en la reparació de les víctimes, i no en la seva memòria històrica. I, sobretot, no polititzem el dolor de la gent, dels familiars, ni la investigació dels experts i dels professionals; que no sigui, senyor conseller, que en comptes d'obrir fosses acabem obrint ferides.

Gràcies, senyor president, senyor conseller, senyores i senyors diputats.

El president

Per a un torn en contra, té la paraula l'il·lustre senyor Jaume Bosch, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa.

El Sr. Bosch i Mestres

Gràcies, president. Honorable conseller, en primer lloc, permeti'm saludar les persones que avui ens acompanyen, membres d'associacions, historiadors i historiadors, juristes, membres del departament, sobretot de les associacions que fa molt temps que treballen perquè realment es pugui arribar en aquest país a disposar d'un instrument legal com el que espero que aviat tindrem quan s'aprovi aquest projecte de llei.

A mi em toca contestar l'esmena a la totalitat del senyor López. Jo li he de dir que la veritat és que el seu paper ha estat difícil, perquè ha intentat justificar una esmena

a la totalitat i, sincerament, crec que no ho ha aconseguit. Per què l'han presentat, l'esmena a la totalitat? És a dir, volen que això es retorni al Govern, quan diu que s'ha anat a poc a poc.

Però, en tot cas, senyor López, també vostè, quan ha començat dient que volia parlar d'experiències en altres comunitats autònomes, primer m'he espantat, perquè m'he pensat que s'anava a referir a l'experiència de València amb relació a la destrucció, eh?, de fosses derivades de la Guerra Civil; una experiència, realment, que afortunadament vostè no ha citat com a exemple. En tot cas, aquí anem per un altre camí –aquí anem per un altre camí–, que és el camí del respecte democràtic de tots els drets de les persones, i especialment dels familiars de les persones que van morir a la Guerra Civil i després.

En tot cas, ha donat un argument que després li contestaré; diu: «No cal una llei.» Després li contestaré per què cal una llei, precisament per donar garanties jurídiques i seguretat jurídica. Però, en definitiva, vostè ha plantejat que no s'havia fet re durant aquest temps, intentant justificar allò que van fer vostès, que és que avui era difícil oposar-se a aquest projecte de llei, després d'haver aprovat l'any 2003, amb les paraules que ha citat el conseller Saura, entusiàsticament, una moció que deia, ordenava al Govern que fes allò que està fent avui. Per tant, en tot cas, digui'ns que ho fem tard, com ha dit, però no diguin que no s'aprovi el projecte de llei i que no cal la llei.

Perquè, miri, el senyor Vendrell, en aquestes cites que li feia el senyor Saura, acabava dient: «Després de la votació d'aquesta moció, això serà un tema unitari. A mi em sap greu que a partir d'avui sembla que això deixa de ser un tema unitari, com ja no ho va ser el Memorial Democràtic; i, per molt que després vostè ho intenti disfressar amb diversos arguments, en el fons el que reflecteix això és la seva desconfiança i la seva inmoderació davant de tot el que representa recuperar la memòria històrica.

Miri, perquè, com s'ha dit, aquest projecte de llei..., la forma de projecte de llei sí, però la política amb relació a la recuperació i la identificació de les fosses no neix amb aquest Govern ni amb el Govern d'esquerres, neix d'aquella moció que hem citat, de l'any 2003, amb el seu suport. El Govern de Convergència i Unió llavors va estar d'acord que calia elaborar un cens i un mapa, en l'exhumació de restes, en la dignificació de les fosses com a element de memòria. I abans, el 8 de gener del 2003, s'havia creat una comissió interdepartamental sobre localització de fosses de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i el franquisme.

En l'etapa ja del Govern catalanista i d'esquerres hi ha hagut un funcionament regular d'aquesta comissió, s'han produït exhumacions. I, amb el Govern ja d'entesa, després de la creació de la Direcció General de la Memòria Democràtica, es va crear la comissió assessora per redactar aquest projecte de llei. I, alhora, s'han anat fent coses. Vostè parlava del mapa de fosses; aquí el té, està presentat pel departament, eh? Aquí el té; està fet des de ja fa temps i ha sortit als diaris i s'ha explicat, eh?

En tot cas, el segon argument: per què una llei –per què una llei? Miri, és una recomanació dels serveis jurídics

de la Generalitat i de la ponència tècnica de la comissió interdepartamental, i la van efectuar el novembre del 2004. I ells deien: «Hi ha una part d'aquestes coses que s'han de fer, que les pot fer el Govern sense necessitat de llei; i n'hi ha una altra que requereix una llei.» I li'n donaré quatre motius. Primer, una llei perquè aquest tema incideix en l'àmbit de la llibertat de les persones, per exemple en relació amb l'autorització per intervenir en una fossa. En segon lloc, perquè incideix i toca l'àmbit competencial de les corporacions locals. En tercer lloc, perquè en la mesura que es regulen procediments d'expropiació a través de declaració d'utilitat pública o interès social, cal una llei. I, en quart lloc, perquè cal fer prevaler l'exercici d'uns drets sobre uns altres quan hi ha conflicte d'interessos; perquè, efectivament, quan tothom està d'acord no cal la regulació, però, precisament, la llei ha de marcar els mecanismes quan hi ha conflicte d'interessos, sobre quin ha de prevaldre sobre els altres. I, per tant, es fa una llei perquè els serveis jurídics de la Generalitat van recomanar que es fes una llei per aquests quatre motius que li he explicat.

Però, miri, avui estem sobretot, més enllà de disquisicions jurídiques, davant d'un acte de justícia, que parteix de l'Estatut, a l'article 54, que és el que vostès, ni quan vam discutir l'Estatut, ni quan vam discutir el memorial ni ara, volen entendre. Perquè aquest article defineix perfectament dos aspectes. U, la memòria democràtica d'un país s'ha de basar en la defensa dels valors democràtics; i, per tant, no és igual la gent que va defensar, o els valors que van defensar la República democràtica, que els que es van aixecar en un cop d'estat en armes contra aquest règim perfectament legítim. Segona qüestió: en canvi, el mateix Estatut diu que el que cal és el respecte per totes les víctimes, vagin lluitar en el bàndol que fos.

Per tant, hi ha una distinció molt clara: les administracions públiques a Catalunya han de promoure la memòria democràtica reconeixent el valor de les llibertats i la democràcia enfront de la dictadura, i, alhora, això no és incompatible amb defensar l'honor i la dignificació de totes les víctimes, lluitaren en el bàndol que varen lluitar. Això, que ho diu l'Estatut, vostès encara no ho han entès i ens ho van repetint perquè no volen entendre el profund significat de l'Estatut amb relació a això. I quan dic que és un acte de justícia avui és perquè estem parlant d'uns drets, drets de les famílies, dels afectats, i els drets també de la societat a conèixer la veritat.

Vostè ha parlat de l'exhumació que s'ha produït a Gurb dels cossos de quatre soldats republicans de Gavà, que s'ha fet –val la pena dir-ho– perquè hi havia un acord de tothom; si no hi hagués hagut acord de tothom..., per això cal la llei; un acord de la Generalitat, de l'alcalde de Gavà, de l'alcalde de Gurb, de les universitats, de l'Associació per a la Recuperació de la Memòria Històrica. I, miri, aquests dies han sortit les frases d'una familiar d'aquestes persones i deia: «Fa molt temps que anem darrere el tema; el meu avi està enterrat allà des de fa setanta anys i, encara que sempre hem volgut portar les seves despulles a Gavà, mai ens han donat permís. Quan va sorgir el tema de la memòria històrica vàrem pensar que era una bona ocasió per tornar a reclamar-ne l'exhumació. Per a la meua mare serà un gran descans que els ossos del meu avi tornin a casa i puguin ser en-

terrats junt amb els de la seva dona.» Aquest és el cas de moltes famílies, que legítimament reclamen que es faci això, i per això es fa la llei. I és veritat que quan hi ha acord entre tothom es pot fer sense llei, però és veritat també que, per exemple, si el propietari s'hi oposés o hi hagués conflicte d'interessos entre familiars, cal un procediment, que és el que marca la llei per tal que hi intervingui la Generalitat.

També li he de dir que l'objectiu fonamental de la llei és sobretot la dignificació de les exhumacions. I, en aquest sentit, el mateix departament, quan ha presentat això, diu: «L'objectiu prioritari del Projecte de llei de fosses és la identificació de les fosses i la dignificació, no pas l'exhumació per sistema; aquesta serà excepcional, sempre a petició de familiars o entitats, amb proves fefaents que demostrin l'existència de la fossa i amb el vistiplau d'una comissió d'experts.» Per tant, hi ha dos objectius: la dignificació dels llocs i, l'altre, l'exhumació, en el cas que hi hagi una petició justificada per tal de produir l'exhumació.

I, alhora, la llei és una garantia, perquè, tal com passa en altres llocs de l'Estat espanyol, ara, en aquests moments, es pot produir encara el cas que una associació vagi i comenci a excavar en un lloc on es creu que hi ha una fossa sense cap tipus de garantia jurídica de cara als familiars, al propietari i a la mateixa supervisió del Govern.

I, fixi's, resulta que vostè ens diu..., per una banda crítica que es creï un nou organisme, que és la comissió assessora, i alhora ens diu que hem de fer cas dels professionals. Doncs miri, la comissió assessora és precisament per fer cas dels professionals, per tal que aquesta comissió assessora, quan es produeixi una petició d'obertura d'una fossa, aquesta comissió assessora, integrada per professionals, emeti l'informe a partir del qual el Govern ha de prendre la decisió. Per tant, vostè ha utilitzat un argument absolutament contradictori. Ens diu: «Vostès no fan cas dels professionals; vostès, en canvi, creen comissions assessores.» La comissió assessora és de professionals, precisament per vetllar i donar garanties en aquest tema.

I, després, anem com sempre a aquesta qüestió que vostès retreuen permanentment de la pluralitat de memòries i que vulguem fer una política esbiaixada. Miri, són una evidència els crims que es van cometre a la rereguarda republicana, sobretot des del 19 de juliol al desembre del 36, que es xifren en més de vuit mil persones; és un fet innegable i una vergonya col·lectiva. Però alhora també s'ha de dir que va ser el mateix Govern de la Generalitat, a través del conseller de Justícia, Pere Bosch i Gimpera, i del president del Tribunal de Cassació de la República, Josep Andreu i Abelló, els que van començar a investigar i a detectar aquests temes. I que, per tant, es va produir un efecte, que després evidentment el franquisme va continuar, amb relació als represaliats per la República. I, en canvi, no hi va haver igualtat de tracte, ni molt menys, per als represaliats republicans. I això és el que es pretén regular, amb igualtat de respecte per totes les víctimes, però partint de la base que no venim d'una situació d'igualtat de totes les víctimes, sinó que algunes varen ser recuperades, els seus cossos enterrats correctament, i d'altres van continuar en l'anonimat.

I reconèixer això no és fer una visió esbiaixada de la història, és dir el que va passar. I, a més, sense oblidar una altra cosa: que la majoria de fosses que en aquests moments estan detectades a Catalunya són de soldats que van morir al front i que estan en diversos llocs on hi va haver batalles, al nostre país, i que, per tant, mereixen aquest paper.

Vostè ha parlat, com sempre, també del paper dels historiadors enfront dels polítics. Miri, els historiadors estan fent el seu paper, eh?, i els polítics, a través d'aquest Parlament, hem de fer el nostre. El conseller Saura ha parlat del llibre de la historiadora Queralt Soler, que es diu *Els morts clandestins*. L'objectiu d'aquesta llei és que a Catalunya deixin d'haver-hi morts clandestins, clandestins per als familiars i clandestins per al país; i això ho volem fer des de la dignificació, des del respecte i amb totes les garanties jurídiques.

Moltes gràcies.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor diputat. En nom del Grup de Convergència i Unió, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Santi Vila.

El Sr. Vila i Vicente

Senyor president... Honorable conseller, senyores i senyors diputats, Josep Vendrell, secretari del departament; Maria Jesús Bono, directora general; doctora Anna Maria Garcia, directora del Museu de l'Exili, senyores i senyors, bon dia a tothom. Efectivament, comparteixo els mots i el sentit que ha donat el conseller en presentar aquest projecte de llei com, en definitiva, una llei important; una llei important, que té a veure amb el valor que donem als drets i les llibertats fonamentals, a la vida humana i a la seva dignitat.

El conseller ha fet esment a les paraules del professor Vilarroja quan descrivia l'impacte que hom sent quan es passeja pels cementiris de Normandia i constata la capacitat i la lucidesa democràtica d'unes societats, la francesa, la britànica, l'alemanya, que han estat capaces d'erigir cementiris internacionals, que són capaços d'exhibir respecte, d'exhibir dignificació pel conjunt dels seus combatents; conjunt de combatents, aliats, alemanys, amb creus individualitzades i amb monuments que consagren memòria vinculada a fosses comunes. Lliçó d'aquests passejos –vostè ho ha dit, també, conseller–: la mort agermana tothom. Efectivament, que la política siguem capaços que no creï les divisions que experiències com aquestes ens confirmen.

Lamentablement –també s'hi han referit– a Catalunya aquesta tasca dignificadora encara no és un fet. Significativament, però, les dictadures s'han caracteritzat sempre, o es caracteritzen molt sovint, pel menyspreu a la vida humana. El mateix general Franco..., no va ser fins al 1959 que ell mateix no va tenir oportunitat d'honorar degudament els seus propis morts; també va honorar alguns altres morts, però sobretot els seus propis morts. Fins al 1959, de fet, no va ser capaç, el mateix dictador, d'honorar els seus propis morts.

Des del meu punt de vista, això sí que és veritat, amb relació als mots que ha utilitzat el diputat del Partit Popular, aquest és un projecte de llei important, que segurament hauríem pogut justificar més referint-nos als articles de l'Estatut d'autonomia i al mateix preàmbul, que compromet el poble de Catalunya amb els valors i amb la defensa de la dignitat humana, que no pas amb una qüestió de memòria democràtica. Efectivament aquesta és una qüestió de memòria democràtica, però sobretot aquest és un projecte de llei que té a veure amb el compromís del poble de Catalunya amb la defensa de la dignitat humana. Per tant, potser no seria del tot irrellevant que en el mateix preàmbul d'aquesta llei que estem a punt de donar-hi curs també introduíssim referències al preàmbul de l'Estatut o als articles 15 o 42 de l'Estatut d'autonomia, i que comprometen el poble de Catalunya amb el respecte a la dignitat de les persones.

Sabem que a Catalunya existeixen 179 fosses, com a mínim, on podrien arribar a romandre més de 9.000 restes cadavèriques. Malgrat el papanatisme de certs columnistes polítics, i segurament la seva desinformació, de fet el que avui estem a punt de tirar endavant no arrenca de zero. Amb aquest propòsit, el Govern de Catalunya té importants antecedents, importants precedents. S'ha referit el diputat Jaume Bosch a l'experiència, i al març del 37, del conseller de Justícia Bosch i Gimpera, que va impulsar la investigació de tots els crims comesos durant els primers mesos de la Guerra Civil. Es localitzaren cementiris clandestins, s'exhumaren més de 2.000 cossos, es feren detencions.

No cal anar, però, tan lluny. Hi ha precedents recents: una moció del Parlament de Catalunya, datada del 2003, en què va instar unànimement que es fes el que avui estem a punt de començar a fer. Què ens passa, però, com a institucions a Catalunya, que no som capaços de donar compliment amb celeritat als encàrrecs i als mandats del Parlament? El 2003 aprovàvem una moció unànimement i cinc anys més tard donem inici al tràmit de la llei.

El 8 de gener del 2003 el Govern de Catalunya crea una comissió interdepartamental amb l'encàrrec d'elaborar un informe de localització de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i el franquisme. Francesc Homs, Apelles Carod-Rovira seran noms rellevants i impulsors vinculats a aquestes iniciatives. Des d'aleshores, l'Institut de Medicina Legal ha coordinat moltes iniciatives. Algunes que sorprenentment avui reben el reconeixement d'iniciatives pilot i que, de fet, ja tenen antecedents. Per exemple, el 24-27 de juny de 2004 es va dur, efectivament, una prova pilot d'obertura d'una fossa: la fossa de Puigvistós, a Prats de Lluçanès. Aquesta és realment la primera prova pilot que va fer el Govern de Catalunya i crec que és important que siguem precisos amb el vocabulari que emprem, perquè, si no, sembla que l'exercici de memòria és tan selectiu, o senzillament és tan poc rigorós, que a penes recordem allò que fa més d'un any o dos que hem fet.

Per tant, crec que és just que diguem que hi ha antecedents, que hi ha precedents de coses que s'han fet bé. En aquell cas va ser l'honorable conseller Josep Maria Vallès qui, a través de l'Institut de Medicina Legal, va ser capaç de fer la primera experiència pilot a la fossa de Puigvistós.

L'Estatut, la mateixa Llei del memorial ens donen certa cobertura als objectius que avui proposem. De fet –també ho hem de dir avui, aquí–, lamentablement a l'Estat espanyol, segons i com, ens han passat en certa mesura al davant en tot això. Més de 136 fosses ja han estat obertes a Espanya, s'han exhumat més de 1.725 restes. Tot i així –ho volem dir amb tot l'èmfasi–, aquesta és una llei important i que considerem absolutament necessària.

Dit això, aquesta és una llei complexa. Hi influeixen elements personals, hi influeixen elements polítics vinculats a la memòria, hi influeixen interessos acadèmics vinculats a l'arqueologia, a la història, i hi influeixen també elements lucratiu, urbanístics. Obrir una fossa pot suposar fins a una despesa de quaranta mil euros; hem xifrat en uns mil euros cada treball d'identificació forense que s'hagi de fer –informes del mateix departament. Això, si ho sumem a la possibilitat de declarar la utilitat pública d'un terreny on es localitzi una fossa, ens generarà possiblement un expedient de via expropiatòria. Per tant, són temes complexos que ens poden arribar a posar fins i tot en situacions contradictòries.

Propòsits de la llei. Em sembla que, bàsicament, n'hi ha quatre i que són prou transcendents. En primer lloc, dotar l'Administració d'una legislació específica que abordi la qüestió des de totes aquestes perspectives –jurídica, arqueològica, sanitària, forense...–, que posi fi a un cert buit legal, que sovint ens complica la vida, als municipis, si no tenim aquest marc de referència general. I el repte de la localització, de la dignificació i de l'exhumació.

Des del punt de vista de les tasques de localització..., segurament, això ens podria estalviar de fer una llei. Si només pretenguéssim tirar endavant el propòsit de localització, segurament amb els treballs de què actualment disposem, gràcies a la feina feta pel professor Vilarroya, pel professor Solé i Sabaté o recentment per la tesi doctoral de l'aquí present Queralt Solé..., han fixat un mapa raonablement precís de les fosses existents a Catalunya. El mateix Govern de Catalunya, a través de l'Institut de Medicina Legal, va elaborar l'informe, diversos informes, que de fet ens donen aquesta feina per raonablement ben feta. Actualment, a més, el Govern de Catalunya ja disposa d'un cens de desapareguts; amb més de 1.600 persones inscrites, per cert.

Una altra cosa és la dignificació de les persones inhumades; l'objectiu principal que admet el Govern que es planteja. Sense cap mena de dubte aquest és el propòsit més important del projecte de llei. Jo crec que quan es fa una esmena a la totalitat i es fa sempre arguint principis liberals ens sorgeix una pregunta: hi ha res més radicalment liberal que comprometre'ns de forma inequívoca amb la dignificació de les persones amb noms i cognoms, amb els seus drets més fonamentals? Com a ciutadans responsables i cívics ens podem permetre que al Camp de Tarragona o a les comarques de Lleida hi continuïn havent restes humanes disperses sense tenir l'enterrament que es mereixen?

Finalment, l'exhumació. Aquesta és sense cap mena de dubte l'aspecte més problemàtic. Aquest és un aspecte controvertit, problemàtic, perquè no se li escapa a ningú que aquí els interessos seran contraposats; interessos confrontats, per exemple, entre familiars partidaris de

l'obertura i familiars contraris a l'obertura d'una mateixa fossa. Quin dret farem prevaldre? O interessos confrontats entre familiars i Administració. Quin dret haurà de prevaldre, l'interès públic de l'exhumació o el dret a la intimitat, a la dignitat, al dolor de les persones, segons el criteri més restrictiu que ens volessin fer aplicar?

Què passarà quan qui insta l'exhumació ho faci sense cap vinculació al territori, ni als seus morts, únicament mogut per legítims interessos polítics, acadèmics o simplement econòmics?

Aquest és, em sembla a mi, el punt més feble de la llei: no s'afronta el repte de precisar quan és que s'escaurà obrir una fossa i quan és que no s'escaurà obrir una fossa. El text està plegat, si em permet, conseller, d'ambigüitats, i l'expressió «quan s'escaigui» —«quan s'escaigui»— és continua.

CiU també discrepem, i així ho manifestarem en el tràmit de la llei, de les persones i entitats que el projecte de llei legitima per instar la localització i la identificació de les persones desaparegudes. En el tràmit d'esmenes defensarem que es doni el màxim nivell de consideració als familiars dels desapareguts, atès que, aquests sí, són els més legítims; la resta, crec que serà objecte de forta discussió en el marc de la ponència.

Finalment, un aspecte de viabilitat tècnica i econòmica. Segons l'informe econòmic referent a l'avantprojecte de llei, elaborat pel mateix departament, obrir una fossa ens costa uns quaranta mil euros, cada fossa, i es considera raonable que se n'obrin unes tres l'any. A això hi hauríem de sumar que els costos de la identificació de persones concretes s'estimen en uns mil euros per individu.

Si tenim en compte que a Catalunya existeixen, com vostè ha dit, senyor conseller, més de 179 fosses, amb més, probablement, de nou mil restes cadavèriques, a raó de l'obertura de tres fosses per any, senyor conseller, jo em pregunto, ha fet vostè números? Si aplicéssim això amb rigor, hauríem de destinar cinquanta-nou anys a complir amb el propòsit d'aquesta llei i destinar-hi 16 milions d'euros per fer-ho possible.

El vicepresident primer

Senyor diputat...

El Sr. Vila i Vicente

Salta a la vista —sí, acabo, senyor president; moltes gràcies— que aquí hi ha algun problema de viabilitat tècnica i econòmica que el mateix departament ens haurà de dir com té previst d'afrontar.

Acabo, en tot cas, insistint: aquesta és una llei important, una llei necessària, que justifica que doni inici el seu tràmit parlamentari i, per tant, crec que no és justificada l'esmena a la totalitat.

Moltes gràcies.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor diputat. En nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula el senyor Josep Maria Balcells.

El Sr. Balcells Gené

Gràcies, senyor president. Honorable conseller, senyores, senyors diputats, saludo també en aquests moments els responsables del departament de la memòria històrica, del Memorial Democràtic i les persones, experts i associacions implicades o afectades per la desaparició de persones en la Guerra Civil o el franquisme que esperen que la llei que avui comença la seva singladura parlamentària permeti saldar els deutes de la nostra transició democràtica; una transició que per fer-la més viable va haver de pagar el deute d'una certa amnèsia que avui reconeixem tots que va fer patir no poques persones.

Els ho dic amb tota sinceritat, com a ponent que vaig ser de la Llei del Memorial Democràtic, tinc avui la convicció que amb aquest nou projecte de llei, que malgrat l'esmena a la totalitat del Partit Popular estic segur que tirarà endavant, podrem aprovar les assignatures pendents del nostre passat col·lectiu.

L'objectiu de la llei l'ha expressat el conseller Saura, i ho recull l'article primer: «...té per objecte la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista per a reconèixer la seva dignitat, fer efectiu el dret dels seus familiars a obtenir informació sobre el seu destí, si escau, a recuperar-ne les restes, i si això no fos possible, a la senyalització del lloc de l'enterrament i la seva recuperació com espai de la memòria.» Molt explícit, molt clar.

La llei pretén regular la dignificació de les fosses localitzades a Catalunya i preveu un seguit d'instruments jurídics que han de permetre disposar d'un coneixement més exacte i fidel de la realitat de les fosses existents a Catalunya i del nombre i distribució de les persones desaparegudes que hi podrien ser enterrades.

Faig la meua intervenció, senyores i senyors diputats, després d'haver sentit els arguments inicials del portaveu del PP, el diputat Rafael López, avalant l'esmena a la totalitat del seu grup.

Jo pretenia demanar-li que la retirés, l'esmena a la totalitat, i potser encara hi som a temps, però tal vegada és demanar molt. No anem a obrir ferides, senyor López, ni a desenterrar odís; anem, com a molt, a desenterrar cossos de persones que van ser sepultades en l'anonimat i ignominiosament.

Són víctimes. Víctimes de què o de qui? No volem obviar pas la resposta. Hi ha unes víctimes republicanes que van morir en el camp de batalla en defensa de la República o que van ser assassinades quan fugien cap a l'exili o després de la guerra com a conseqüència de la repressió franquista. I hi ha unes altres víctimes assassinades aquí, a Catalunya, sobretot els primers mesos d'esclatar la guerra, per escamots que en nom de la seva pretesa revolució van assassinar persones per les seves idees, per la seva militància sindical o política, per raons ideològiques, religioses o de consciència. No fem cap discriminació en aquesta llei, senyor López: totes les víctimes.

Tenim encara més de dos mil morts que porten l'etiqueta de «desapareguts». Amb la llei pagarem un deute i farem justícia. Enterrar els morts d'una guerra, d'una repressió, d'una violència fratricida, encara que faci se-

tanta anys, és una causa justa. Curiosament tothom ho defensa quan ens referim a països que han passat per dictadures, genocidis o guerres ètniques, i en canvi a casa nostra, volgudament o no, s'ha mantingut el silenci i l'amnèsia d'aquests nostres desapareguts.

No vull pas pensar que amb aquest silenci algú encara pretengui amagar o justificar el drama d'aquella guerra, d'aquella repressió, d'aquells anys carregats de violència política i ideològica, tractant d'evitar o de dificultar la inhumació d'aquells soldats abatuts en el front o en plena retirada, o d'aquells civils afusellats per raons ideològiques o sindicals, o d'aquells religiosos per les seves creences, o d'aquells altres senzillament per discrepàncies polítiques, que van ser assassinats amb odi i enterrats després sense pietat al costat d'un camí o d'un descampat.

És cert que hi hagué una primera iniciativa, i ho ha recordat el diputat Santi Vila, d'exhumació i identificació de les persones víctimes de les execucions extrajudicials i de les inhumacions clandestines a Catalunya, duta a terme pel Tribunal de Cassació l'any 1937, a instàncies del Govern de la Generalitat republicana.

En el cas, en canvi, del bàndol franquista, les primeres disposicions sobre regulació de les exhumacions i trasllats de restes i desapareguts s'adopten el mes d'octubre de l'any 36, s'ampliaren un cop acabada la guerra, però fonamentalment afectaran només les víctimes de la repressió republicana, condemnant a l'oblit la majoria de víctimes de la seva repressió, les despulles de les quals van anar a parar a fosses comunes de localització difícil d'esbrinar.

Senyor Santi Vila, li agraeixo no només el to, sinó també la disponibilitat a avalar el projecte de llei; no pateixi que en la ponència tindrem temps de polir l'articulat. Vostè ha parlat d'antecedents, però jo, en tot cas, com a precedent, sí que lamento que potser els anys en els quals va estar al Govern Convergència i Unió no hagués pres iniciatives com la que avui estem aquí plantejant. Però, bé, amb aquest projecte, amb aquest projecte de llei, polirem..., que el polirem i discutirem al llarg de la ponència, trobarem punts de consens, ben segur, fins allà on sigui raonable, per facilitar la tasca cívica de recerca, amb els límits només imposats per la mateixa complexitat d'origen, de reclam o d'identificació de les víctimes o desapareguts.

Caldrà, com deia, aquest marc jurídic. I per això, d'alguna manera, quan parlàveu, quan es preguntava el senyor López, per què una llei?, doncs, perquè allà on no hi ha consens o es preveu que no hi pot haver consens en tots els casos que ens puguin anar apareixent el marc legal d'una llei permet trobar la sortida i la viabilitat d'aquestes recuperacions.

Fa uns mesos van tenir la primera oportunitat, els grups de l'oposició, de recollir l'esperit i la lletra de l'Estatut per recuperar la memòria democràtica amb la Llei del memorial; no s'hi van voler sumar ni el Grup Mixt ni el Grup Popular, i molt a mitges, potser, el Grup de Convergència i Unió. Va ser una llàstima. Jo voldria recordar que tenen ara aquesta segona ocasió, senyores i senyors diputats de l'oposició, per esmenar el seu vot

negatiu a les reticències a aquella llei, sumant-se avui a la majoria per donar resposta i satisfacció a familiars directes o descendents i amics d'aquelles víctimes que no han trobat encara un lloc de sepultura on els que els estimaven o ara recorden puguin plorar la seva mort.

La llei pretén regular la dignificació de les fosses localitzades a Catalunya i preveu un seguit d'instruments jurídics que han de permetre disposar d'un coneixement més exacte i fidel de la realitat de les fosses existents a Catalunya, del nombre i distribució de les persones desaparegudes que s'hi podrien trobar enterrades.

No partim de zero; la Comissió Interdepartamental sobre la Localització de Fosses de Persones Desaparegudes té el mapa de tots els llocs on hi ha fosses comunes a Catalunya i ha elaborat el cens de persones desaparegudes, més de dues mil, com els deia, enterrades en aquestes fosses, unes 179 de detectades, o encara algunes en les cunetes de carreteres o en les trinxeres de la línia del front de batalla.

És al Govern a qui pertoca ara realitzar les actuacions necessàries, després de l'aprovació de la llei, per tal de localitzar i identificar aquestes persones.

Llegia aquests dies testimonis vius d'algunes d'aquestes morts, que probablement van ser enterrades en la mateixa cuneta on van caure després de l'impacte d'un bombardeig en la fugida cap a França. Són records d'una àvia de Molló, que explicava que tenia gravada molt endins una cosa que va veure o va viure: «Els refugiats caminaven en silenci cap a la frontera; un silenci que només es trencava pel plor de les criatures de pit que tenien gana i pels motors dels avions italians. En va passar un de molt baix. Una família» —explica l'àvia— «es tirava al marge, al cap d'uns instants dos nens sense pares s'aixecaven plorant i caminaven sols pel camí. Algú enterraria els seus pares...» Setanta anys després els nets d'aquells pares els volen donar sepultura com cal, com Déu mana, que dirien a casa nostra.

Fem ara, doncs, un pas més després de l'aprovació del memorial. No deixem ningú en l'anonimat d'una fossa i sobretot no deixem que hi hagi encara dols reprimits de persones que no saben on han d'anar a plorar o recordar els seus avantpassats perquè les seves despulles romanen desaparegudes, sense haver estat enterrades dignament.

Acabo, senyor president, explicitant el nostre vot, contrari a l'esmena a la totalitat, per permetre que el projecte de llei continuï endavant i entre tots el puguem millorar.

Voldria cloure la meua intervenció manlllevant les paraules d'una companya periodista que s'ha dedicat a investigar a casa nostra o a altres indrets amb drames similars el problema de les fosses. Em refereixo a Montse Armengou, en el seu llibre *Les fosses del silenci*, partint de l'experiència de Nicaragua, fa aquesta descripció i alhora una reflexió: «A Guatemala hem vist com ens passaven la mà per la cara en l'esforç institucional per localitzar les fosses, per obtenir ajuts internacionals, per fer un banc d'ADN, per tenir uns psicòlegs a peu de fossa que atenguessin els familiars de les víctimes en aquell moment, a la vegada esperat i a la vegada do-

lorós, en què surt el primer os, una bota o una jaqueta, que confirma la pèrdua violenta d'un ésser estimat. El moment en què una pala obre la terra i es trenca el silenci; el moment en què, per fi, pot començar el dol, el personal, el del familiar del desaparegut i el col·lectiu: el de la societat que ha patit la tragèdia. Res d'això» —acaba dient Montse Armengou— «hem vist en aquesta Espanya que presumeix de donar lliçons de transició o de perseguir dictadors criminals.»

El meu grup voldria, senyores i senyors diputats, que la iniciativa legislativa que avui implementem mostri que la memòria i la justícia són també patrimoni del nostre poble.

Gràcies, senyor president. Gràcies, senyor conseller, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor diputat. En nom del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la senyora Maria Mercè Roca.

La Sra. Roca i Perich

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyor conseller, consellera, saludo les persones del públic que són aquí, ben vinguts tots.

Des dels seus inicis la literatura s'ha ocupat dels afers més importants dels homes i de les dones, els ha donat nom i forma. S'ha ocupat de l'amor, per descomptat; del poder, de la fe, de l'afany d'immortalitat, i també s'ha ocupat del culte als morts, perquè els morts han estat sempre per als qui resten, objecte de devoció, d'honor i de memòria.

La literatura, deia, s'ha fet ressò d'aquesta voluntat dels vius d'honorar els morts, i sobretot ens ha explicat l'afront, la indignitat i la humiliació que suposa un mort no enterrat segons ens mana el deure moral que transmetem de mares a filles i de pares a fills. Fins al punt que, per enterrar els morts, Homer fa aturar la batalla. Néstor, que és molt vell i que és respectat per tothom, a la *Ilíada* explica: «Vaig dir que havíem de demanar als troians un dia de treva per poder recollir els morts del camp de batalla i incinerar-los d'acord amb el ritual, i així es va fer. Un dia de guerra ben estrany» —explica— «a la gran plana, sota el sol que il·luminava els camps, aqueus i troians es trobaven de cara per recollir els propis morts. Costava reconèixer els cadàvers, per això rentaven amb aigua les taques de sang i després, plorant, els carregaven als carros. En silenci els amuntegaven a la pira i deixaven que les flames cremessin els qui, fins al dia abans, havien lluitat al seu costat.»

I si Homer, que és el primer, ja s'ocupa dels morts, també ho va fer Sòfocles. La història és molt important, perquè tracta del debat entre la raó d'estat i els sentiments personals. Els dos germans d'Antígona, que lluiten pel tron de Tebes, moren l'un a mans de l'altre, com deia la profecia; però el nou rei, Creont, dictamina que un dels germans, Polinices, per haver traït la pàtria ha de quedar fora de la ciutat i no se'l pot enterrar dignament. I aquí és on entra Antígona, que decideix, seguint la seva consciència i rebel·lant-se contra la llei del rei,

fer cas de la llei dels déus, i entrar, i de nit, enterrar el seu germà estimat, que ja estava mig devorat pels voltors. Com tots vostès saben, Antígona és descoberta i és condemnada pel crim contra la ciutat.

Per què és tan important per a Néstor i per a Antígona poder enterrar dignament els seus? Doncs, perquè en els rituals fúnebres, el lloc del culte sempre és el cos. Sobre el cos es parla, es plora, es posen flors; el cos condemna la mort, la fa present, individual i identificada. Les persones que, per les raons que siguin, no poden veure els seus morts es dolen per sempre de no haver-se'n pogut acomiadar. Diuen: «No l'he pogut veure» o «no me l'han deixat veure...» Són queixes que porten molt de dolor. I d'aquí ve la necessitat de tenir els morts a prop, al costat dels morts de casa, perquè en l'imaginari més íntim de les persones, els morts es fan companyia. La necessitat, dic, de saber on reposen els cossos de les persones que hem estimat, però el respecte als morts s'estén també als qui no hem conegut mai.

I aquest desig de tenir els cossos a prop té a veure, evidentment, amb el Projecte de llei sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista que avui admetrem a tràmit. Aquesta llei se sustenta sobre quatre coixins legals. Emana de l'article 54 de l'Estatut, que diu que la Generalitat ha de vetllar pel reconeixement de totes les persones, totes, que han patit persecució a causa de les seves opcions personals ideològiques o de consciència; complementa la Llei del Memorial Democràtic, també; concreta, amb una norma, la moció que es va aprovar en aquest Parlament l'any 2003, que instava el Govern a culminar el mapa de fosses comunes i a elaborar el cens de persones desaparegudes, i dóna, finalment, cobertura a la tasca començada per la Generalitat de recuperar la memòria històrica de totes les persones, totes, que van ser executades i enterrades en fosses comunes durant la Guerra Civil i la postguerra.

És, per tant, una llei que compleix un mandat polític, però que alhora té un gran —gran— compromís ètic, perquè estem parlant de 179 fosses a Catalunya, fosses de diferents tipologies, la majoria no senyalitzades ni dignificades; estem parlant de 9.000 desapareguts durant la Guerra Civil i el franquisme; parlem de 1.850 víctimes censades pel Govern, la majoria soldats republicans, que no se sap on són. Les xifres tenen una magnitud tràgica.

En aprovar, l'octubre passat, la Llei del Memorial Democràtic..., que jo mateixa deia que aquella llei tenia una dimensió moral... Doncs, bé, ara, aquesta llei de fosses té un accent de justícia, d'intimitat i de dignitat, i els sentiments personals i col·lectius hi són d'una manera destacada. Perquè la llei parla de realitats molt concretes: parla de cossos. Voleu res més real que les restes d'un cos? La llei parla de cossos oblidats, desapareguts, humiliats, mal enterrats, de soldats republicans i soldats franquistes que van morir al front o a la rereguarda o en hospitals... Parla de cossos de civils, d'un bàndol o de l'altre, víctimes de detencions arbitràries, de tortures, d'execucions extrajudicials; de persones, la majoria, enterrades a corre-cuita, o bé per amagar els crims, o bé perquè, enmig de la bogeria de la batalla, no hi ha temps per soterrar com la tradició mana. Només

els herois de la literatura aturen la batalla per complir amb els rituals i honorar els morts. A la nostra guerra, el tracte amb els difunts va ser més sòrdid, més injust. Aquests morts silenciats són, de fet, morts abandonats pel seu país.

En l'exposició de motius, la llei recorda l'esclat de violència que es va produir durant la Guerra Civil en ambdues reraguardes, que va costar la vida, com sabem, a milers de persones. I també recorda, i el meu grup ho valora molt especialment, que les primeres disposicions sobre regulació d'exhumacions i trasllat de restes que es van fer ja en plena guerra, només van afectar les víctimes de la repressió republicana, i, en canvi, van condemnar a l'oblit les de la repressió franquista –ho ha dit el senyor Jaume Bosch–, les despulles de les quals encara ara es troben en fosses comunes, sovint no localitzades.

Així, doncs, la llei admet el diferent tracte legal envers les víctimes republicanes i el patiment addicional de les seves famílies que encara constitueix, avui dia, una vulneració del principi d'igualtat de l'article 14 de la Constitució, que s'ha perllongat tot aquest temps. Perquè l'objectiu de la llei és concretament aquest: dignificar les víctimes, totes les víctimes. Primer, localitzant i identificant les persones desaparegudes. Segon, fent efectius els drets dels seus familiars a obtenir informació sobre el seu destí. Tercer, recuperant les restes, si escau. I quart, senyalitzant el lloc de l'enterrament i recuperant aquell espai per a la memòria històrica.

L'expedient que es dona a les famílies, en què s'explica el seguiment de la recerca del seu difunt, desaparegut, tant si ha tingut fruits com si no, em sembla el símbol d'un temps i d'un govern que es posa al costat de les famílies d'unes víctimes que, en realitat, són de tots.

Per acabar, al contingut de l'esmena a la totalitat que ha presentat el Partit Popular de Catalunya, el meu grup, evidentment, hi votarà en contra. És l'argument de sempre: la llei no cal, no cal perquè portem cinc anys de retard, no toquem les coses, no val la pena, no obrim les ferides... Per nosaltres, sí que val la pena; val molt la pena. No ens cansarem mai de dir que s'ha de conèixer bé el passat per assumir-lo, per dolorós que sigui. Per dolorós que sigui, perquè certament són molt doloroses aquestes morts, però formen part, també, de la nostra història.

I acabo dient, amb un cert pesar, que portem trenta anys de democràcia i tot just avui estem fent aquest exercici de legalitat i de defensa dels drets humans. Llàstima que no la cometessin les institucions democràtiques recobrades i que hagi passat una generació sencera. Perquè el dol s'ha de fer en un lloc concret i també en un temps concret, per poder mirar endavant i no quedar-se enfangat en aquest dol. I anys enrere la recuperació de cossos i la dignificació de fosses potser hauria donat consol a familiars més propers als difunts. Perquè el temps passa i la gent ens anem morint. Antígona ja no és aquella noia jove, ja s'ha fet gran.

Per sort, les antígones, homes i dones, aquí a Catalunya, tindrem aviat un text que fondrà en un sol esperit les lleis dels déus i les dels homes.

Moltes gràcies.

El president

El senyor Albert Rivera, en nom del Grup Mixt, té la paraula.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. Diputats i diputades, conseller..., bé, jo no llegiré cap relat de guerra ni porto aquí cap sentiment, perquè crec que qualsevol democràcia, qualsevol persona que forma part d'una institució, qualsevol persona triada pels ciutadans d'un país, doncs, té..., hem de tenir tots la suficient sensibilitat, i se'ns dona per descomptat, entenc jo, com a demòcrates, que la dignitat de les persones i el dret individual de les persones, no cal justificar-ho, sinó que és una cosa pròpiament innata a la pròpia democràcia.

Per tant, no faré referència a cap mena de sentiment, en aquest cas, perquè dono per fet que qualsevol membre d'aquest Parlament, hauria de tenir, com a mínim, aquest sentiment de reconeixement i de veure la importància que té la dignitat dels drets individuals i de les persones.

Des del punt de vista de Ciutadans, creiem que aquesta llei té coses positives i algunes qüestions dubtoses o possiblement negatives. Des del nostre punt de vista, hi ha una cosa molt positiva, que és la que fa que votem en contra de l'esmena a la totalitat que presenta el Partit Popular, que és la dignitat de les persones. Crec que és la clau. És a dir, si creus en els individus com a ciutadans d'una..., en aquest cas, de la nostra comunitat autònoma, necessitem reconèixer aquesta dignitat, d'aquestes persones, això està per sobre dels riscos que pugui tenir la mateixa llei. Per tant, volem deixar clar que, prioritzant el dret individual dels ciutadans per sobre de qüestions polítiques, ideològiques o partidistes, és important tirar endavant i tramitar aquesta llei.

Ara bé, també veiem alguns perills, que durant el tràmit parlamentari posarem de manifest amb les nostres esmenes, i que esperem, doncs, que pugui ser de màxim consens el document que pugui sortir, perquè no sigui una cosa precisament polititzada, perquè un dels riscos que podem veure és la politització d'una qüestió tan important com aquesta. I és un risc que..., no és que nosaltres ho diem ara, és un risc que s'ha posat de manifest en el mateix debat, i que tothom espero que sigui conscient de la necessitat de no polititzar una qüestió com la que tenim sobre la taula.

I un altre tema, que ja ha comentat un altre portaveu anteriorment, també de dubtosa solució amb aquesta llei, és la confrontació de drets individuals. És a dir, els drets de les persones, els drets dels familiars, de familiars, com s'ha dit abans, que voldran o no, doncs, que es duguin a terme aquestes investigacions històriques, que es duguin a terme aquestes exhumacions, i també el dret de l'Administració envers també alguns propietaris, evidentment, a l'hora de treballar en aquesta llei. Per tant, nosaltres veiem aquests dos petits problemes, que és la politització i els drets confrontats; però, ho torno a dir, per sobre hi ha la dignitat.

I vull fer un esment especial i un parèntesi, que no té a veure amb aquesta llei però crec que és important i ho han comentat un parell de portaveus, i hi coincideixo,

l'article 54 de l'Estatut parla de «reconeixement de totes les persones que han patit persecució a causa de llurs opcions personals, ideològiques o de consciència». Absolutament d'acord, absolutament necessari reconèixer això. Per això també espero que des de la conselleria i des d'aquest Govern, doncs, ja no només, en aquest cas, durant la Guerra Civil i de l'època del franquisme, sinó que es faci reconeixement a qualsevol persona que hagi patit persecució personal, ideològica o de consciència.

M'estic referint, evidentment, a persones que fins i tot, en el nostre país, avui encara, doncs, pateixen i han patit, i han mort persones a Catalunya, conciutadans catalans... De fet, demà mateix, per exemple, tenim la commemoració de l'atemptat de l'Hipercor. Tenim persones que han mort a conseqüència d'atemptats terroristes; tenim persones que han mort per ideologia. Avui, per desgràcia, a Espanya hem de dir que encara mor gent per com pensa, no?, i jo crec que això seria molt important que, en el desenvolupament d'aquest article de l'Estatut, també a Catalunya es pogués impulsar una iniciativa legislativa, igual que per a l'època de la Guerra Civil, doncs, per a l'època desgraciadament en democràcia, de persones que han mort per la seva ideologia. Jo crec que seria molt important aquest reconeixement per despolititzar les víctimes i que siguin de tots, com s'ha dit i que hi coincideixo: les víctimes no són de ningú ni han de ser de ningú; són de tots els demòcrates, i hem de donar suport, tots els demòcrates, al reconeixement a aquestes víctimes i als seus familiars.

I fet aquest parèntesi, i aprofitant que hem parlat de l'article 54, sí que crec que hi ha un altre tema que nosaltres voldríem, ens agradaria com a mínim posar sobre la taula i, si més no, també la possibilitat d'esmenar-lo, que és l'objecte de la llei. En aquest objecte es parla concretament de la Guerra Civil i de l'època del franquisme, de la dictadura, i la nostra pregunta és que, si hem de fer una llei –que també s'ha qüestionat si ha de ser llei o si no ha de ser llei–, nosaltres creiem que com a tècnica legislativa realment si s'ha de fer, com es deia, amb assessorament jurídic pel tema sobretot de l'expropiació –entenc que és el més important des del punt de vista jurídic–, segurament no cal que sigui d'aquesta manera donant-li prioritat a la part..., o en aquest cas el mateix preàmbul ho deixa ben clar, que no es dona prioritat a la part pròpiament jurídica, sinó que es dona prioritat política en aquesta llei. Per tant, posant en dubte la mateixa tècnica legislativa –que, ho torno a dir, no estarà per sobre de la dignitat de les persones–, sí que creiem que l'objecte de la llei parla només d'aquesta època determinada. La pregunta que hem de fer segurament des del punt de vista fins i tot històric és si a Catalunya durant tota la història no hi han hagut més guerres, no hi han hagut més situacions que també mereixin aquest reconeixement. No deu ser l'única guerra a Catalunya o a Espanya que no ha tingut aquesta situació de reconeixement. A Catalunya hi han hagut guerres durant el segle XIX, guerres carlistes, hi han hagut moviments i situacions en què també s'han produït víctimes i també s'han produït situacions que segurament també cal recuperar.

Per tant, obrim aquí el debat també que si fem una llei, ja que la fem via legislativa i no via decret, doncs, si és

legislativa, potser la possibilitat d'obrir això a l'estudi i també al reconeixement d'altres guerres que hi han hagut al nostre territori, no?

I per altra banda, també voldríem deixar clar una cosa que s'ha dit en aquesta tribuna. S'ha parlat de la posició respecte al Memorial Democràtic i respecte a aquesta llei. Des del nostre punt de vista, des de Ciutadans, no té pràcticament res a veure. Perquè aquí estem parlant de drets individuals de reconeixement de dignitat de les persones; no estem parlant de reescriure la història des d'una memòria històrica oficial, des d'una institució governamental. És molt diferent. I crec que aquí és important que posem aquest matís. Nosaltres no vam donar suport a aquell memorial, perquè reescriure la història des d'una institució amb majoria governamental amb una memòria històrica, cosa que nosaltres no compartim, ja que creiem que una cosa és la història i una altra cosa és la pluralitat, com s'ha dit, de memòries històriques.

Ara bé, dit això, res té a veure, aquesta llei, des del nostre punt de vista..., ja que aquí el que anem és a reconèixer uns drets a uns familiars, a unes persones que van morir en aquesta guerra i en aquesta dictadura i, per tant, crec que és important que deixem i que separem bé les coses, perquè, precisament, creiem que és absolutament coherent, precisament, dir «sí» al tràmit d'aquesta llei i poder dir «no» a un procediment determinat o a una institució determinada com és el mateix Memorial Democràtic.

I entrant a l'articulat, que se n'ha parlat ben poc, i ja sé que és un tema que haurem de tractar en el tràmit, però sí que hi han un parell de punts que m'agradaria deixar sobre la taula. El primer d'ells és un punt molt concret, i jo crec que aquí hauríem de ser una mica més o menys... clientelars, podríem dir, perquè tenim el 3.1b, on es parla de les entitats que podran instar, i també es fa referència a aquestes entitats sense ànim de lucre, i es parla que han de ser necessàriament entitats que majoritàriament tinguin presència a Catalunya, no? Jo crec que per obrir una fosa comuna, per donar dignitat a les persones, no cal que les entitats tinguin o no presència majoritària. No creem al voltant d'aquesta llei també una xarxa clientelar d'entitats. Obrim això a què qualsevol entitat on els seus estatuts tinguin aquesta finalitat pugui col·laborar en aquestes fosses comunes. No tornem a fer allò de crear entitats satèl·lit al voltant d'una institució o d'un govern. Crec que és important que estiguem oberts que qualsevol entitat que tingui una finalitat legítima i sobretot en l'àmbit de la recerca, com és el cas aquest..., doncs, deixem-ho obert, no ho deixem tancat que siguin entitats que hagin d'estar necessàriament o majoritàriament a Catalunya.

Un altre punt, que em sembla ja des del punt de vista legislatiu no una bona tècnica, no?, és parlar fins i tot de les quaranta-vuit hores en un article 10, si no ho recordo malament, qüestions molt concretes, que podrien ser pràcticament de reglament més que de llei, no? La comunicació en quaranta-vuit hores, com a tècnica legislativa, penso que és massa concret entrar que una llei parli ja de les hores fins i tot de comunicació, penso que és una qüestió més reglamentària que podríem treure fins i tot de la mateixa llei.

I després, de la Comissió Assessoradora sí que també he de dir que es parla d'experts, però dels cinc experts o cinc professionals no es diu qui els nomenarà; no està ara mateix inclòs al text. Crec que s'haurà de fer una esmena per dir qui designa, si el Parlament, si el Govern..., qui designa aquests experts que formaran part de la Comissió Assessoradora.

Però ho torno a dir, això són qüestions que aniran a tràmit. El nostre grup vol deixar ben clar que està a favor de dignificar les persones que van patir i que van morir durant la dictadura i que van morir durant la Guerra Civil, d'ambdós bàndols, com s'ha dit abans.

I des del nostre punt de vista no hi ha justificació per fer una esmena a la totalitat, i, per tant, esperem que durant el tràmit es millori el text, que aquestes coses que hem comentat puguin ser acceptades. I, per tant, si s'accepten aquestes esmenes i al preàmbul s'amplia l'objecte al màxim, doncs, el nostre grup...

El president

Senyor Rivera...

El Sr. Rivera Díaz

...estarà –acabo, senyor president–..., el nostre grup vol que es tramiti, perquè pensem que hi ha molta gent que mereix després de molts anys que es dignifiquin, doncs, els seus morts i els seus familiars.

Moltes gràcies, senyor president, senyors diputats i diputades.

El president

L'honorable conseller ha demanat la paraula. Conseller, en qualsevol cas, és conscient que obre torn? Per tant, els grups parlamentaris que en tinguin consciència també.

El conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

Gràcies, senyor president. Sóc conscient que obro torn, però és que no vull deixar passar una afirmació que ha fet el diputat senyor López, no? És a dir, tant el text de l'Estatut de memòria històrica com el Memorial Democràtic parlen de totes les víctimes. El projecte de llei que avui discutim parla de totes les víctimes. I, per tant, no es pot dir des d'aquesta tribuna que la llei parla de dos tipus de víctimes. I no ho dic tant perquè canviï de posició de vot o perquè li demani que retiri aquestes paraules, sinó perquè si vostè vol tancar ferides no pot assignar a aquesta llei coses que aquesta llei en diu el contrari.

I diguin una sola frase on es parli de dues víctimes, de dos tipus de víctimes. Es parla de totes les víctimes. Per tant, li demano que, més enllà de la seva votació, no digui això, perquè això no ajuda gens a tancar ferides, sinó a obrir ferides.

El president

Algun grup parlamentari vol fer ús de la paraula? (*Pausa.*)

El Sr. López i Rueda

Gràcies, senyor president. En tot cas, senyor conseller, jo no feia referència a la llei, feia referència a unes paraules seves –feia referència a unes paraules seves. És que vostè és l'impulsor de la llei, és que vostè és el que l'ha d'impulsar. I li deia que aquesta llei s'emmarca..., i, fixi's –i també contesto altres intervencions–, nosaltres hem dit clarament: «Estem a favor..., a favor que els familiars puguin enterrar de forma digna.» Sempre ho hem estat; sempre: en les més de vint mocions que hem presentat, que s'han presentat al Parlament de Catalunya, al Congrés dels Diputats. En totes les mocions que vostè hi ha fet referència aquí sempre hi hem estat a favor.

Del que estem en contra és d'aquesta visió de la memòria històrica que li dèiem nosaltres. És a dir, la reparació de les víctimes és fonamental, en el que no estem d'acord és que se supediti una llei, després de cinc anys d'una certa inactivitat, que es podria haver fet molt, vostè ve aquí i ens diu «setanta anys», cinc anys d'una certa inactivitat i se supediti, primer, a una foto i, segon, a la Llei de memòria històrica, que a nosaltres, senyor conseller, no ens agrada, perquè no ens agrada que es digui que hi ha una memòria oficial. Perquè jo li deia: «Les memòries són molt plurals als municipis i a les famílies.»

Gràcies, senyor conseller, senyores diputades, senyors diputats, senyor president.

El president

Senyor Balcells... No? Senyor Santi Vila, sí, té la paraula.

El Sr. Vila i Vicente

Sí, gràcies, senyor president. De fet, hagués demanat fer ús de la paraula per contradiccions. Només perquè no puc deixar per bones algunes de les expressions que ha fet el senyor Balcells, malgrat el seu to sempre amable, però crec que el retret que el darrer Govern de Convergència i Unió no havia engegat les iniciatives que avui treballem crec que és un retret injust, com he intentat demostrar. Només li recordaré que l'any 2001 es constitueix el Comebe, Consorci Memorial de la Batalla de l'Ebre –tenim aquí el seu president, el senyor Sancho–, que ja de data de 2003 tenim un primer informe de l'Institut de Medicina Legal i que en la primera comissió interdepartamental que va afrontar aquestes qüestions la presidia ni més ni menys que el senyor Francesc Homs, que em sembla que no tindrem dubte a identificar des del punt de vista partidista.

Aquests són alguns antecedents. Altra cosa, senyor Balcells, és que jo crec que potser sí que ens hauria d'explicar què passa quan, havent-hi com hi ha consens en aquesta cambra per tirar endavant una iniciativa, el 2003 s'aprova una moció, el 2004 es fa una primera excavació de fossa de forma pilot i fins al 2008 no podem reprendre i donar cobertura legal a aquestes qüestions.

Moltes gràcies.

El president

Cridem a votació.

(Pausa llarga.)

Posem a votació, doncs, l'esmena a la totalitat del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya.

Comença la votació.

Senyor Iceta? (Pausa.)

El resultat de la votació ha estat 14 vots a favor i 118 vots en contra.

Atès que l'esmena ha estat rebutjada, el projecte continuarà la seva tramitació.

Projecte de llei

dels recursos contra la qualificació negativa dels títols o les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya (debat de totalitat) (tram. 200-00036/08)

El quart punt de l'ordre del dia és el debat de totalitat sobre el Projecte de llei dels recursos contra la qualificació negativa dels títols o les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya. D'acord amb l'article 105.2, presenta la iniciativa l'honorable senyora Montserrat Tura, consellera de Justícia. Farem una part del debat aquest matí i l'altra després de les preguntes. Senyora consellera, té la paraula.

(Remor de veus.)

Senyora consellera, si els senyors diputats i les senyores diputades ho permetessin, podríem començar. (Pausa.) Té la paraula.

La consellera de Justícia

Moltes gràcies, senyor president. Il·lustres diputats i diputades, em plau tornar-me a dirigir a tots vostès, en aquest cas, per fer la presentació de la llei que ha de regular els recursos contra les qualificacions negatives dels títols o les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat o bé en un registre mercantil o bé en un registre de béns mobles de Catalunya.

I tal vegada seria bo que comencéssim per preguntar-nos sobre la tasca dels notaris i dels registradors de la propietat. És una tasca antiga i imprescindible perquè la societat funcioni i perquè quedi constància dels moviments, les transmissions, les titularitats i les circumstàncies que mouen a aquesta titularitat de les coses, dels béns mobles i dels capitals en el nostre país. I no sé si mai, en tant que diputats o diputades, en tant que membres d'aquesta cambra, en tant que ciutadans o ciutadanes, ens hem preguntat: «I qui vigila, qui controla que aquests registres, és a dir, que les anotacions registrals que s'efectuen compleixin o no compleixin amb

la legislació vigent?» És a dir, a qui li correspon, en el cas que hi hagi un registrador de la propietat que decideixi qualificar negativament un determinat document i no vulgui registrar-lo, a qui li correspon de sotmetre a valoració aquesta decisió?

Doncs bé, de manera molt ràpida, perquè és una manera d'entendre com hem arribat a la situació actual i la importància que té aquesta llei, amb un títol tan llarg i «farragós» alhora, voldria dir que en realitat al segle XIX existia, per a aquesta qüestió, la possibilitat de presentar un recurs contra aquestes qualificacions denegatòries davant del president de l'audiència territorial respectiva, i la seva resolució era apel·lable davant la Direcció General de Registres i Notaries, del Ministeri de Justícia.

Les audiències territorials varen desaparèixer; en aquests moments serien absorbides o equiparables als tribunals superiors de justícia de les diferents comunitats autònomes, i per tant avui no seria aplicable això. Però, cent anys més tard de la normativa del Reglament hipotecari, que ho va preveure així, l'any 1985, es va fer una norma de caràcter estatal, concretament la Llei orgànica del poder judicial, que establia que eren els presidents d'aquests tribunals superiors de justícia, als quals se'ls atorgava una competència o una capacitat de caràcter administratiu, qui ho resolldria, valorant o no la idoneïtat d'una inscripció feta per un registre de la propietat.

Però, com que tota decisió ha d'estar sotmesa a recurs, aleshores, el notari al qual se li denegava, per exemple, una inscripció registral, podia recórrer... davant d'on?, davant de què? Doncs, davant dels tribunals de justícia. És a dir, una resolució administrativa del president del Tribunal Superior de Justícia era recorreguda per via ordinària en un jutjat de primera instància de l'àmbit judicial. Semblava un despropòsit.

Normes posteriors, és a dir, lleis posteriors de caràcter estatal, van intentar resoldre aquesta qüestió, i per tant amb lleis de caràcter estatal s'ha anat modificant aquesta qüestió, de manera que la darrera de les normatives estatals el que feia era, senzillament, oblidar que existien les comunitats autònomes, no atorgar cap competència a les comunitats autònomes.

Això va intentar resoldre-ho aquest Parlament amb la llei que va aprovar l'any 2005, en què intentava fer compatibles els recursos que es presentessin a la Generalitat de Catalunya a través de la Direcció General d'Entitats Jurídiques i de Dret, i els recursos que es poguessin presentar a la Direcció General de Registres y Notarías. Però la doble existència de possibilitat de recórrer-ho ha produït en aquest temps de vigència algunes resolucions que sobre el mateix tema, sobre la mateixa anotació o qualificació negativa, es contradieien. Per tant, havíem d'intentar resoldre-ho i, a més, havíem d'intentar emmarcar-ho en el nou marc competencial que l'Estatut de l'any 2006 estableix.

L'Estatut de l'any 2006, com saben, estableix que la competència de caràcter executiu en matèria de registres de la propietat i de notaries correspon a la Generalitat de Catalunya, i per tant és necessari que es produeixi una modificació en aquesta temàtica per fer possible que sigui la Generalitat de Catalunya qui, en matèria de dret

civil català..., en què, com saben, hem aprovat avui la de successions i amb anterioritat la de drets reals. Per tant, les normes que regulen el dret de les coses i el dret de com es transmeten aquestes coses es produeixen fonamentalment en l'àmbit del dret civil català.

I per això la proposta que els efectuem, la llei que els plantejem, reguladora dels recursos contra la qualificació negativa dels títols i les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya, estableix que seran presentades de forma ordinària davant de la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya, i que aquesta els haurà de resoldre de manera ràpida, i que efectivament, com tota norma de caràcter administratiu, pot ser recorreguda, però que queda molt clarament diferenciat què és competència de l'Estat a partir d'ara, què és competència de la Generalitat, assumides, hi insisteixo, aquestes competències de caràcter executiu per la Generalitat de Catalunya, i l'única via possible pel que fa a les inscripcions basades en dret civil català, que és la que correspon que sigui la mateixa Generalitat de Catalunya.

És necessària, doncs, una intervenció, que nosaltres considerem urgent, d'aquest Parlament perquè legisli respecte a això, i és aquesta la proposta que el Govern li fa en transmetre-li aquest projecte de llei.

Així mateix, s'estableix també l'aclariment, que tal vegada és un aclariment de caràcter tècnic, però em sembla molt important de fer-ne menció, que el dret comú i, per tant, tots els texts jurídics en què es parla de dret comú, es refereixen al dret comú dels catalans, i que el dret comú dels catalans és el dret civil català, perquè, si no, es podria arribar a entendre que el dret comú és el que s'utilitza en el conjunt de l'Estat espanyol, i en alguns casos hi ha hagut qui ho ha discutit.

De manera que també el que fem és resoldre definitivament aquests dubtes que s'han plantejat des de l'aprovació de la Llei del 2005 fins a l'actualitat; establir clarament que el recurs contra una qualificació negativa s'ha de realitzar davant d'un estament administratiu, en aquest cas la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques; establir que, efectivament, aquesta valoració que pugui fer la direcció general pot ser recorreguda davant dels tribunals de justícia, però ja no entrem en aquella contradicció que és una actuació de caràcter administratiu del president o presidenta del Tribunal Superior de Justícia la que és recorreguda. I ens sembla, sincerament, que amb això el que fem és regularitzar, aclarir d'una manera molt clara quins són els límits del nostre marc competencial, exhaurir aquests límits del nostre marc competencial, establir que l'autoritat jeràrquica dels registradors de la propietat és la Generalitat de Catalunya, perquè és la Generalitat de Catalunya qui té assumides aquestes competències relatives a registres de la propietat i notaries des de l'entrada en vigor i la signatura dels convenis que així ho van establir amb el Ministeri de Justícia durant aquest mandat, i que avui desenvolupem, una vegada més, o ens aproximem al desenvolupament total del que disposen els articles de l'Estatut, molt concretament l'article 147.2 de l'Estatut d'autonomia.

Així doncs, sota aquest títol llarg i «farragós» establim que també la feina dels notaris i dels registradors de la propietat..., que els registradors de la propietat són els que regulen i controlen que els notaris, i també alguns tribunals de justícia, recordem els que puguin determinar que s'efectuï un embargament..., estigui fet conforme a dret, i aquella actuació dels registres de la propietat que no hi estiguin d'acord els notaris que l'han promoguda o que l'han sol·licitada, i també els tribunals de justícia que l'han promoguda o sol·licitada en els registres de la propietat..., l'autoritat competent, sense cap mena de dubte, avançant un pas més en aquestes competències que de mica en mica anem assolint i que no deixem dia a dia d'intentar desenvolupar-les en la seva totalitat, en el seu conjunt, del nou Estatut d'autonomia..., pertoca i correspon a la Generalitat de Catalunya, com no podria ser d'altra manera.

Confio, doncs, que aquesta norma sigui debatuda i enriquida en el tràmit parlamentari; confio, doncs, que, en base a aquests arguments i aquesta demostració que en realitat el que corregim són un conjunt de despropòsits que, precisament per raons de coincidències competencials, havien donat lloc a situacions inadequades, s'admeti a tràmit aquesta llei i, si pot ser, les persones que hi han presentat les esmenes entenguin que, atenent que això fa referència únicament i exclusivament al dret civil i fa referència a aquelles inscripcions que tenen a veure amb el dret civil, encara que el dret civil cada vegada sigui més ric i més ampli, i pel que fa als elements que es registren als registres de la propietat, en els mercantils i en els de béns mobles..., sigui clarament, quasi en la seva totalitat, àmbit del dret civil català, i per tant, clarament, quasi en la seva totalitat, els recursos que es puguin presentar contra les qualificacions negatives han de ser resolts a Catalunya i per la institució administrativa i, per tant, per la institució de Govern català, que és la Generalitat de Catalunya.

Moltíssimes gràcies.

El president

Té la paraula, per defensar l'esmena a la totalitat, presentada pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, la il·lustre senyora Montserrat Nebrera.

La Sra. Nebrera González

Gràcies, senyor president. Honorable consellera, senyories, el Grup Parlamentari Popular ha presentat una esmena a la totalitat del projecte, que esperem que s'entengui en sentit constructiu i que també s'entengui en el seu abast. Algú podria pensar que és una qüestió mínima i que podria haver estat resolta des del punt de vista de les esmenes particulars al text; però té un abast que en última instància, més enllà de la forma, que creiem que és el principal objecte de la nostra esmena, acaba arribant a l'esperit d'aquesta legislació, partint de la base de les coses, de les moltíssimes coses, en què estem d'acord i en què valorem el projecte de llei que s'ha presentat per part del departament.

El projecte sobre el qual celebrem aquest debat es dicta, com ja s'ha apuntat, per raó del desplegament de l'article 147.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, que

reconeix a la Generalitat aquesta competència, la de resoldre els recursos sobre la qualificació dels títols o les clàusules concretes que en matèria de dret català calgui inscriure en un registre que estigui ubicat a Catalunya. I això és, des del punt de vista del Grup Parlamentari Popular, com ha de ser; res impedeix des del vessant constitucional i des de la pròpia estatutària..., perquè malgrat que el nostre partit, com altres institucions, ha interposat recurs d'inconstitucionalitat contra l'Estatut, en aquest aspecte concret no han fet cap mena de valoració crítica, i per tant re impediria que es pogués plantejar una llei com aquesta, que en última instància, a més, està en relació amb el projecte que està a la llei, que està vigent fins ara, la Llei 4/2005, de 8 d'abril.

El Grup Parlamentari Popular va donar suport en aquell moment a aquella llei perquè entenem i entenem que és una manera, i com s'ha dit per part de la consellera, de donar força, d'enfortir una institució respecte de la qual ja hem dit abans, en el debat de posicionament respecte al dret civil català, que el nostre grup parlamentari està absolutament d'acord que s'ha de conservar, que s'ha d'enfortir, que s'ha, per tant, de manifestar com un dels trets identitaris de la nostra cultura, de la nostra manera d'entendre el conjunt d'Espanya.

El projecte de llei regula, com indica el teu títol, un recurs governatiu en l'àmbit català. Aquest recurs, que és competència, d'acord amb la Llei hipotecària de la Dirección General de los Registros y del Notariado, que depèn del Ministerio de Justicia, quan afecta el cas de les matèries relacionades amb el dret català, s'atribueix el seu coneixement, com ja era abans, a la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques. El projecte actual recull en realitat una clara adaptació d'aquella llei a les noves necessitats plantejades per les reformes introduïdes a la Llei hipotecària. Per tant, tampoc és que sigui la gran novetat. És veritat que el text és molt extens, però extens era també en la seva primera formulació, extensa és en general la legislació hipotecària, malauradament per als seus aplicadors, però extensa ha de ser perquè és la manera de garantir la seguretat jurídica. Per tant, des d'aquest punt de vista, les innovacions no són gaires.

Ara bé, malgrat que entenem que el text en general és molt respectuós amb les seves remissions a la Llei hipotecària i fins i tot ens complau veure que en algun moment de l'exposició de motius es parla de la lleialtat mútua que ha d'existir entre l'aparell autonòmic i l'aparell central de l'Estat, cosa que nosaltres hem defensat sempre, entenem que hi ha un punt d'inflexió respecte del qual ha estat fonamentada la nostra esmena a la totalitat.

El recurs governatiu es resol actualment per la Generalitat de Catalunya quan es tracta de dret civil català, amb una petita observació respecte del fet que ja es planteja en el cas del recurs de cassació davant del Tribunal Superior de Justícia, que quan afecta matèria de dret civil català i altres matèries d'altres conceptes jurídics pot arribar un moment en què es plantegi alguna mena de conflicte competencial perquè algú altre tingui o pensi que pot tenir legitimació o capacitat de resoldre sobre aquest tema.

Però, bé, deixant de banda que és l'aplicació del dret civil català, la reforma de la Llei hipotecària ha passat

a configurar en l'àmbit estatal el recurs, el recurs governatiu, com un recurs potestatiu, mentre que nosaltres mantenim..., i això és el que crec que altera la relació, aquesta relació lleial que hem entès que també està en l'esperit del projecte de llei, altera la relació de lleialtat amb el conjunt de l'Estat i provoca una disfunció entre la regulació actual prevista a la Llei hipotecària i la regulació que conté el projecte de llei que ara debatem.

La naturalesa potestativa o no d'un recurs d'aquesta mena... –i això ens retrotrau a una manera d'entendre, el tràmit previ del recurs governatiu abans de la instància judicial..., a temps anteriors fins i tot a la Constitució, eh?, a aquells tribunals econòmics administratius que tenien força entitat en el temps del franquisme–, doncs aquest tipus de recurs previ obligatori, d'alguna manera, des de la nostra perspectiva, té dret sobre la defensa del justiciable, sobre la capacitat i la llibertat de les persones que estan sotmeses a aquest dret, i per tant en última instància a les seves garanties. Aquesta és la nostra manera d'entendre-ho.

És evident que en un estat de dret el ciutadà sempre té la porta oberta a la impugnació jurisdiccional. Recordem que l'article 24 de la Constitució ens diu que la tutela judicial efectiva entre altres coses està fonamentada i instrumentada en el dret a utilitzar els mecanismes que cada persona consideri adients per a la defensa dels seus interessos. I des d'aquest punt de vista configurar el recurs com una qüestió de discrecionalitat pel justiciable o com una qüestió absolutament determinada per la llei com una obligació, al final transforma el que és originàriament un dret subjectiu en una obligació més per al ciutadà.

Jo entenc que això està en la perspectiva anava a dir ideològica, en tot cas, en la perspectiva en què des de qualsevol altre punt de vista de regulació ens té acostumats el Govern, una perspectiva que entén que amb el control i la tutela el ciutadà s'hi troba millor; la nostra perspectiva és que la llibertat és millor criteri per aconseguir no solament la dignitat de les persones, sinó també el seu benestar. I, en última instància, des d'aquest punt de vista, aquesta concepció massa unidireccional, aquesta concepció des del nostre punt de vista massa tuteladora, massa controladora de l'activitat del justiciable no és el nostre posicionament de base; per tant, no compartiríem la filosofia de fons.

Diríem en última instància, i com l'esmena té un caràcter molt puntual respecte del seu fonament, no caldria estendre's més ni divagar, diríem, per ser explícits, que estem conformes amb l'esperit, deixant de banda i per tant salvant l'objecció que en el seu moment i en el tràmit d'esmenes, si aquesta esmena a la totalitat, com és previsible, no prospera; deixariem de banda la qüestió competencial i la capacitat que té la Generalitat de Catalunya per intervindre quan el dret català està en relació amb altres drets; ho deixariem, per tant, de banda. Entenem que, en general, l'esperit de la llei està en sintonia amb el conjunt de l'ordenament jurídic espanyol i de l'ordenament jurídic estatutari en particular, però des de la nostra perspectiva hi ha una configuració formal que entraria en conflicte amb aquest principi interpretador *pro libertate* de tot el text, de qualsevol norma dins de l'or-

denament jurídic espanyol, i per aquesta raó entenem que la preceptivitat del recurs governatiu previ, des de la nostra perspectiva com a grup parlamentari, no tindria suficient fonament.

Ja advertim, com he fet abans, que el nostre grup parlamentari, si aquesta esmena no prosperés, en presentaria altres relacionades amb el conjunt de l'articulat que intentarien, des de la nostra perspectiva i amb tota la modèstia del món, millorar el text, com estic absolutament segura que serà la intenció de la resta dels grups parlamentaris.

Són, per tant, objeccions fetes des de la perspectiva d'una filosofia general, però no obsta perquè en el seu moment hi féssim esmenes tècniques particulars al conjunt de l'articulat.

Moltíssimes gràcies, honorable consellera, senyories, senyor president.

El president

Ara pot defensar l'esmena a la totalitat del Grup Mixt l'il·lustre senyor José Domingo.

El Sr. Domingo Domingo

Gracias, señor presidente. Honorable *consellera*, ilustres diputados y diputadas, la *consellera*, la verdad, que lo ha hecho muy bien. Es decir, ha enfocado perfectamente los temas que pueden ser objeto de conflicto en este proyecto de ley. Y además le felicito por el dominio que adquiere de las materias jurídicas, en concreto de una materia tan farragosa como es la relacionada con la Ley hipotecaria y con las calificaciones registrales. Es decir, lo ha hecho con precisión, salvo excepciones.

En este sentido, quiero señalar que hay..., el tema es efectivamente los posibles conflictos de competencias que se pueden plantear por la existencia de diversos órganos que se encargan de resolver los recursos gubernativos contra las calificaciones negativas de los registradores. La ley que regula la calificación negativa, como bien ha dicho la *consellera*, es del año 2005, es decir, una ley bastante reciente, y que sin embargo en su aplicación, pues, puede haber dado lugar a algún tipo escaso, no excesivo..., puesto que no debemos olvidar que los recursos gubernativos son pocos, por suerte; es decir, normalmente los registradores suelen realizar más o menos bien sus actividades, sus tareas calificadoras, y los recursos son de carácter excepcional. Es decir que no estamos hablando de un gran número de recursos, sino de un número escaso de problemas relacionados con la competencia del órgano que resuelve.

Pero entendemos que no se ha dado una buena solución en la ley a este problema. En primer lugar, por la concepción que se tiene del derecho catalán y del ámbito que tiene. Es decir, a mí me ha sorprendido la afirmación en sede parlamentaria, y espero que sea en sede parlamentaria, y que no está en la exposición de motivos, o yo no la he sabido ver en la misma, sobre el concepto de «dret català com a dret comú dels catalans». Eso, en la exposición de motivos, por lo menos yo no lo he leído. Y desde luego el *dret* común civil, hasta ahora, era el que abarcaba a toda España y luego

existían las diversas especialidades, derechos forales concretos. Pero, claro, con esa interpretación no es de extrañar la solución que se ha dado aquí –no es de extrañar la solución que se ha dado aquí.

En concreto, nosotros entendemos que la trasposición que se hace de la normativa estatal, de la normativa de la Ley hipotecaria en la ley es correcta. Es decir, se toma, como no puede ser de otro modo, la referencia de la Ley hipotecaria como el ámbito marco que regula la materia de calificación.

Pero se producen excesos; excesos que ya están contenidos en el propio artículo 1 de la ley. Recuerdo el texto estatutario: «Notariat i registres públics. Correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de règim dels recursos sobre la qualificació dels títols o les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya.»

Este es el marco estatutario correcto y no objeto de recurso de inconstitucionalidad por ninguna institución; es un precepto pacífico. Pero en el artículo 1 –que, por cierto, mantiene la misma redacción que tenía la ley del 2005– se expresa una posible fuente de conflictos; se dice: «El objeto de esta ley son..., les qualificacions impugnades o els recursos es fonamentin, de manera exclusiva o juntament amb altres motius, en normes de dret català o en la seva infracció.»

Es este «juntament amb altres motius» del que se extrae el primer conflicto. Y en sí la redacción del precepto –ya digo que no fue impugnada la ley del 2005– puede dar lugar a conflictos, porque se utiliza un criterio a nuestro juicio invasivo en el artículo 3.4 del proyecto de ley.

En este artículo 3.4 se dice: «Si diversos interessats opten, cadascun d'ells, per interposar recurs governatiu i almenys un es basa en normes de dret català o en la seva infracció, tots el recursos, inclosos els que no al·leguin la infracció de dret català, s'han de substanciar en una sola peça i resoldre acumuladament per la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques.»

Esta es la madre del cordero. Aquí creemos que se produce el exceso competencial, puesto que la limitación que hace el artículo 147 del Estatuto de autonomía es exclusivamente resolver en materia de derecho catalán. Y sin embargo aquí se abarca, se abraza a otros derechos y a otras problemáticas, porque, en el supuesto que exista conflicto o distintos recurrentes..., que se aleguen expresamente materias que no son propias del derecho catalán, el hecho de que uno de los recurrentes haya hecho la alegación ya hace que el órgano que ha de resolver obligatoriamente sea la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques.

A nosotros eso nos parece inconstitucional. Y nos parece inconstitucional porque, si bien entiendo que es correcta la acumulación en una sola pieza de la resolución de los distintos recursos, eso debe estar regulado en una ley estatal, y la Ley hipotecaria sería un buen instrumento para fijar que en aquellos supuestos en los que se establecen determinados conflictos de competencias en que están el derecho catalán por un lado y otros derechos por otro, pudiera –pudiera– solucionarse atri-

buyendo o bien a la Dirección General de los Registros y del Notariado, o bien al órgano autonómico, si lo hay, pero que sea la ley estatal la que lo realice.

Porque entendemos nosotros –lo siento, *consellera*–, que el derecho civil común es el de toda España, porque el derecho común de los catalanes como *dret català* no existe, porque la Ley hipotecaria, que es el principal argumento de interpretación en esta materia, es una ley estatal. El derecho común de los catalanes en materia hipotecaria es la Ley hipotecaria. Y es una ley estatal. Con lo cual creemos que se produce un exceso, digamos, fruto de la pasión, pero desde luego no fruto del rigor político. A nuestro juicio, insisto.

Pero lo que está claro es que la normativa actual, tal como está regulada, y al no existir una norma que regule el conflicto de normas o de intereses, debe ser, insistimos, la ley estatal, porque todo esto, toda la regulación, tal como se ha planteado, vulnera a nuestro juicio el artículo 149.1.8 de nuestra Constitución, que reserva al Estado las normas para resolver los conflictos de leyes, también en este caso los conflictos de intereses.

De ahí que, aplicando la doctrina del propio Estatuto de autonomía en este precepto que nadie ha impugnado, que ni siquiera nosotros hubiéramos impugnado si hubiéramos tenido ocasión de hacerlo, porque nos parece correcto, entendemos que se ha producido un exceso en la interpretación del artículo 147 del propio Estatuto de autonomía.

Hay otro aspecto que también nos parece especialmente grave y que ha motivado nuestra enmienda a la totalidad. Es el contenido del artículo 6, el que regula la ejecutividad de las resoluciones, que en su punto 3 presenta el siguiente inconveniente competencial. Dice este precepto: «La persona que interposi la demanda perquè es declari la nul·litat de la resolució pot demanar-ne l'anotació preventiva, la qual, un cop practicada, es retrotrau a la data de l'assentament de presentació.»

Este efecto retroactivo es también excesivo en la norma. En la actualidad el artículo 24 de la Ley hipotecaria regula coherentemente lo que dice este precepto. Pero supongamos que la Ley hipotecaria modifica ahora mismo la norma y pudiéramos darle otro efecto..., perdía el efecto retroactivo, por ejemplo. Estaríamos ante una situación..., ante una colisión en materia registral con lo que dice la Ley hipotecaria. De ahí que entendamos que ni esta ley ni ninguna otra emanada de este Parlamento pueda determinar el efecto retroactivo de una anotación o inscripción.

Y ¿por qué? Porque esta es una materia reservada a la legislación estatal. Concretamente, la ordenación de los registros públicos es competencia del Estado, según dispone el artículo 149.1.8 de la Constitución española.

De manera que, para evitar posibles antinomias sobrevenidas, es conveniente quitar este precepto que, además, no aporta nada ahora, porque basta con la remisión correcta que se hace de la Ley hipotecaria; es decir que ya es así.

Después, aspectos menores nos han llevado también a presentar la enmienda a la totalidad. Digo «aspectos menores» –insistimos, los nucleares son los que son, estos

dos: la incompetencia que entendemos tiene el Parlamento de Cataluña para regular esta materia por afectar directamente a la competencia del Estado en esta materia.

Pero, puestos a ser precisos y es cierto que, en algunos aspectos, mejora la ley la redacción actual, nos gustaría que no solo se nos hable solamente del Registro de la Propiedad, sino que, cuando se califican los registradores, se les califique en su totalidad; se hable de registradores de la propiedad mercantil y de bienes inmuebles, que es lo que son, lo digo a efectos...

Y, únicamente, nos gustaría matizar, en cuanto a lo que hace referencia a la comisión de asesoramiento prevista en el artículo 2.2, que también se especificara que los catedráticos deben ser de derecho, porque, a lo mejor, se ha establecido una suerte de género –de catedráticos– que nos parece que debiera ser objeto de mayor especificidad.

También hay algunos aspectos de orden menor, insistimos, que no hubieran motivado nunca una enmienda a la totalidad pero que, con ocasión de la intervención, tengo ocasión de pronunciarme sobre ellos, como es el caso de la redacción de las consultas a las que se hace... en el artículo 7.

Entendemos que falta concretar la publicidad de las resoluciones de la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques y nos parece absolutamente insuficiente la forma de proclama que se contiene en el texto cuando se dice que «La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques ha de donar la màxima difusió a aquestes respostes pels mitjans que consideri més adequats i, especialment, a través d'internet.»

Sinceramente, creemos que..., una ley..., nos parece demasiado poco precisa y sería conveniente darle un mayor contenido en cuanto que estamos abordando el tema de la publicidad de las normas.

Y, después, también, en un segundo apartado, que también está incardinado en el apartado de consultas, que nos ha parecido también insuficientemente tratado. Es el tema de que «els registradors poden consultar directament a la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques qualsevol dubte que se'ls pugui plantejar en relació amb la intel·ligència i execució d'aquesta llei.»

¿Por qué sólo los registradores? Podemos también ampliarlo a otros operadores jurídicos; nos parece limitativo el concepto. Y, en todo, ¿qué alcance tiene la consulta? ¿Será vinculante, no será vinculante? Es decir, que sería bueno que también se..., en aras de la seguridad jurídica, principio que ha sido resaltado en su intervención y en la intervención de otros grupos parlamentarios, realmente fuera objeto de mayor precisión y que..., por como la suerte pudiera ser que esté echada y hoy, aquí, no prosperará la enmienda a la totalidad, sí que, en fase de enmiendas particulares, nuestro grupo tratará de aportar cierta solvencia técnica a un proyecto que lo mejora, salvo en el error mayúsculo, en el error principal, que justifica nuestra enmienda a la totalidad, que es que, evidentemente, *consellera*, no tiene competencia para regular, el Parlamento de Cataluña, lo que aquí se está planteando.

Muchas gracias.

El president

Suspenem la sessió, que reprendrem aquesta tarda a les quatre.

La sessió se suspèn a les dues del migdia i dos minuts i es reprèn a les quatre de la tarda i tres minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per la secretària general i els lletrats Sr. Bayona i Rocamora i Sr. Sol i Ordís.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat dels consellers de la Vicepresidència, d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, d'Economia i Finances, de Governació i Administracions Públiques, de Política Territorial i Obres Públiques, la consellera de Justícia, els consellers d'Educació, de Cultura i Mitjans de Comunicació, d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, la consellera de Treball, el conseller d'Innovació, Universitats i Empresa, i la consellera d'Acció Social i Ciutadania.

El president

Es reprèn la sessió.

Pregunta

al president de la Generalitat sobre les exigències de la nova direcció d'ERC per a mantenir l'estabilitat del Govern (tram. 317-00170/08)

Ho fem amb les preguntes al president de la Generalitat. Té la paraula per formular la primera, en nom del Grup Mixt, l'il·lustre senyor Albert Rivera.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. Ens agradaria conèixer l'opinió del molt honorable president de la Generalitat respecte a les exigències de la direcció d'un dels grups parlamentaris que donen suport a aquest Govern, per conèixer quina és l'estabilitat i a què està disposat el president de la Generalitat a donar suport. Estic parlant, lògicament, de condicionants que s'han donat a conèixer aquesta mateixa setmana respecte a l'enduriment de la política lingüística de la Generalitat, respecte a una resposta contundent, suposadament, a una sentència desfavorable a l'Estatut de Catalunya pel Tribunal Constitucional i respecte al finançament bilateral, com a condicions d'Esquerra Republicana per continuar donant suport a aquest Govern.

Gràcies.

El president

Té la paraula el molt honorable president de la Generalitat.

El president de la Generalitat (Sr. José Montilla i Aguilera)

Gràcies, senyor president. Senyor diputat, aquest president i aquest Govern estan condicionats per dues coses:

una primera, el pacte d'entesa, que en el seu moment van signar les tres formacions polítiques que donen suport a aquest Govern, i el pla d'acció de govern, que és el full de ruta d'aquest Govern. Aquestes coses que vostè menciona, per cert, hi figuren, al pacte i al full de ruta, al pla d'acció de govern.

El president

Senyor Rivera, té la paraula.

El Sr. Rivera Díaz

Doncs, si hi figura un enduriment de la política lingüística, la veritat és que ens agradaria conèixer com es pot endurir més, quan no es compleixen sentències del tribunal, quan no es respecta el decret del ministeri i quan tenim sancions fins i tot als comerciants de Catalunya. Ens agradaria conèixer quin és l'enduriment d'aquesta política lingüística.

Però hi ha un tema que vostè s'ha oblidat, senyor Montilla –suposo que no és casualitat–, que és que diu que això és al pacte. Al pacte també hi ha donar resposta contundent i no respectar una sentència del Tribunal Constitucional, que és el que demana Esquerra Republicana? Està d'acord el president de la Generalitat a tenir una resposta contundent, una altra que no sigui acatar les sentències d'un tribunal en aquest país? És normal que un president d'una comunitat autònoma no respecti o doni cabuda a no respectar una sentència del Constitucional? Això és el que li estan demanant els seus socis de govern, això és el que volen. Volen organitzar de forma prèvia fins i tot a la mateixa sentència, suposadament desfavorable, que encara no la tenim..., estan donant suport a una rebel·lió respecte a aquesta sentència del Tribunal Constitucional. En això és normal que un president hi estigui d'acord? Això jo no ho he llegit al pacte d'entesa.

Per tant, ens agradaria conèixer si el president de la Generalitat està en disposició de donar resposta amb contundència... –fins i tot parlen de mobilitzacions respecte a aquesta sentència–, ens agradaria conèixer si vostè està donant suport a això. I, si no hi està donant suport, deixi clar a la ciutadania de Catalunya que aquest president acatarà, com no pot ser d'una altra manera, la sentència del Tribunal Constitucional, sigui quina sigui, que crec que és el que toca per a qualsevol president.

I si els seus socis de Govern no volen respectar l'estat de dret, no volen respectar les sentències dels tribunals o no volen respectar els decrets del ministeri, doncs, escolti'm, digui-ho i també prengui mesures. Perquè ens agradaria conèixer també si realment estarem condemnats a Catalunya a anar incomplint la legalitat, les sentències dels tribunals, que és el que volen els seus socis de govern.

És hora ja, senyor Montilla..., vostè sap quina situació té, vostè sap que no hi ha estabilitat, tenim un punt d'inflexió cap a la caducitat del format tripartit i volem que vostè es mostri davant dels ciutadans clar i digui a quin costat de la ratlla vermella està: amb Esquerra Republicana...

El president

Senyor Rivera...

El Sr. Rivera Díaz

...o amb la legalitat i la Constitució.

Gràcies.

El president

El senyor president té la paraula.

El president de la Generalitat

Senyor president... Senyor diputat, vostè dóna per suposades moltes coses, entre elles que hi haurà una sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut i que serà desfavorable. Segurament és el que vostè desitja; ho ha expressat en més d'una ocasió. Vostè en el fons desitja que això sigui així, vostè i el PP en això estan d'acord, ja ho sabem. (*Remor de veus.*) Està d'acord a rebutjar, diguem-ne, el contingut de l'Estatut, precisament per les qüestions que fan referència a la llengua, a les quals vostè ha fet referència, i per altres moltes coses.

Jo estic convençut de la constitucionalitat de l'Estatut, en el procediment de la seva elaboració i en el seu contingut. I estic convençut que el Tribunal Constitucional declararà constitucional l'Estatut, com no pot ser d'una altra manera. Aquest Tribunal Constitucional, certament, que en aquest moment no està passant per les seves millors hores, eh?, no està al cim del seu prestigi precisament —o sigui, això també cal dir-ho, perquè cal dir les coses pel seu nom—, a vostè li agradaria que aquest tribunal declarés inconstitucional l'Estatut. Miri, no serà així, n'estic convençut.

Per cert, l'Estatut és una llei orgànica, és una llei votada pel poble de Catalunya que cal respectar i aplicar. Poques defenses de l'Estatut li he escoltat a vostè; més aviat vostè el que ha fet és, constantment, qüestionar coses que són llei, que figuren a l'Estatut. Apliqui's vostè el conte, senyor Rivera. Les lleis estan per complir-les, no per qüestionar-les, com fa vostè constantment parlant de temes dels quals..., ens va dir que amb la seva arribada aquí al Parlament es començaria a parlar dels temes que preocupen a la gent. Els monotemes que els preocupen a vostès; a la gent, no. Surtin al carrer, i veuran que el que preocupa a la gent no són els temes que vostè constantment ens porta a aquest Parlament.

El president

Té la paraula...

Pregunta

al president de la Generalitat sobre el desplegament de l'Estatut (tram. 317-00172/08)

...per formular la següent pregunta, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, l'il·lustre senyor Jaume Bosch.

El Sr. Bosch i Mestres

Molt honorable president, avui fa dos anys, el poble català va decidir dotar-se d'un nou estatut. La participació en el referèndum fou inferior a la que desitjàvem —el 49 per cent—, però molt superior a la registrada en el referèndum de la Constitució europea o de l'Estatut d'Andalusia. El suport a l'Estatut fou claríssim: 73,3 per cent de vots afirmatius i tan sols el 20,5 de vots negatius; una dada que sovint, des de sectors diversos, es pretén obviar.

L'Estatut s'aprovà després del seu pas pel Parlament i les Corts espanyoles en el marc d'una campanya contra Catalunya i el seu autogovern, atada per sectors polítics centralistes i immobiliistes.

Avui l'Estatut és una llei en vigor i com a tal s'està aplicant decididament pel que fa a allò que és competència de Catalunya; amb avenços, dificultats i incomprensions pel que fa a la negociació amb l'Estat.

El meu grup vol reivindicar la decisió encertada del poble català ara fa dos anys i deixar ben clar que l'Estatut és constitucional, com proclamaven fa pocs dies destacats juristes en la presentació de l'obra *Dret públic català*.

El Partit Popular va presentar recurs d'inconstitucionalitat, intentant desautoritzar la voluntat de la ciutadania, i ara ens trobem que aquesta voluntat resta pendent d'una sentència que ha d'emetre un tribunal constitucional que ha dilapidat el seu prestigi i que està pendent d'una renovació que hauria de ser el més àmplia possible. Ha esdevingut un clàssic d'aquestes sessions que vostè, president, demani al PP que retiri el recurs contra l'Estatut; el meu grup, que ha compartit la petició sempre, avui la comparteix especialment, tot i que és curiós que els que acostumen a demanar-nos respecte pel Tribunal Constitucional no hagin parat aquests dies de qüestionar-ne la presidenta. De vegades fa la sensació que des de sectors polítics oposats assumeixen una sentència desfavorable.

El meu grup reitera avui l'exigència que sigui respectada la voluntat del nostre poble, i alhora vol deixar ben clar que la legitimitat per dissenyar l'estratègia per defensar l'Estatut correspon a tothom —a tothom—, en primer lloc al Govern, i sobretot a les forces polítiques que varem defensar el vot afirmatiu en el referèndum de fa dos anys.

Per això volem conèixer, senyor president, la seva opinió en aquest segon aniversari del referèndum.

El president

Té la paraula el molt honorable president de la Generalitat.

El president de la Generalitat

Gràcies, senyor president. Senyor diputat, com ha dit vostè, ara fa dos anys que el poble de Catalunya va votar de forma majoritària l'Estatut d'autonomia del nostre país. És, per tant, un dia d'alegria; avui fa dos anys que el poble va aprovar un Estatut que ens ha dotat de més autogovern, que millor reconeix i reforça les institucions del país i que estableix les bases d'un nou model de finançament que ens ha de permetre afrontar el futur amb més garanties, amb més recursos.

És cert que el procés no va ser senzill –vostè ho ha dit–: els atacs a Catalunya van ser constants i..., vostè parlava del recurs del PP, no?, recurs que hauria de ser retirat, i no per al bé del Govern ni de Catalunya, sinó de tots plegats, miri.

I no va ser senzill el procés, com tampoc n'és senzill el desplegament, per una altra banda; ja ho sabem, eh?, no ens ve de nou. Si en vint-i-set anys no es va desplegar totalment l'Estatut del 79, és impensable que en un any i mig es pugui desplegar el del 2006. L'Estatut es va aprovar fa dos anys, es va començar a desplegar més tard, fruit de les eleccions que vàrem celebrar al novembre. Hem assolit acords durant aquest període, s'han efectuat traspassos, altres els estem treballant, estan en curs, i en altres la negociació està molt avançada. I, evidentment, falta molta feina encara per fer, eh?, i seran, evidentment..., algunes de les coses que tenim davant –hem de ser sincers– no seran fàcils.

Per tant, en aquest terreny cal ambició i seny, les dues coses, avançant, ni un pas enrere, però tampoc cap pas en fals. El Govern té un compromís ferm, que vostè coneix bé, en el desplegament de l'Estatut. Dintre d'unes setmanes també, com vostè sap, es produirà una reunió amb el nou Govern de l'Estat, de la comissió bilateral, per impulsar el desplegament, per avançar amb nous traspassos, per obrir noves ponències... I, tot i que, sense dubte, el nostre principal repte per a l'any 2008 és assolir un acord en matèria de finançament..., i per a això, com per a la resta del procés, necessitem, evidentment, també el concurs i la participació del conjunt de les forces polítiques del país.

És el moment, òbviament, per a aquest objectiu fonamental de treballar plegats. Tinc el ferm compromís de fer-ho, i estic convençut que...

El president

Senyor president...

El president de la Generalitat

...treballant conjuntament assolirem els resultats que tots volem.

Gràcies.

El president

Té la paraula...

Pregunta

al president de la Generalitat sobre l'actuació del Govern per a afrontar la crisi econòmica (tram. 317-00168/08)

...en nom grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, l'excel·lentíssim senyor Daniel Sirera.

El Sr. Sirera i Bellés

Gràcies, senyor president. Senyor president de la Generalitat, creu que el seu Govern està preparat per fer front a la crisi econòmica que pateix Catalunya?

El president

El molt honorable president de la Generalitat té la paraula.

El president de la Generalitat

Gràcies, senyor president. Senyor diputat, estem preparats per afrontar-la, tot i que som conscients de les dificultats que tindrà aquest Govern i que tindran i tenen en aquest moment tots els governs.

El president

El senyor Sirera té la paraula.

El Sr. Sirera i Bellés

Gràcies, senyor president. Jo sé que, senyor Montilla, és difícil fer front a la crisi econòmica, sobretot quan no tens gaires receptes per fer front a aquesta crisi. Però és que, a més a més, és encara més difícil fer front a una crisi econòmica quan el Govern està per unes altres coses, quan el Govern està més preocupat pels problemes que tenen alguns dels socis de govern, en lloc d'estar preocupat dels problemes que tenen el conjunt dels catalans. I a això és al que vostè ha estat dedicant les darreres setmanes, per no dir els darrers mesos.

Vostè, senyor Montilla, ni fets ni paraules en els darrers mesos. Ha estat preocupat del que fan els seus socis. I per això jo vull, si m'ho permet, felicitar el senyor Castells, no?, per l'atac de sinceritat i d'honestetat que ha tingut aquests dies, i de realisme, en reconèixer públicament que el Govern de Catalunya és un govern inestable, que no hi ha cohesió entre els membres del Govern i que, per causa d'aquesta discrepància dels membres del tripartit, avui Catalunya... i el Govern està paralitzat pel que fa a la presa de decisions.

Jo, senyor Montilla, li demanaria que fes alguna cosa. A Catalunya passen coses, senyor Montilla, més enllà del congrés d'Esquerra Republicana. Hi ha vaga de transportistes, els pares i les mares es manifesten en contra d'una llei d'educació amb la qual no estan d'acord, les empreses comencen a tenir problemes, els ciutadans no arriben a final de mes. I vostè, senyor Montilla, què pensa fer? Pensa fer de president de la Generalitat? Pensa presentar al Parlament algun pla especial per reactivar l'economia catalana? Pensa fer alguna cosa d'aquestes?

Miri, jo li demano si us plau que, si vostè té alguna recepta per fer front a la crisi econòmica, la presenti al Parlament. Podríem fer un ple monogràfic per parlar de la situació econòmica de Catalunya, de la situació de les famílies, de la situació de les empreses. Però, senyor Montilla, no es pot dedicar tot el dia a tractar de veure qui és el seu interlocutor, si el senyor Puigcercós o el senyor Carod-Rovira, a veure quines són les línies vermelles que li marquen els seus socis de govern, condicionant l'acció del govern.

Jo crec que és molt preocupant que un dels socis del Govern vulgui crear una comissió per controlar el mateix Govern. Deixin de fer el ridícul. Governin d'una vegada, senyor Montilla. Nosaltres li donarem suport sempre que sigui per tirar endavant el país, per fer millorar l'economia, perquè la gent pugui arribar a final

de mes. Però, si us plau, deixin, de debò, de fer política de partit, que no interessa a ningú.

Gràcies, senyor president.

El president

Té la paraula el molt honorable president de la Generalitat.

El president de la Generalitat

Gràcies, senyor president. Senyor diputat, no sé si agrair-li a vostè el suport o a la senyora Nebrera o al senyor Fernández Díaz. (*Rialles*.) Vostè, què parla de cohesió?. Ho dic perquè, vostè, què parla de cohesió?, escolti, si té la cadira més discutida d'aquí, de tot el Parlament... (*rialles*), si us plau...!

Miri, jo ja sé que vostè diu que nosaltres tenim molta feina –i tenim molta feina, eh? I certament coincideixo amb vostè en una cosa: que realment hi ha gent al país que ho ha estat passant malament; gent que ho estava passant malament. I ara hi ha més gent que ho està passant malament, i desgraciadament tindrem més gent que ho passarà malament, no ens enganyem.

Dit això, vostè segurament està tan ocupat també en aquestes coses que no ha tingut ocasió de conèixer les quaranta-dues mesures que fa tot just unes setmanes el Govern va presentar respecte precisament a la situació econòmica. Hi ha coses que tenen relació amb el que són les nostres competències –amb el que són les nostres competències–, en les quals estem treballant, impulsant i actualitzant l'acord estratègic amb els sindicats i els empresaris; tractant de posar en marxa, també, nous mecanismes, precisament, perquè les empreses tinguin més facilitats per instal·lar-se i per ampliar les seves activitats, com ho hem aprovat tot just fa unes setmanes; obrint noves línies de crèdit, precisament, també, a les empreses. I actuant amb els instruments que tenim amb el nostre pressupost, amb més obra pública, amb més obra pública en marxa. També, evidentment, desplegant la Llei de l'habitatge, per tractar de pal·liar la crisi que té el sector, aquest any es construiran més habitatges protegits que cap any per la Generalitat i per les administracions públiques. Escolti, tot això i moltes coses més.

Ja sé que vostè diu: «La vaga dels transportistes...» No ha estat a Catalunya, eh?, exclusivament; ha estat a Espanya, ha estat a Portugal, també a França. És una tema general. Suposo que no ens farà vostè culpables del preu del petroli ni de l'apujada dels tipus d'interès.

Aquí s'ha actuat, respecte també...

El president

Senyor president...

El president de la Generalitat

...a la vaga, d'una manera més que correcta, afortunadament. I això ho reconeix tothom excepte vostè. Que té altres problemes, ja ho comprenc.

El president

Gràcies.

Pregunta

al president de la Generalitat sobre el blindatge legal del model d'immersió lingüística a les escoles (tram. 317-00169/08)

La següent pregunta la formula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'honorable senyor Joan Puigcercós.

El Sr. Puigcercós i Boixassa

Gràcies, senyor president. Senyor president, a la passada sessió li vaig preguntar pel model lingüístic, pel model d'immersió; un model que vostès mateixos..., vostè va defensar en aquesta mateixa sessió, i que el seu Govern, el Govern que vostè presideix, ha de vetllar pel model d'immersió lingüística, com li deia, el model d'escola catalana. És un model que dóna cohesió, que cohesiona el país i que ha estat reconegut internacionalment.

Però aquest model, com li deia també a la passada sessió, requereix cobertura legal davant d'algunes actituds. I en aquest cas li parlaré de l'actitud del Govern espanyol. Vostè sap perfectament, perquè el Govern espanyol va fer en el seu moment un real decret d'ensenyaments mínims –que el seu Govern en el seu moment, doncs, va portar al Tribunal Constitucional, amb data del 13 de febrer del 2007–, un decret que impedeix o dificulta el desenvolupament dels models curriculars per a tots els centres educatius.

Al nostre entendre, senyor president, el Govern en aquests moments per donar cobertura legal té dues possibilitats: en primer lloc seria, doncs, en el marc de la Llei d'educació de Catalunya, eh?, crear el blindatge del model, tal com va fer en el seu moment el decret que reconeixia la immersió lingüística per primera vegada –així ho va fer el Departament d'Educació. O la segona possibilitat seria fer una llei singular; una llei singular per blindar el model i tenir cobertura jurídica. Les dues possibilitats són bones. Segurament també pot ser una qüestió de consens i temps.

El nostre grup parlamentari li ha fet arribar una proposta en la línia del que hauria de ser, doncs, una llei singular –i ens consta que algun altre grup parlamentari també ho ha fet. Crec que el Govern hauria de generar complicitat, entesa, diàleg amb tots els grups parlamentaris que defensem un model lingüístic, el model lingüístic que ha tingut èxit, que dóna cohesió al país i que dóna igualtat d'oportunitats. I aquest és el model d'immersió lingüística, senyor president, i d'escola catalana. Per tant, aquest diàleg ens porta a aquell eslògan en el seu moment també d'èxit: «El català és cosa de tots.»

Per tant, voldríem saber, senyor president, l'interès, els objectius del seu Govern, i sobretot si preveu que la Llei d'educació de Catalunya podrà ser present en el proper període de sessions per poder blindar i donar cobertura legal a totes les escoles de Catalunya.

Gràcies.

El president

Senyor president, té la paraula.

El president de la Generalitat

Sí, gràcies, senyor president. Senyor diputat, crec que ja ho he dit en moltes ocasions i avui ho vull tornar a reiterar: el model lingüístic aplicat a les escoles del nostre país durant les darreres dècades, no?, ha estat un èxit en els últims vint i escaig anys. Així ho reconeix la immensa majoria de la societat catalana, i així ho han reconegut, també, instàncies europees del més alt nivell. Vostè ho sap.

El model d'immersió lingüística ha suposat un èxit social i ha permès garantir la cohesió, aconseguint que tothom estigués en condicions d'utilitzar la llengua pròpia de Catalunya i també la llengua comuna del conjunt de l'Estat. I aquest model ha comptat, a més, amb un gran suport polític i social, que això és molt important. No ha estat un tema del Govern en contra de l'oposició, sinó que ha estat un tema absolutament objectiu de la majoria de les formacions polítiques presents en aquesta cambra. I aquesta convivència i cohesió només ha estat en perill, no?, quan alguns han volgut posar interessos polítics per davant del gran valor social del nostre model lingüístic.

I em parla vostè de forma molt concreta del tema de la distribució horària de les matèries de l'àrea lingüística. I a aquest respecte jo li he de dir que el Govern està elaborant, com vostè sap..., ha elaborat un esborrany de llei d'educació de Catalunya, una llei que intentem que sumi el màxim consens, atesa la importància de la matèria que regula. I sense anar més lluny, no?, i com a exemple que anem avançant, avui mateix la Comissió de Govern Local veu l'avantprojecte, i abans del dia 30 de juny el Consell Escolar de Catalunya haurà d'emetre dictamen.

Aquesta llei, senyor diputat, avança i el Govern pretén remetre-la al Parlament a començaments del proper període de sessions, és a dir, tot just després de vacances. Aquesta llei haurà de recollir la definició dels drets lingüístics, donar la seguretat jurídica als centres i consolidar el nostre model davant també de regulacions estatals. No crec que la solució hagi de ser una llei específica, tot i que també li he de dir que comparteixo, no?, en línies generals el contingut formal de les iniciatives tant de vostès com de Convergència i Unió, les quals han donat a conèixer aquestes setmanes.

Però, en tot cas, si la nova llei d'educació –que serà una responsabilitat compartida, diguem-ne, dels presents– no avança, a partir del mes de setembre, amb la celeritat... –una vegada que estigui en aquesta cambra–, amb la celeritat esperada, al llarg del proper període de sessions el Govern està disposat a estudiar altres fórmules legislatives en el temps i forma...

El president

Senyor president...

El president de la Generalitat

...perquè es reguli el tema abans que acabi la vigència de l'ordre emesa fa quinze dies per part del mateix Govern.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies.

Pregunta

al president de la Generalitat sobre l'actuació del Govern per a afrontar la recessió econòmica (tram. 317-00171/08)

La següent pregunta la formula la il·lustre senyora Lúcia Santos, en nom del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi.

La Sra. Santos i Arnau

Molt honorable president, el Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi vol preguntar-li sobre el capteniment del Govern i les mesures que pensa adoptar per fer front a la recessió econòmica en la qual ens trobem immersos en aquests moments.

Després d'un llarg període de fort creixement i de creació de treball, ens trobem davant d'un ajustament de l'activitat que és seriós i que es perllongarà previsiblement fins a l'any vinent, pel capbaix, tot i les fortaleses de l'economia, com també reconeixen, entre d'altres, el president del Banc Bilbao Vizcaya.

Sabem que la crisi afecta el conjunt de l'economia mundial i que la que patim és en gran part tributària d'aquesta, amb múltiples causes: caiguda del mercat borsari, immobiliari, hipotecari als Estats Units; crisi energètica, increment dels preus dels carburants; especulació i increment dels preus dels aliments, tractats com a mercat de futur. A aquestes nosaltres hi afegim la nostra o les nostres específiques crisis: la crisi de la construcció i del mercat immobiliari, l'increment de les hipoteques, l'increment de la cistella de la compra i dels preus del cru, que ja es fan sentir en les economies familiars.

Tot això ens confirma la necessitat de governar el mercat, perquè el mercat deixat al seu aire i amb opacitat pot ser tant savi com depredador. Però no és el nostre propòsit analitzar-ne les causes, sinó buscar les solucions, perquè la recessió no colpeja igual a tothom; alguns continuen guanyant, tot i la desacceleració, mentre que les llars que disposen de menys de catorze mil euros anuals representen aproximadament un 30 per cent, i també la classe mitjana es veu fortament afectada per aquesta situació.

És per la preocupació i la necessitat de donar respostes, de donar seguretats i tornar la confiança a les persones que veuen amb incertesa i neguit el futur més immediat que li formulem la pregunta inicial; també amb la convicció que retornar la confiança és la millor manera de recuperar l'economia i el creixement, que són un cercle viciós, virtuós, indestruïble.

El president

Molt honorable president de la Generalitat, té la paraula.

El president de la Generalitat

Gràcies, senyor president. Senyora diputada, és cert que estem entrant en una etapa amb més inquietuds i incerteses econòmiques, no?, de les que voldríem, i que durant anys hem mantingut allunyades. En els darrers anys –un cicle pràcticament de tretze anys– l'economia ca-

talana ha viscut una etapa de fort creixement, no? Però ara la conjuntura econòmica a casa nostra i a nivell internacional es va deteriorant progressivament. I tot i que l'economia continua creixent, hi ha empreses, hi ha sectors, hi ha economies familiars –que és el més important–, hi ha ciutadans que estan patint, que estan en crisi, que tenen problemes.

Per això Catalunya ha de ser capaç de crear un entorn que pugui garantir al màxim la competitivitat de les nostres empreses, que pugui capitalitzar la seva economia. Pel que fa a alguns aspectes, no?, que és en el que estem treballant, el capital físic, doncs, hem de continuar treballant per completar les infraestructures projectades i planificar-ne de noves. La disposició addicional tercera en aquest sentit ens ajuda, no?, perquè per primera vegada aquest any hi haurà una inversió rècord per part de l'Estat.

Però a més a més d'això, d'aquest esforç de l'Estat, hi ha l'esforç inversor directe de la Generalitat. En aquest moment hi ha en marxa, diguem-ne, una obra pública de l'ordre de 10.000 milions d'euros. Sense anar més lluny, el Govern la setmana passada va posar en marxa projectes, la licitació de projectes d'obra pública i d'equipaments, de prop de 800 milions d'euros en capital tecnològic, que vol dir més inversió en recerca, desenvolupament i innovació. Si l'any passat vàrem gastar de l'ordre de 750 milions d'euros, aquest any la xifra es veurà incrementada.

En capital humà, també, reorientant l'educació cap a l'equitat i l'excel·lència i fent una aposta sense precedents per la formació professional, s'han creat durant els darrers anys cinc-cents grups nous de cicles formatius, amb una oferta de més de quinze mil places noves i més de mil nous professors. I el segon Pla de formació professional, 2007-2010, té una previsió pressupostària important que supera els 100 milions d'euros.

Miri, hi estem treballant i ho estem fent mitjançant els instruments de què disposem: actualitzant i donant un nou impuls a l'acord estratègic –que es farà públic al llarg de les properes setmanes–; aprovant un pla de mesures de dinamització econòmica –al qual he fet referència–, amb quaranta-dues mesures concretes, tot just fa unes setmanes; executant el nou pacte de l'habitatge...

El president

Senyor president...

El president de la Generalitat

...i el decret de mesures de simplificació administrativa.

I acabo, senyor president. En definitiva estic segur que, tot i que no serà fàcil, estem fent el que cal per afrontar aquests moments, que certament són de dificultat.

El president

Té la paraula...

Pregunta

al president de la Generalitat si el Govern transmet il·lusió i confiança als ciutadans (tram. 317-00173/08)

...per formular la seva pregunta, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, l'honorable senyor Artur Mas.

El Sr. Mas i Gavarró

Gràcies, senyor president. Senyor president de la Generalitat, efectivament, avui fa dos anys que el poble de Catalunya va votar de manera, doncs, afirmativa l'Estatut; crec que avui en aquest sentit és un dia que en part podria ser de celebració, i també de recordatori. Però, ja que algú ha intervingut dient que sempre diem que es retiri el recurs del Partit Popular –i jo també ho he dit moltes vegades–, potser seria bo –ho dic només a títol d'introducció– que els mateixos que demanen això demanessin també al Defensor del Pueblo que retiri el seu recurs, perquè és tan dolent o pitjor que el del PP, i a vegades sembla que només n'hi hagi un, i sembla que, perquè un va ser dirigent o, fins i tot, militant del Partit Socialista, d'aquest, no ens n'hem de recordar. Dic això, simplement, per ser objectius i perquè quan parlem de les coses parlem de totes elles, independentment de quina part toca una o toca l'altra, no?

De tota manera, jo volia insistir en la darrera pregunta que s'ha fet, no? Vostè, atenent a les circumstàncies difícils que viu el país des d'un punt de vista polític, econòmic, també social, davant d'aquests grans reptes, vostè considera, senyor president, que el Govern en aquest moment dóna el signe i el missatge d'il·lusió i de confiança que el poble de Catalunya necessita?

El president

El molt honorable president de la Generalitat té la paraula.

El president de la Generalitat

Gràcies, senyor president. Senyor diputat, respecte a la primera qüestió, sempre he aprofitat les sessions de control per recordar al Partit Popular, certament, que faci un esforç per retirar el recurs contra el nostre Estatut. Avui no me n'he recordat perquè ja, d'alguna manera, ho ha dit el senyor Bosch, no?, en la seva intervenció. Pot aprofitar segurament aquest congrés que tenen a València per fer això. I, escolti, estic d'acord també a demanar-ho al senyor Múgica. Ho he fet personalment i no tinc cap problema a reconèixer-ho aquí i que afegim, a la llista de coses que hem de demanar, aquesta.

I respecte a la segona part de la seva pregunta, la resposta és «sí», senyor Mas.

El president

Senyor Mas, pot repreguntar.

(Remor de veus.)

El Sr. Mas i Gavarro

Bé, celebros que s'afegeixi també a aquest recordatori al Defensor del Pueblo. Així queda més just i més equilibrat, no?

I, per altra banda, deixi'm dir-li, senyor president, que, home, jo no criticaré que vostès prenen aquesta mesura o aquella altra, però, a hores d'ara, venir aquí al Parlament i dir que vostè creu que el Govern genera il·lusió i genera confiança em sembla per part seva, com a mínim, un cert exercici d'audàcia, perquè, escolti, és públic i notori que això no és així. Li'n posaré un exemple o dos.

La setmana passada: el país paralytitzat, el país paralytitzat durant tres dies pel tema del transport. Quin membre del Govern, inclòs vostè, va sortir a donar la cara? Ningú. Ni el president, ni el conseller de la Vicepresidència, ni el conseller d'Economia, ni el conseller d'Interior... (*Remor de veus.*) Escolti, no van sortir. Van sortir segons files –diguem-ho així– de l'Administració, però no el Govern en el seu conjunt, no? Això és transmetre confiança i transmetre il·lusió al país, també en el seu conjunt?

Un altre exemple, que és d'aquests dies o d'aquestes hores, no? Se'n anuncia per part de la nova direcció d'Esquerra Republicana que s'ha de parlar de les línies vermelles, i ens diuen: Estatut, finançament i llengua. Jo em pregunto, potser innocentment: de què van parlar...

El president

Senyor Mas...

El Sr. Mas i Gavarro

...vostès, fa un any i mig, quan van fer el pacte d'entesa el segon tripartit? Que no van parlar d'aquestes coses? Això és donar confiança...

El president

Senyor Mas...

El Sr. Mas i Gavarro

...i il·lusió al país, quan s'ha de tornar a replantejar el mateix que ja s'havia d'haver pactat?

Senyor Montilla, crec que això es pot revisar...

El president

Senyor Mas...

El Sr. Mas i Gavarro

...es pot millorar, i es pot millorar clarament a l'alça.

El president

Gràcies. El senyor president pot respondre.

El president de la Generalitat

Sí, gràcies, senyor president. Senyor diputat, segurament no suscitem una gran il·lusió al país, no ho sé. Una mica més que vostès segur que sí, escolti (*rialles*), això segur. I, escoltant la seva intervenció, convençut que és així.

Miri, respecte a la vaga, no sols jo en vaig parlar públicament: «Faré que les remetin, les...» El problema és, escolti... Hi havia una època en què qualsevol desplaçament i conferència i opinió que feia el president de la Generalitat, ni que fos per inaugurar un semàfor, obria telenotícies. Avui això no és així, però a vostè –a vostè– (*forta remor de veus*), li remetré...

El president

Senyores diputades, senyors diputats...

El president de la Generalitat

...les meves paraules respecte a la vaga. I, escolti, també..., perquè sí que vaig opinar respecte a la vaga, no sé si el primer dia, però va ser el segon dia, no sé si el primer o el segon dia.

Respecte a cap membre del Govern, que vostè deia... El senyor Saura no sols va comparèixer un dia, sinó que ho va fer tres dies. (*Persisteix la remor de veus.*) I des del primer moment –des del primer moment– va començar a funcionar una reunió de tots els departaments afectats precisament per coordinar... I ho vam fer bé. La frontera nostra amb França es va obrir molt abans que la del País Basc amb França, i aquí es va finalitzar la vaga, i els problemes de la vaga, abans que a altres territoris, i vostè ho sap. Es va actuar...

El president

Senyor president...

El president de la Generalitat

...jo crec que molt bé, i cal felicitar-ne els responsables, entre ells els Mossos d'Esquadra.

(*Remor de veus. Veus de «Molt bé!»*)

El president

La següent pregunta...

Pregunta

al Govern sobre la bonificació dels peatges de l'autopista AP-7 al pas per les Terres de l'Ebre (tram. 310-00221/08)

...en aquest cas al Govern, la formula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'honorable senyora Marta Cid.

La Sra. Cid i Pañella

Gràcies, senyor president. Honorable conseller, jo li parlaré d'un punt quilomètric on han notat que hi havia vaga de transport aquests darrers dies.

Vostès és coneixedor de l'endarreriment històric en inversions pel que va a infraestructures de comunicació i millora de la mobilitat que han patit i pateixen les Terres de l'Ebre. Els darrers anys, l'esforç inversor compromès pressupostàriament pel Govern de la Generalitat s'ha fet evident, però hi ha actuacions clau que poden marcar

un abans i un després en la percepció dels ciutadans i ciutadanes de l'Ebre sobre aquesta problemàtica; em refereixo a actuar sobre el preu dels peatges de l'AP-7 al seu pas per les Terres de l'Ebre, que va a més, aquesta petició, estretament lligada a l'execució d'una obra de competència estatal llargament reivindicada: la construcció de la variant de la nacional 340, per resoldre el col·lapse que es dona al nucli urbà de l'Aldea.

Sap, senyor conseller, que la construcció d'aquesta variant l'hem demanada de manera reiterada, està recollida a l'acord d'infraestructures viàries que van subscriure totes les forces polítiques i representants socioeconòmics de les Terres de l'Ebre, i és l'objectiu prioritari de l'alcalde de l'Aldea, municipi que suporta en un tram de tres quilòmetres el pas de quinze mil vehicles diaris, semàfors que fragmenten la població i provoquen embussos quilomètrics, a més de patir, malauradament, un alt índex de sinistralitat. Tenim un greu problema de seguretat, com ho demostra el fet que durant l'últim any tres veïns de la població han perdut la vida. Com sap vostè, el passat 9 d'aquest mes es va fer efectiva la licitació de l'obra, però també se'ns diu en aquesta licitació que en el millor dels casos s'acabarà el 2012.

Senyor conseller, si bé és cert que finalment hem enfilat la solució, estem lluny de solucionar el problema de seguretat i de fluïdesa que tenim plantejat, i per aquest motiu es reivindica insistentment actuar sobre els preus dels peatges de l'AP-7 al seu pas per les Terres de l'Ebre. El secretari de Mobilitat de la Generalitat, reunit amb alcaldes i amb agents del territori, va parlar de condicions per a portar a la pràctica bonificacions o altres mesures. I jo avui li pregunto, després d'aquesta darrera reunió que han tingut vostès amb el Govern central a Madrid sobre el tema de peatges, quin és el capteniment que té el seu departament pel que fa a aquestes mesures a prendre als peatges de l'AP-7 al seu pas per les Terres de l'Ebre.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula l'honorable senyor Joaquim Nadal, conseller de Política Territorial i Obres Públiques.

El conseller de Política Territorial i Obres Públiques (Sr. Joaquim Nadal i Farreras)

Gràcies, senyora diputada. Vostè sap, efectivament, que el Govern de la Generalitat de Catalunya ha insistit i continuarà insistint al Govern de l'Estat perquè acceleri el desdoblament de la nacional 340 i aconseguim que, més enllà de la licitació de la variant de l'Aldea, s'acceleri l'execució de les obres d'aquest desdoblament en direcció a l'Hospitalet de l'Infant i cap a Castelló de la Plana, que és quan tindrem unes infraestructures en direcció nord/sud pel corredor del Mediterrani que resoldran alguns dels problemes importants que vostè esmentava.

Ara, mentrestant, és veritat –i ara no m'hi estendré– que el Govern de la Generalitat de Catalunya està fent un esforç inversor en matèria d'infraestructures viàries a les Terres de l'Ebre, en carreteres de la seva competència, molt important.

Però, pel que fa a la política de peatges i amb relació no només als peatges de les Terres de l'Ebre, sinó a altres parts de Catalunya, el Govern de la Generalitat va aconseguir l'any passat unes bonificacions de peatges al túnel del Cadí, a l'AP-7, a la C-32 i a l'autopista Terrassa-Manresa, que van ser objecte d'un acord del Consell de Ministres, ara fa tres setmanes, per pagar de forma retrospectiva allò que s'havia acordat ara fa un any. Això ha generat una certa confusió i ha creat a les Terres de l'Ebre el dubte de si allò que ara s'ha acordat per Consell de Ministres era un acord insuficient perquè no incloïa cap referència a les Terres de l'Ebre.

El Govern de la Generalitat va plantejar el mes de febrer al grup de treball d'infraestructures de la Comissió Bilateral Estat-Generalitat la bonificació de tots els moviments per mobilitat obligada en les entrades d'Amposta, Tortosa i l'Ampolla de l'AP-7, per tal d'assegurar una mobilitat més fluida i una bonificació, fins a la gratuïtat, dels peatges per als usuaris habituals en aquest punt. Està plantejada, com ho està també una bonificació parcial dels peatges a Martorell.

No tenim encara cap resposta, perquè la petició que vam formular en aquell moment va quedar damunt de la taula d'una comissió que va ser interrompuda pel procés electoral, però ara, quan es reprenguin els treballs de negociació Estat-Generalitat en matèria estatutària, és evident que el primer tema que, en aplicació de la disposició addicional tercera, està damunt de la taula de la llista ja formulada i només parcialment acordada és el dels peatges d'Amposta, Tortosa i l'Ampolla, i el de Martorell en les parts que corresponguin i per a usuaris de mobilitat obligada.

El president

La següent pregunta...

Pregunta

al Govern sobre la directiva europea del temps de treball (tram. 310-00223/08)

...la formula la il·lustre senyora Laura Massana, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa.

La Sra. Massana Mas

Gràcies, senyor president. Honorable consellera de Treball, aquesta darrera setmana ha aparegut una nova i alarmant notícia de la deriva neoliberal que està prenent el Consell Europeu; em refereixo a la intenció dels governs conservadors dels estats membres de la Unió Europea d'aprovar una directiva del temps de treball basada en la desregularització, com és la de plantejar una jornada laboral de seixanta-cinc hores. A més a més –quina ironia!–, el consell ha reobert aquest procés per ampliar la jornada laboral de les quaranta-vuit hores actuals fins a les seixanta-cinc en el marc del debat de la directiva sobre conciliació entre vida laboral i personal.

El nostre grup, així com els sindicats, entenem que aquesta directiva que es proposa representaria, si s'apli-

qués, una greu amenaça al dret social europeu i el major retrocés en matèria de drets socials que Europa experimentaria en els darrers cent anys, ja que implicaria deixar en mans del treballador o la treballadora la negociació de les condicions de treball amb l'empresari, sota el pretext de la llibertat individual, amb la clara intenció de desregular el mercat laboral i acabar amb els processos de negociació col·lectiva.

Observem amb preocupació i indignació el que es pretén, sense màscares, per part de la dreta europea i aprofitant el context de la crisi econòmica, la desarticulació de l'Europa social i l'estat del benestar, perquè ja són diverses les vies d'aigua que aquesta faceta de la construcció europea presenta: «flexiseguretat», repartiment del temps de treball, directiva de serveis, liberalització de sectors clau... En resum, més flexibilitat laboral, menys seguretat i salut en el treball, i portes obertes al dúmping social.

En aquest context, és rellevant i força incomprensible que després de declaracions poc favorables a l'hora dels fets, és a dir, en la votació al consell, el Govern espanyol optés per una tímida abstenció, mentre altres governs d'esquerra votaven que no.

Per aquest motiu, senyora consellera, a vostè, que coneix i actua aplicant polítiques fruit d'altres directives europees més avançades des de la seva conselleria, com són la conciliació, la seguretat i la salut laboral, i l'aposta cap a una ocupació de qualitat, li demanem quines actuacions des del Govern de Catalunya pensa emprendre per tal que aquesta directiva, en absolut progressista, sigui aturada i, en comptes de recular, avancem cap a una veritable Europa social.

Moltes gràcies, senyor president, consellera.

El president

Té la paraula l'honorable senyora Mar Serna, consellera de Treball.

La consellera de Treball (Sra. M. del Mar Serna Calvo)

Gràcies, president. Senyora diputada, és cert que aquestes setmanes s'han produït diferents fets; un és la no-ratificació per Irlanda del Tractat de Lisboa, i l'altre és la directiva del temps de treball plantejada per la presidència eslovena.

Com vostè sap, el 2003 es va aprovar una directiva que feia referència al temps de treball, i el Regne Unit va plantejar la necessitat de revisar aquesta directiva en el marc, també, de modificació d'una directiva també, que era la d'empreses de treball temporal i la igualació dels drets de les persones que treballen en aquestes empreses, que el Regne Unit no acceptava.

Dic això perquè en el marc de la presidència eslovena s'ha negociat una proposta a última hora, la passada setmana, en la qual s'aprovava també la directiva d'empreses de treball temporal i la directiva de temps de treball. He de dir que aquesta directiva, si més no, fa un pas que supera tot allò que el 1917 va aprovar l'Organització Internacional del Treball: el conveni de les quaranta-vuit hores, que va ser un dels primers convenis que va aprovar l'OIT.

Dic això perquè, davant d'aquesta proposta de directiva, que no proposta encara, he de dir que la posició del Govern és clara, i en la mateixa línia que ha dit el ministre de Treball i Immigració: no podem acceptar una directiva que fa passos enrere en la societat i l'estat del benestar i també en el model social europeu.

En el nostre cas, en el nostre marc jurídic, aquesta directiva, com sap vostè, suposa, primer, la necessitat de modificar la llei; segon, que per conveni col·lectiu s'incorpori aquesta ampliació de jornada, i tercer, que el treballador, de forma individual, ho digui.

He de dir que aquesta directiva suposa una progressiva individualització de les relacions laborals i a la vegada suposa dúmping social d'altres països de la Unió Europea que amb la llibertat de mercat tindran drets inferiors, els treballadors, respecte als que tenim al nostre país.

Per això la voluntat del Govern de continuar treballant, primer, en la conciliació del temps de treball i el temps personal, i, segon, en el diàleg i la concertació social i la negociació col·lectiva.

I, per últim, tot el nostre suport al Ministeri de Treball i Immigració en la seva postura d'abstenció respecte a aquesta directiva. Confiem i esperem que el Parlament Europeu pugui revisar la directiva que...

El president

Honorable consellera...

La consellera de Treball

...que s'ha aprovat, per part de la presidència eslovena...

El president

Té la paraula per formular la següent pregunta...

Pregunta

al Govern sobre la política en matèria de recursos humans del Cos de Mossos d'Esquadra (tram. 310-00225/08)

...en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, la il·lustre senyora Elena Ribera.

La Sra. Ribera i Garijo

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, les seves últimes indicacions, la seva política d'instruccions i contrainstruccions en l'ús d'armes i altres eines policials, han provocat una gran indefensió als mossos: la impossibilitat dels mossos que fan el servei al carrer d'utilitzar les defenses extensibles, el que les instruccions els diguin com han d'utilitzar els esprais irritants, que no els han d'adreçar als ulls o a les mucoses...

Mentre en aquest moment els sindicats manifesten el seu malestar, un comissari, el segon del cos, li fa un informe en contra de la mesura. Hi han moltes agressions entre els mossos. A vostè l'obliga a canviar les instruccions i vostè diu que no hi ha malestar? Com ho veu això? És que no sap què és el que està passant?

El president

Té la paraula l'honorable senyor Joan Saura, conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.

El conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

Gràcies. Senyora diputada, vostè em pregunta sobre la política de recursos humans. Li he de dir dues coses abans de...

El president

Senyor conseller, un segon, que no té el...hi ha algun problema... (*Pausa.*) Senyor conseller...

El conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

Ara? (*Pausa.*) Gràcies, senyor president. Em pregunta per la política de recursos humans del Govern català, no? Dir-li, abans de contestar-li el que vostè m'ha preguntat en concret, dues qüestions. La política passa per assegurar la incorporació dels divuit mil mossos en un període raonable; demà passat fem entrega dels diplomes de la nova promoció de les comarques tarragonines; estem fent les proves per als mil mossos i mosses més que s'incorporaran el juny del 2009, i, després de més de sis anys de cinc-cents mossos per promoció, els divuit mil.

D'altra banda, hem reformat, com vostè sap, per llei l'escola de policia en un institut de seguretat, i hem arribat a dos acords, si m'ho permet, històrics: un acord amb tots els sindicats de Mossos d'Esquadra de retribucions fins a l'1 de gener del 2012 i un altre acord, si m'ho permet, també històric, pendent de 1994, de la segona activitat. Per tant, són temes pendents de molts anys en què finalment hem arribat a acords i els hem signat amb tots els mossos d'esquadra, amb tots els sindicats dels Mossos d'Esquadra.

En el tema de la instrucció d'armes, dir-li que aquesta instrucció d'armes s'ha fet d'acord amb el que tots els comandaments van decidir; que hi han hagut, es va posar a informació pública, també, dintre del cos, algunes ampliacions, amb relació a la utilització de determinats cossos, de les instruccions, i que això s'ha modificat sense cap mena de problema.

I li asseguro que en aquests moments en el Cos de Mossos d'Esquadra no hi ha crispació sinó que hi ha tranquil·litat, perquè hi ha pau social assegurada i perquè s'ha donat resposta a una reivindicació que des de feia catorze anys estava pendent.

El president

Senyora Ribera, té la paraula. No es fixi en el rellotge de dalt, li controlaré jo el temps des d'aquí. Un minut quaranta-set segons, li queden.

La Sra. Ribera i Garijo

Gràcies. Miri, senyor Saura, la foto que ens està deixant la seva política de renúncia a l'exercici de l'autoritat legítima dels mossos és molt deficitària. Tenim

en aquest moment dèficit de mossos d'esquadra, acumulació d'hores extra, una imatge dels mossos de presumptes maltractadors. I els dos acords que vostè diu «històrics» ara els hi explico. Això de la puja del sou no sé si té l'acord i el vistiplau del conseller d'Economia, però no ho és tot, perquè el que necessiten els mossos, a més d'un sou digne, són instruments dignes per poder fer la seva feina. Això per un costat.

Per l'altre, de la moció que vam aprovar aquí fa un any, vostè està en un flagrant incompliment, perquè l'acord dels sindicats no s'ha traduït encara en una aprovació del decret de segona activitat. I, en segon lloc, de les mesures transitòries que vostè es va comprometre a aplicar no se n'ha aplicat ni una.

Pel que fa a la instrucció que s'ha vist obligat a modificar, els escorcolls..., tenen una política d'escorcoll amable, que produeix que un delinqüent que s'escorcolla al carrer s'amaga una *gillette* i en la comissaria utilitza la *gillette* en contra del mosso, li produeix una ferida en el coll i li han de donar catorze punts. Aquesta és la seva política.

I la instrucció rectificadora continua dient que els mossos utilitzaran l'esprai irritant prement el polsador una sola vegada. Això és una vergonya per a qualsevol professional. Com veuria vostè que a un metge li diguessin com ha d'utilitzar el bisturí o l'anestèsia? Eh que ho trobaria impresentable? Doncs això no té paraules per ser qualificat.

No li direm que plegui, perquè ja veiem que això no forma part del pacte tripartit ni del full de ruta, que diu que en el cas que es mogui algú se'n van tots cap a casa. I això, vostès, no estan disposats a fer-ho.

Per tant, com vostè no considera que aquí hi hagi mal·estar, a la inseguretat ciutadana hi afegim la inseguretat dels mossos. A l'oposició i als ciutadans, què ens queda? I als mossos d'esquadra? Felicitar-lo? Doncs, no!, no el pensem felicitar!

Actui, senyor conseller...

El president

Senyora diputada...

La Sra. Ribera i Garijo

...amb el que s'espera d'un conseller d'Interior.

(*Remor de veus.*)

El president

El senyor conseller té la paraula.

El conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

Senyora diputada, no sé si contestar-li o ja es dona per contestada amb el que vostè diu, perquè possiblement amb la seva intervenció es dona per contestada.

Miri, dir-li el següent. Totes les dades que tenim de seguretat ciutadana del 2007 són raonablement positives. Fa un any i mig, la preocupació amb relació a la inseguretat a totes les enquestes apareixia com la segona o

la tercera. Des de fa vuit mesos apareix en la setena o en la vuitena –en la setena o en la vuitena.

I en aquests moments el clima en el si dels Mossos d'Esquadra li puc ben assegurar que no és el que vostè diu en absolut; si no, no hauria estat possible signar acords, que abans m'he atrevit a dir «d'històrics», que no s'havien signat mai i que han donat respostes a reivindicacions de fa catorze anys.

I en el tema de la instrucció he de dir-li que som el primer lloc de l'Estat espanyol on hi ha una instrucció d'armes. No existia abans, senyora Elena, diputada Elena, no existia abans (*remor de veus*), ni tampoc al País Basc.

El president

Honorable conseller...

El conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

I la instrucció, avui, és una bona instrucció...

El president

Honorable conseller!

El conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

...reconeguda pels comandaments.

El president

La següent pregunta...

Pregunta

al Govern sobre les accions dutes a terme per a minimitzar l'impacte de la crisi econòmica en la indústria, especialment pel que fa al sector de l'automoció (tram. 310-00226/08)

...la formula, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, la il·lustre senyora Meritxell Borràs.

La Sra. Borràs i Solé

Gràcies, senyor president. Conseller, a dia d'avui tothom accepta que estem immersos en una crisi econòmica que afecta el sector industrial. És evident que la situació no la podem atribuir al Govern, és obvi, però sí que cal demanar, exigir al Govern acció decidida i eficaç per minimitzar-ne l'impacte.

La pregunta, conseller, fa referència al sector d'automoció i específicament a Pirelli.

El desembre del 2006 es planteja fer una nova factoria al Bages i es sol·liciten tres elements: el primer, un conveni de moderació salarial més un increment de la jornada laboral; també uns terrenys adequats per al projecte, així com una requalificació dels terrenys de la fàbrica de Manresa.

El setembre del 2007 això és una realitat i per tant podria tirar-se endavant la inversió, gràcies als treballadors

i a l'Ajuntament de Manresa. Però és ara que li toca al Govern de la Generalitat bellugar peça, i des del setembre del 2007 treballadors i la direcció de l'empresa ho sol·liciten.

Quines han estat les accions concretes, les reunions i tot plegat per mirar que tiri endavant aquesta inversió?

El president

Té la paraula l'honorable senyor Josep Huguet, conseller d'Innovació, Universitats i Empresa.

El conseller d'Innovació, Universitats i Empresa (Sr. Josep Huguet i Biosca)

Gràcies, senyor president. Senyora diputada, la intervenció de la Generalitat en aquesta situació, de possible risc, ha estat la que pertocava des del moment en què, en el mateix moment de negociar el conveni des de Treball, s'ha mitjançat precisament perquè hi hagués un conveni adequat a les circumstàncies i hem liderat, amb els alcaldes de la zona, tant la previsió de nous terrenys, posant-los amb facilitat a l'empresa, i aquesta és la situació actual, com també la possible requalificació dels terrenys de l'antiga fàbrica de Pirelli a Manresa. Això ho hem liderat en diverses reunions amb les alcaldies.

Amb la direcció italiana hem tingut de l'ordre d'unes dotze vegades reunions, tant aquí com amb diversos membres de la direcció, i la multinacional està en una fase de, encara, reflexió sobre quina és la seva decisió.

A partir d'aquí hem intervingut davant del Govern de l'Estat, perquè entenem que una fàbrica d'aquestes característiques desborda, també, les capacitats d'influència que pot tenir el mateix Govern de Catalunya, hem intervingut davant del Ministeri d'Indústria italià, i en aquesta direcció ens estem movent.

Aviat tindrem una propera reunió on l'empresa no sabem si encara comunicarà alguna decisió respecte a això o no.

Això és el que hem fet amb relació a Pirelli. Si vol, parlem també d'altres sectors de l'automoció. Però estem fent altres polítiques, també de preventives i de positives.

El president

La senyora Borràs té la paraula.

La Sra. Borràs i Solé

Gràcies, president. En aquest país, abans, les crisis, fins que van arribar vostès, es gestionaven agafant un avió i anant allà on fes falta. Quan es tractava de Pirelli, a Milà; quan es tractava de Seat Volkswagen, a Wolfsburg; quan era Nissan Renault, a París. Vostès han enviat una carta i han fet reunions amb membres de l'empresa de segon o de tercer nivell. Davant del que afecta mil treballadors directament i més de cinc-cents indirectament, aquest Govern ha estat incapaç de gestionar això.

Tant és així –tant és així– que se'ns ha demanat, a Convergència i Unió, als màxims, podríem dir-ne, dirigents, una acció directa per mirar si es podria salvar la inversió de Pirelli en el Bages.

Això se'ns ha demanat vista la inacció d'aquest Govern, d'un president que ens vol fer creure que treballa, tot callant, però que en la realitat se'ns demana la nostra col·laboració per tirar endavant. Quan hi ha una situació com aquesta, el que cal fer és molt clar: negociar d'entrada i de valent, no arrugar-se, actuar allà on fa falta i amb la màxima direcció. Vostès, a dia d'avui, encara no han parlat amb els màxims dirigents.

Miri, conseller, vostè ha tingut reunions aquí a Barcelona, ha enviat cartes, però les respostes no vindran a portar-les-hi...

El president

Senyor diputada...

La Sra. Borràs i Solé

Conseller, vostè ha d'anar allà on faci falta. I estaria bé que el president, d'una vegada, s'hi impliqués.

Moltes gràcies.

El president

Honorable conseller, té la paraula.

El conseller d'Innovació, Universitats i Empresa

No en dubti, senyora diputada, que aniré allà on faci falta, encara que sigui a l'altre extrem del món, sempre que em rebí algú, està clar. (*Forta remor de veus.*) Per tant, anirem allà on calgui, allà on calgui –allà on calgui.

I benvingut el contacte, benvingut, si algú dels seus alts dirigents té connexions italianes i, per tant, pot ajudar a la causa; serà benvinguda qualsevol acció que es faci en aquesta direcció.

Ens hem mogut on calia, hem tingut relacions directes i per telèfon amb els directius de Pirelli, i estem promovent les condicions perquè aquesta fàbrica continuï a Manresa amb una nova planta.

Som conscients que els pneumàtics que es produeixen a aquesta zona són pneumàtics de la gamma baixa, i aquest és el drama que penja sobre la fàbrica. Per tant, si no es fa un canvi cap a pneumàtics de valor afegit, evidentment això està complicat.

Ja hem posat totes les condicions perquè això sigui així...

El president

Honorable conseller...

El conseller d'Innovació, Universitats i Empresa

...però estem en una economia de mercat. I, evidentment, intervindrem políticament, i des de Treball, fins al final...

El president

Honorable conseller...

El conseller d'Innovació, Universitats i Empresa

...fins allà on calgui.

El president

Gràcies.

Pregunta

al Govern sobre la valoració que el conseller d'Educació fa de la resposta social suscitada per l'avantprojecte de llei d'educació (tram. 310-00220/08)

La següent pregunta la formula, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, l'il·lustre senyor Rafael López.

El Sr. López i Rueda

Gràcies, senyor president. Senyor Maragall, quina valoració fa de la valoració que ha fet la societat civil sobre l'avantprojecte de llei catalana d'educació?

El president

Té la paraula l'honorable conseller d'Educació, senyor Ernest Maragall.

El conseller d'Educació (Sr. Ernest Maragall i Mira)

Sí. Gràcies, president. Sí; senyor diputat, en faig una valoració jo crec que de normalitat de procés, de diàleg intens, de treball en profunditat, de legítima aparició de posicions i d'aportació d'elements que enriqueixen i que milloraran el projecte de llei que el Govern presentarà en aquesta cambra.

El Sr. López i Rueda

Gràcies, senyor Maragall. Home, jo no sé si vostè s'ha cregut la resposta, per la forma que ho ha dit, jo crec que no se l'ha cregut ni vostè. El que encara estem veient que ha d'aparèixer és algú que el recolzi a vostè, perquè de moment ningú, absolutament ningú ha recolzat aquesta llei.

Miri, aquí el 20 de març del 2006 es va signar el Pacte per l'educació, un pacte social, no polític, pacte social per l'educació, en què no hi era tothom, però Déu n'hi do. Poc després va venir vostè com a conseller d'Educació, i què va passar? Que a poc a poc vam començar a veure quina era la seva política de diàleg intens. Van començar amb unes manifestacions els treballadors de les llars d'infants, treballadores en aquest cas, van continuar amb els professionals de la concertada, que demanaven l'homologació, van continuar amb els professors de l'Escola Superior de Música de Catalunya, per no parlar de les seves ocurrències, que ja podem titllar de «maragallades», referint-se a vostè, com, per exemple, les aules d'acollida, noves aules d'acollida –que, per cert, encara ningú sap com aniran, perquè vostè s'ha negat a parlar-ne en aquest Parlament. I després ens presenta les bases de la Llei catalana d'educació. Unes bases que provoquen la primera vaga general del professorat

a casa nostra. Imagini's, un profund procés de diàleg, profundíssim, una primera vaga general. I llavors vostè convoca els signants del Pacte nacional per l'educació el 3 de març. Jo no sé què els va dir, de veritat, encara estic esperant què els va dir, perquè, escoltin, la reacció de tota la comunitat educativa va ser inesperada: els sindicats de professorat van convocar dues manifestacions en contra de vostè i anuncien una gran manifestació per al setembre; les escoles concertades ja han dit que no volen sentir a parlar de la llei; els pares de les escoles concertades han presentat 225.000 signatures, 225.000. Per cert, per cert, 225.000 signatures que a TV3 els van dedicar vint segons, vint segons comptabilitzats. Les escoles diferenciades amenacen a presentar demandes a la llei. I després ens surt amb una altra nova «maragallada»: el batxillerat nocturn, que ens ha portat 17.000 signatures en contra de vostè.

La pregunta és: qui el recolza, a vostè?, a banda que es veu que el recolza el president de la Generalitat. Qui el recolza, a la societat civil? Miri, mai un conseller d'Educació en aquest país ha estat tan sol, senyor Maragall. Jo no sé si és la llei o és vostè, però jo crec que en aquest sentit vostès tenen dues opcions: o bé retiren la llei, inicien un nou diàleg social o bé, senyor conseller, sento dir-li que qui s'ha de retirar és vostè.

Gràcies, senyor conseller.

El president

Honorable conseller, té la paraula.

El conseller d'Educació

Sí, gràcies, president. Senyor diputat, no confongui els seus desitjos amb la realitat, eh?, no es precipiti –no es precipiti. Efectivament, estem actuant sobre el sistema educatiu, estem prenent decisions i a més estem formulant estratègia a mitjà i llarg termini per a aquest país. I és això el que provoca implicació de tothom, afortunadament, debat en profunditat a la societat i debat, naturalment encara més apassionat, en el si de la comunitat educativa. I aquest debat està absolutament obert, absolutament en marxa, amb magnífica normalitat i amb resultats que es podran apreciar dintre de ben poques setmanes.

Vostè menciona l'avantprojecte i les alegacions que s'hi han presentat i el conjunt de manifestacions i mobilitzacions diversíssimes. Jo crec que el que demostren és que l'educació en aquest país està sana, que està amb ambició, que està mirant lluny i que està en condicions d'aportar a aquesta cambra, al conjunt de la comunitat educativa i al Departament d'Educació i al Govern de Catalunya al davant una proposta de futur, que serà, efectivament, molt diferent, segurament, del que vostè desitjaria. I, per cert, vostè el que passa és que..., vostè no vol que s'aprovi aquesta llei, naturalment, el que no vol és que Catalunya tingui cap competència en educació, el seu partit no vol que Catalunya tingui cap competència en educació. I, per tant, no vol que tinguem Estatut, no vol que l'Estatut digui que el Govern de Catalunya té competències en educació, no vol que hi hagin competències d'educació atribuïdes a les

comunitats autònomes. Doncs, les tenim i com que les tenim hi treballarem a fons.

I les taules de diàleg que vostè menciona que estan tancades, senyor López, resulta que s'equivoca de dalt a baix: estan totes obertes, totes treballant, totes treballant positivament. El Consell Escolar està acabant el seu procés de debat intern i la seva elaboració del dictamen amb relació a l'avantprojecte de llei que hem presentat. La Mesa sectorial de diàleg amb els sindicats, on hi són tots, està treballant amb normalitat des de fa setmanes i setmanes i aquest matí mateix ha acabat una de les parts importants de la seva tasca, la mesa on són tots els sindicats –per cert, amb l'adopció d'una...

El president

Honorable conseller...

El conseller d'Educació

... resolució conjunta. Les entitats de pares i mares també i el sector concertat...

El president

Honorable conseller...

El conseller d'Educació

...està assegut a la taula parlant amb nosaltres, mal que li pesi, senyor López.

El president

Honorable conseller, se li ha acabat el temps.

El conseller d'Educació

I ja ens posarem d'acord amb ells, també.

El president

La següent pregunta...

Pregunta

al Govern sobre la posada en servei de noves infraestructures (tram. 310-00222/08)

...la formula, en nom del Grup Parlamentari Socialistes Ciutadans pel Canvi, l'il·lustre senyor Roberto Edgardo Labandera.

El Sr. Labandera Ganachipi

Gràcies, president. Honorable conseller, des de l'any 2004, i refermat l'any 2006, el Govern treballa en una etapa que jo diria històrica, no només en el planejament de les infraestructures, sinó també a fer projectes i a executar-los. Tot això reflectit en un pla d'infraestructures del transport de Catalunya aprovat l'any 2006, que necessita revisió, que està prevista la seva revisió, però que dóna pauta de la voluntat del Govern d'impulsar en aquest país, que té un dèficit històric en matèria d'infraestructures, en la línia d'allò que caracteritza el Govern: millora de la cohesió social, infraestructures

per a la millora de la cohesió social, per al desenvolupament econòmic, per al desenvolupament també de l'equilibri territorial.

Divendres passat vostè i el president de la Generalitat van inaugurar la C-14, la nova C-14, el desdoblament de la carretera..., de l'autovia de Reus a Alcover, una obra del Pla d'autovies, aprovat l'any 2004, una eina fonamental per al desenvolupament econòmic, local i territorial de les terres del Camp de Tarragona. Aquest dilluns també ha començat a posar-se en marxa una obra, eh?, la línia 6 del Trambesòs, que uneix Sant Adrià de Besòs amb Badalona, per la rambla de la Mina, una obra que també treballa en matèria de cohesió social, en matèria de cohesió territorial.

Volem preguntar-li, senyor conseller, quines altres són les previsions del Govern de posada en servei de noves infraestructures les properes setmanes, els propers temps.

Gràcies, president, gràcies, conseller.

El president

Té la paraula l'honorable senyor Joaquim Nadal, conseller de Política Territorial.

El conseller de Política Territorial i Obres Públiques

Moltes gràcies, senyor president. Senyor diputat, com ha explicat en una pregunta anterior el molt honorable president de la Generalitat de Catalunya, en aquests moments l'empresa pública GISA té obres en curs per valor de 10.000 milions d'euros, en obra civil i en obra d'edificació.

I en aquest procés de construcció de noves infraestructures, el Govern el que fa és acordar amb el territori, licitar, executar i posar en servei. Aquest mes hi ha un conjunt de posades en servei molt important, vostè n'ha assenyalat alguna. Efectivament, el 13 de juny es va posar en servei Reus - Alcover; el dia 20 de juny es posarà en servei Maçanet - Platja d'Aro; el dia 16 de juny –com vostè mateix ha esmentat– s'han posat en servei cinc estacions del sistema tramviari en l'àmbit del Trambesòs a la Mina; el dia 26 de juny es posarà en servei el port esportiu de Roda de Barà; el 27 de juny es posarà en servei la variant de Masies de Roda en l'eix Vic - Ripoll; el dia 30 de juny es posarà en servei la carrera d'Horta de Sant Joan a Xerta; abans del 30 de juliol es posarà en servei la carretera d'Àger a la Passarella, i abans del 30 de juliol es posarà també en servei la dàrsena esportiva del port de Sant Carles de la Ràpita.

I com vostè sap també, fa molt pocs dies el Govern ha aprovat la despesa plurianual per a la licitació de l'eix Diagonal, entre Vilanova i Manresa, aquest eix Diagonal, per valor de més de 450 milions d'euros, serà licitat abans de final de mes. I en aquests moments el Govern té en procés de licitació la carretera d'Olost a Olvan, licitarà dins del mes de juliol la variant sud de Lleida, té també en licitació el pont del Prat, la carretera del Vendrell a Valls, la de Palamós a Platja d'Aro i, com li deia ara fa un moment, l'eix Diagonal, a part de les obres que en matèria ferroviària s'estan executant a

Terrassa, a Sabadell, naturalment en el sistema de metro a la ciutat de Barcelona i a la seva àrea metropolitana i la licitació fa unes cinc setmanes del carril segregat per a autobusos i per a vehicles d'alta ocupació a la C-58, amb un pressupost de 130 milions d'euros, amb relació a l'acord que va prendre el Govern pel que fa al finançament amb recursos propis d'obres per part de l'empresa pública Tabasa.

Pregunta

al Govern sobre l'aplicació de la tercera hora de castellà en l'educació primària (tram. 310-00224/08)

El president

Doncs, l'última pregunta la formula, en nom del Grup Mixt, l'illustre senyor Antonio Robles.

El Sr. Robles Almeida

Gracias, señor presidente. Señor *conseller* de Educación, honorable Maragall, ¿cómo piensa aplicar la tercera hora de castellano en nuestras escuelas? Y dígame, por favor, cómo la va a aplicar, cuándo la va a aplicar, y sobre todo no me venga con evasivas. (*Remor de veus.*)

Pero antes déjeme –déjeme– que le diga y le pida disculpas a nuestro presidente, señor Montilla, por tocar de nuevo este tema lingüístico, ya que según él no preocupa a nadie. Bueno, a excepción de CiU, que quiere hacer una nueva ley de política lingüística que blinde la inmersión, o a excepción del PP, que no se sabe si últimamente saca la lengua o la esconde, o Esquerra Republicana, que a través de la diputada Anna Simó ha dicho que mientras ellos estén en el Gobierno, mientras Esquerra Republicana esté en el Gobierno, no se aplicará la ley..., digo, la tercera hora. O el propio Gobierno que parece ser se puede romper si no hacemos caso al señor Puigcercós, el flamante presidente d'Esquerra Republicana, que considera que hay que blindar la inmersión, porque el sistema escolar tiene que ser catalán. Bien, como si no lo fuera ahora.

Dígame en este caso, hábleme, por favor, de este tema que carece de importancia, pero sobre todo –pero sobre todo– no me ande con rodeos.

Gracias.

El president

L'honorable conseller d'Educació té la paraula.

El conseller d'Educació

Sí, gràcies, senyor... Sí, senyor diputat, aquesta pregunta està continguda, en fi, en el *Diari Oficial de la Generalitat*, des de fa temps, a més. Està continguda en la suma, que és un conjunt de normes de diferent rang que componen tot el panorama de drets i deures que hem d'aplicar: l'Estatut, en primer terme, la Llei orgànica d'Educació també i els decrets que la despleguen i després els decrets de desplegament que des del nostre

Govern hem anat produint: el decret, les ordres que el concretaven i les instruccions que la precisaven. I, per tant, en això no hi ha cap canvi ni cap novetat. L'única novetat formal que hi ha durant aquest procés és el de la publicació d'una mesura prudent d'allargament d'un termini per elaborar una de les peces d'aplicació d'aquesta política lingüística. Cap altra.

El president

Senyor Robles, té la paraula.

El Sr. Robles Almeida

Gracias. Señor Maragall, menos mal que le he dicho que no me diera rodeos. Fíjese, la señora ministra, Mercedes Cabrera, ha instado a que todas las comunidades autónomas apliquen el Decreto de enseñanzas mínimas que ya salió y que obliga también a esta comunidad a aplicar la tercera hora. Se lo está instando; están incumpliendo la ley.

Hace un momento el señor presidente nos instaba a que respetásemos la ley, pues esta ley ya la están incumpliendo bastantes meses y parece ser que, por declaraciones periodísticas, el próximo año tampoco van a aplicar esta tercera hora. Por lo tanto, en este sentido, ustedes están rodeando el problema.

Le voy a poner un problema pequeño: ¿Se imaginan que el Gobierno de España prohibiese que el catalán pudiese ser lengua vehicular en la escuela y que por presiones de uno de los grupos de apoyo al Gobierno incumpliese la ley para evitar que se diesen las horas mínimas de aprendizaje del catalán? ¿Se ponen en el lugar que le estoy poniendo?, porque yo es en el lugar que estoy antes ustedes, porque aquí se está haciendo exactamente eso al revés.

Le diré lo que ha dicho...

El president

Senyor diputat, se li ha acabat el temps.

El Sr. Robles Almeida

...nuestro presidente, el señor Montilla –acabo–, que nos ha dicho...

El president

Senyor diputat, se li ha acabat el temps.

El Sr. Robles Almeida

...«aplíquense el cuento», y yo le voy a hacer caso a nuestro presidente...

El president

Senyor diputat...

El Sr. Robles Almeida

...no impongan a los demás lo que no soportarían para ustedes mismos.

Gracias, señor presidente.

El president

Senyor conseller, té la paraula.

El conseller d'Educació

Sí, gràcies, president. Miri, a mi em sembla, senyor diputat, que vostè reitera un i altre cop la seva posició contrària a les determinacions del nostre Estatut d'autonomia, que discuteix frontalment, que voldria que no existissin. Però no és així.

Abans el president, en resposta a la pregunta del seu mateix grup i en la d'un altre grup, ha donat explicació cabdal de la nostra intenció i de la nostra estratègia en aquest terreny. Jo ara, naturalment, no només la subscric, sinó que la subscric absolutament i la desplegaré tan precisament i tan positivament com en sigui capaç. I això vol dir que el model que preveu l'Estatut, el model que també està contingut en la llei de política lingüística i el model que estarà present en la Llei d'educació de Catalunya serà exactament el que ja estem duent a terme en aquests moments: el català llengua vehicular, la immersió lingüística d'aplicació general, el domini també del castellà garantit per a tots els alumnes d'aquest país –el domini del castellà també garantit per a tots els alumnes d'aquest país–, amb la intensitat i amb els continguts necessaris, i l'avenç decidit en la direcció del plurilingüisme, d'almenys una tercera llengua. Aquest és el nostre model, i això és el que farem absolutament, per protegir això, per fer-ho possible desplegarem una llei d'educació que tindrà l'assumpció de competències que l'Estatut ens dona, i aleshores ja no hi haurà cap dubte per a ningú. La senyora ministra, per cert, no m'ha instat a res absolutament.

El president

Doncs, reprenem el quart punt de l'ordre del dia...

Projecte de llei

dels recursos contra la qualificació negativa dels títols o les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya (debat de totalitat) (tram. 200-00036/08) (continuació)

...i ho fem en el moment en què havia d'intervenir la il·lustríssima senyora Agnès Pardell, per fer el torn en contra del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi.

La Sra. Pardell Veà

President... El posicionament del nostre Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi és favorable al Projecte de llei reguladora dels recursos contra la qualificació negativa dels títols o les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya. I és contrari, per tant, a les esmenes a la totalitat presentades pel Grup Popular i el Grup Mixt.

I les raons de la nostra posició en contra les exposaré a continuació.

Aquest projecte té una finalitat molt concreta, que és resoldre la problemàtica que presenta l'actual marc jurídic català que es troba fixat en la Llei 4/2005, de 8 d'abril, dels recursos contra les qualificacions dels registradors de la propietat de Catalunya. Es tracta de poder garantir la seguretat jurídica davant les possibles denegacions d'inscripcions registrals. El nostre Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi considera que és necessària una intervenció legislativa urgent del Parlament, que corregeixi les mancances legals derivades de la Llei 4/2005, de 8 d'abril, i davant, també, del buit normatiu que es produeix a partir de la interpretació que va fer la presidència del Tribunal Superior de Catalunya, declarant-se incompetent per a resoldre els recursos, i també davant la regulació estatal.

Arribats a aquest punt, és necessari fer un parèntesi i recordar que la Llei 4/2005 regulava un règim propi de recursos contra les qualificacions negatives, i fixava una doble instància administrativa primer, i jurisdiccional després, on el coneixement de la impugnació administrativa competia a la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques del Departament de Justícia. Posteriorment, es produí una modificació de la Llei hipotecària, la Llei 24/2005, que va donar una nova redacció a alguns preceptes i va canviar el règim general dels recursos. La reforma planteja dubtes sobre si la modificació de la regulació estatal afecta o no la regulació catalana. En la pràctica això va portar a qüestionar si a Catalunya es podia iniciar el recurs potestativament davant la Direcció General de Registres i del Notariat, o bé directament davant del Jutjat de Primera Instància competent.

A partir d'aquí es planteja, al nostre entendre, un possible conflicte competencial, en el sentit que la Llei 24/2005 sembla haver-se dictat ignorant l'existència de la Llei catalana, per no dir d'esquenes a la dita norma, ja que disposa que la regulació que fa dels recursos contra la qualificació dels registradors té el caràcter de legislació d'aplicació general, dictada a l'empara de l'article 149.1, punts 6, 8 i 18, de la Constitució espanyola.

Avui ha canviat la situació: avui tenim l'article 147.2 del nostre Estatut d'autonomia que esvaeix qualsevol dubte competencial ja que atribueix de manera expressa la competència exclusiva sobre el règim dels recursos contra les qualificacions dels registradors en matèria de dret català a la Generalitat de Catalunya.

El projecte de llei que avui presenta el Govern pretén resoldre tant els problemes competencials com els d'ordre pràctic referits al règim de recursos. La llei només regula les qualificacions relatives al dret català, d'acord amb el que disposa l'article 147.2 de l'Estatut d'autonomia. Es determina de forma més precisa la competència funcional de la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques, la nova llei deixa clar que l'òrgan directiu en matèria de dret català és la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques, i opera, en aquest punt, com a òrgan plenament subrogat de la Direcció General de Registres. La manca de dependència jeràrquica d'una institució a l'altra no modifica, en cap cas, les regles de legitimitat. Aquest és un clar exemple, al nostre entendre, del

que significa aplicar el principi de cooperació, que és l'essència del model d'organització territorial de l'Estat autònom. Altrament, no hem d'oblidar que les relacions entre les normes estatals i les normes autonòmiques no es regeixen pel principi de jerarquia normativa, sinó pel principi de la competència.

En conseqüència, i pel que fa al recurs, la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques s'assimila plenament a la Direcció General de Registres.

També es produeix en el preàmbul un aclariment tècnic pel que fa al dret comú, tal com ha fet esment la nostra consellera, adaptat a l'article 147.2 de l'Estatut d'autonomia.

Aquest projecte de llei és curt quant a la seva amplitud, però no és d'ordre menor; ho pot ser en extensió, però no quant a la temàtica que aborda, ja que aquesta va més enllà del que és la regulació estricta del règim de recursos, com ens ho demostren injustament les dues esmenes de la totalitat presentades a aquest projecte de llei, ja que en ell apareixen qüestions competencials i qüestions que afecten el desplegament de l'Estatut i la interposició dels recursos.

Pel que fa a les novetats i singularitats del projecte de llei, s'ha de destacar, primer, l'establiment del principi d'unitat de recurs. L'article 1 s'ajusta al que disposa l'article 147, que vincula la competència exclusiva al que la qualificació afecti en matèria de dret català. Segon, eliminació del caràcter potestatiu del recurs, es pretén així generar una doctrina uniforme per part de la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques sobre les institucions del dret civil català i especialment en un moment com el present. I, en tercer lloc, l'establiment de consultes de mecanismes previs confereix a la doctrina de la Direcció General un caràcter de quasi interpretació autèntica, que conseqüentment és vinculant per als operadors jurídics, sens perjudici de la seva impugnació jurisdiccional.

En definitiva, raons justament de coherència política i de coherència jurídica, que són contràries precisament als arguments donats en les esmenes presentades, ens porten a donar suport, per part del nostre Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, a aquest projecte de llei que s'ha presentat –i a votar en contra de les esmenes a la totalitat presentades– i, per tant, a la continuació de la tramitació parlamentària que s'inicia en el dia d'avui.

Res més, i moltes gràcies.

El vicepresident primer

Gràcies, senyora diputada. Per fixar la seva posició, en nom del Grup de Convergència i Unió té la paraula la senyora Núria de Gispert.

La Sra. De Gispert i Català

Gràcies, president. Honorable consellera, senyores diputades, senyors diputats, en primer lloc, dir en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió que no donarem suport a les esmenes a la totalitat presentades. Creiem que aquest projecte de llei –la consellera

ja ho ha dit aquest matí—, la senyora Pardell ho ha dit ara, és un projecte de llei que ve marcat per unes modificacions que són necessàries. Una altra cosa és que en el tràmit de ponència puguem millorar el projecte, puguem presentar esmenes, però, de fet, aquest projecte ve d'una llei ja aprovada per aquest Parlament ara fa just dos anys, i una llei que en aquell moment es va fer a l'empara de l'Estatut d'autonomia de l'any 79 i amb unes competències més limitades. El mateix projecte, i l'actual, deia que era una llei de mínims i una llei que responia, doncs, simplement a establir aquells aspectes bàsics per regular el recurs governatiu.

Ara, en base al nou Estatut d'autonomia i al seu article 147.2, el que fa és que es reguli la major competència que té la Generalitat en aquesta matèria, una competència exclusiva que permet que pugui, d'alguna forma, el Parlament de Catalunya regular la potestat legislativa, la potestat reglamentària i la funció executiva en aquesta matèria. El que fa, també, aquest projecte de llei, és regular millor el que estableix la Llei hipotecària. En el seu dia, quan es va aprovar el primer projecte de llei, la llei que avui encara està en vigor, al cap de pocs mesos entrava en vigor una nova modificació de la Llei hipotecària, que el que va fer és crear uns certs dubtes en els operadors jurídics sobre si la modificació afectava o no la regulació catalana. Per tant, el projecte que avui es presenta el que planteja és precisament que intentem clarificar aquestes disfuncions. D'una altra banda, el que fa és que el recurs no sigui potestatiu; d'una altra, precisa més la competència funcional de la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques. I el que intenta és ampliar, d'acord amb l'Estatut d'autonomia, aquestes competències.

Per tant, nosaltres no donarem suport a aquestes esmenes. Repeteixo: en el tràmit de ponència ja intentarem millorar aquest projecte.

Jo voldria, de totes maneres, aprofitar aquest moment per aclarir o almenys donar la meua opinió sobre un tema que s'ha suscitat sobre si el dret civil és dret comú, que deia i defensava la consellera. I el senyor Domingo, del Grup Mixt, deia que el dret comú era el Codi civil de Catalunya.

Jo voldria dir aquí que si revisem algun manual d'història del dret veurem que parla de la història del nostre dret i comença amb una sèrie de documents jurídics, i diu que són documents jurídics —els primers— les sentències judicials, les conveniències, que venien a ser, com si diguéssim, els prolegòmens del pactisme. Parla i estableix els *Usatges de Barcelona*, i arriba un moment, a finals del segle XII, que diu que entra a Catalunya, s'introdueix a Catalunya el dret comú; el dret comú, conegut com el dret romà, canònic i feudal, que d'alguna manera desplaça l'anterior i s'integra —desplaça l'anterior i s'integra. El nostre dret català ve en gran part del dret romà i, per tant, també li podem dir com a dret comú.

I per tant, en aquest cas, estic absolutament d'acord amb el que ha dit la consellera. I res més, era simplement per aclarir-ho.

Moltes gràcies.

El vicepresident primer

Gràcies, senyora diputada. En nom del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya té la paraula el senyor Miquel Àngel Estradé.

El Sr. Estradé i Palau

Senyor president. Senyores i senyors diputats, honorable consellera, el nostre grup també, doncs, ja vol deixar clar d'entrada que votarà en contra de les dues esmenes a la totalitat. I, de fet, només subscriuint els arguments i les explicacions que han donat tant la senyora Pardell com la senyora Núria de Gispert n'hi hauria prou per fonamentar la nostra posició.

Però jo, abans d'entrar una mica més a fons, doncs, a matisar-la, volia fer també una referència a la intervenció que s'ha fet abans per part del diputat senyor Domingo, doncs, oposant-se a què el dret català sigui considerat dret comú. Miri, hi ha unes raons històriques que aquí s'acaben d'explicar, hi ha unes raons jurídiques, però llavors hi ha també unes altres raons que estan basades en l'aplicació d'aquest dret. Si el dret català no fos el dret comú dels catalans i de les catalanes, de fet, ja no hauria existit, ja no hauria sobreviscut. Si fos un dret residual, un dret superflu, un dret marginal, s'hauria convertit en un dret purament ornamental, i la mateixa pràctica jurídica l'hauria ja acabat bandejant. Per tant, ha sobreviscut i se segueix aplicant perquè de fet és el dret comú dels catalans. El que no vol dir, senyor Domingo —i potser per això vostè s'ha confós, o l'ha traït el subconscient—, és que tot el dret comú dels catalans sigui el dret que s'ha generat a Catalunya, perquè, com que no som un estat i, per tant, no tenim competències en tots els àmbits, és evident que en alguns casos el dret comú dels catalans —en alguns àmbits, ho repeteixo— és el mateix dret que s'aplica, doncs, a tot l'Estat. És clar, jo ja entenc que vostè no ho voldria, que fos el dret comú, no?, i per això, doncs, insisteix tant que no ho és, perquè de fet aquí vostè el que ha estat és manifestant els seus desitjos, per altra banda prou coneguts i reiterats en aquesta cambra.

Tal com s'ha comentat també en les intervencions precedents, és cert que ara hi ha un nou estatut i, per tant, l'article 147 atribueix a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de règim dels recursos sobre la qualificació dels títols o les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya. Per tant, aquest nou article diríem que reforça la posició de la Generalitat i ens permet, doncs, instar aquesta modificació, perquè també s'ha de tenir en compte, d'altra banda, que la Llei 4/2005, de 8 d'abril, es va debatre i aprovar en aquesta cambra en unes circumstàncies molt concretes i d'acord també amb les competències que en aquell moment podia exercir la Generalitat. Però, miri, d'una banda hi ha una nova normativa, que, ho repeteixo, reforça la posició de la Generalitat, i per altra banda, també, la mateixa aplicació de la llei ha demostrat, doncs, que hi ha unes llacunes, que hi ha unes mancances, però que aquestes llacunes i aquestes mancances es poden resoldre perfectament legislant. I aquí és el que farem: legislar per

tal de, d'acord amb l'experiència i els casos que s'han pogut recollir, doncs, garantir que la nova llei doni resposta a tots aquests recursos.

La nova llei introdueix una major precisió en les regles d'atribució de la competència a la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques, que encaixen, per tant, molt millor en el dret estatutari. Així, l'atribució de l'esmentada direcció general, de coneixement dels recursos en la qualificació dels títols o les clàusules, deixa de tenir com a únic punt de referència que els recursos es fonamentin en una infracció de dret català i explicita també que abasta tots aquells altres en què la qualificació impugnada és la que s'hi fonamenta.

També, ja s'ha dit, es configura el recurs governatiu com a obligatori, és a dir, com a necessàriament previ a la via judicial. I el fet que tots els recursos hagin de ser resoltos en primer lloc per la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques, unit també a la força vinculant que les resolucions estimatòries tenen per a tots els registradors des que es publiquen al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, ha de permetre assolir en aquesta instància administrativa una doctrina uniforme sobre les qualificacions dels registradors relatives al dret català. I aquesta doctrina uniforme és evident que serà de molta utilitat i permetrà, doncs, configurar tot un corpus normatiu nou.

La llei també fixa el procediment que s'ha de seguir a l'hora de decidir elevar el recurs a la Direcció General de Drets i Entitats Jurídiques, procediment que s'estableix sobre la base que el registrador no resta vinculat per les indicacions que faci el recurrent sobre la competència per resoldre.

I també estableix que el registrador ha de donar trasllat del recurs, segons escaigui, al notari i a l'autoritat judicial o al funcionari que hagués expedit el títol, en el cas que no fossin els recurrents, així com també als titulars dels drets reals inscrits, perjudicats per la resolució, sense que es pugui estendre a d'altres persones diferents de les esmentades.

I, per últim, destacaria també que amb aquesta llei, doncs, que de ben segur s'aprovarà dintre d'uns instants..., perdó, que s'acabarà aprovant quan s'hagi fet tota la tramitació, vull dir, s'esvaeixen tots els dubtes que s'havien suscitat sobre l'execució de les resolucions estimatòries de la Direcció General de Drets i Entitats Jurídiques, tot aclarint que perquè els registradors hi donin compliment cal que els interessats aportin al registre els documents de què es tracti. Per tant, és ben clar que l'aplicació, doncs, d'aquesta llei, com deia bans, resoldrà tot un seguit de dubtes que durant aquests dos anys escassos d'aplicació s'han anat produint i que són en bona part els que han motivat que des del Govern s'hagi proposat aquesta modificació.

Finalment –i també se n'ha fet esment abans, i és important remarcar-ho–, s'ha considerat convenient preveure una doble via de consultes a la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques. La primera es refereix a les consultes amb relació a la interpretació d'aquesta llei procedimental, les quals competeixen només als registradors, com a funcionaris encarregats de la trami-

tació de l'expedient. La segona possibilita que el Col·legi de Notaris de Catalunya i el deganat autonòmic del Col·legi de Registradors de la Propietat i Mercantils puguin adreçar consultes a la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques i que aquesta hagi de respondre-les, en aquest cas amb caràcter vinculant per a tots els notaris i registradors.

Per tant, les millores són evidents, són substancials; permetran, doncs, millorar el que és la seguretat jurídica, permetran agilitzar el procediment i permetran, en definitiva, que aquestes noves competències que ens permet l'Estatut s'apliquin també en un àmbit que potser si des d'un punt de vista quantitatiu no és molt rellevant, sí que ho és des d'un punt de vista qualitatiu.

Per tant, tal com he reiterat al principi, votarem en contra de les dues esmenes a la totalitat, perquè estem segurs que aquesta és una tasca legislativa necessària, imprescindible i que està perfectament fonamentada.

Senyores i senyors diputats, senyor president, moltes gràcies.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor diputat. En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Salvador Milà.

El Sr. Milà i Solsona

Gràcies, senyor president. Honorable consellera, senyores i senyors diputats, avui crec que és un dia important per al dret civil de Catalunya; el calendari ha fet que coincidissin avui una aprovació definitiva d'un projecte de llei i un projecte per entrar, que tots fan referència al nostre ordenament civil i que han donat peu a interessants debats, que, si més no, crec que serviran per il·lustrar-nos.

En efecte, és una realitat el fet que el dret civil català s'està revitalitzant els últims anys, i gràcies, naturalment, a la recuperació de la nostra autonomia, per tal com poc a poc la tasca codificadora va completant tots aquells aspectes en què no hi ha dubte –i després m'hi referiré– que el dret civil de Catalunya està plenament vigent i tenim capacitat de mantenir-lo viu i de renovar-lo. Hem legislat sobre drets reals, sobre propietat horitzontal, sobre drets de família, sobre drets de successió, sobre contractes de conreu... És a dir, hem abastat i tenim dret a abastar tots els aspectes que afecten el dret civil, que és més ampli, fins i tot, que els aspectes de dret privat.

Això obliga –i entenem que aquest és el sentit de la disposició que ara tramitem– a disposar també d'un sistema que doni també un tractament integral i integrat a aquest sistema integral, integrat i coherent que és el nostre sistema jurídic civilista. I d'aquí la importància de disposar d'un règim, d'un sistema de recursos respecte a una de les actuacions més importants, com és la qualificació dels documents que han de tenir el seu assentament en un registre públic, per veure si han complert totes aquelles formalitats i tots aquells aspectes substantius que el registrador encarregat té la missió de controlar, almenys en primera instància.

Per això no entenem i no podem compartir cap de les dues esmenes a la totalitat que s'han presentat, perquè, tant escoltant la senyora Nebrera com el senyor José Domingo, el màxim que s'han expressat són dubtes de tipus procedimental, d'abast o no competencial amb relació al contingut de la llei. Per exemple, de la senyora Nebrera només he retingut el dubte respecte que en el cas de legislació que es proposa aquí a Catalunya es suprimeix el caràcter potestatiu del recurs governatiu; és l'únic element que m'ha quedat retingut, i és evident que aquest no és un element que formi part del cos de la constitucionalitat, i, des del moment que l'Estatut ens dona plena competència sobre regular el recurs, l'aspecte de si és potestatiu o no queda perfectament subsumit. O els mateixos arguments que s'han donat per part del representant del Grup Mixt respecte al tema de la vis atractiva dels recursos que es fonamentin en el dret comú, un debat interessant.

Miri, hi va haver un moment determinant..., o dos moments determinants, que arrenquen del segle XIX: Constitució de 1812 i la Restauració. Allà ens la vam jugar, eh?, allà anàvem a imitar, anaven els nostres avantpassats a imitar el model del codi napoleònic per a altres coses que són molt bones, però ni a la Constitució del 1812 ni sobretot en el moment de la Restauració hi va haver la situació en què es refonguessin tots els drets que se'n deien «forals», els drets civils de les diferents comunitats o regnes –perquè llavors eren regnes; veníem d'una tradició en què, com vostè sap, havien estat regnes separats amb un rei comú—..., doncs, va arribar el moment en què es va plantejar aquest dilema. I es va preservar en el nostre codi..., no en el nostre: en el Codi civil espanyol es diu clarament que es respectaran les diferents disposicions, tradicions jurídiques i el dret civil, sense limitacions –sense limitacions. I fins i tot, quan l'any...

Per tant, en aquest sentit, quan aquí parlem de dret comú, és possible que s'hagi produït la confusió que vostè tenia, perquè en el nostre cas l'element troncal és el dret civil català. Aquest és l'element troncal; és a dir, és la generalitat. L'excepció és allò que no tinguem legislat, en què aplicarem, com molt bé assenyalava el diputat Miquel Àngel Estradé, s'hauran d'aplicar les disposicions que se'n diuen «del dret comú», que vol dir «del Codi civil». Però el corpus és únic, integral i integrat, i el que no estigui regulat en aquest aspecte serà regulat en els altres, atenent al Codi civil. Fins i tot el 1961, en ple franquisme, eh?, es va fer una primera compilació, en què, molt modestament, es van anar deixant petites petjades..., malgrat que estava basat sobretot en aspectes de drets reals i en aspectes de dret successori, no hi deixen d'haver-hi articles que fan referència també a aspectes contractuals, aspectes obligacionals, aspectes de família, aspectes integrals.

Per tant, ara és coherent que hi hagi un recurs, un sistema de recursos que permeti aquest control uniforme. I aquest és un element que es diu en l'exposició de motius i que també farà falta que ben aviat..., no sé si ens veurem amb cor de fer-ho amb alguna proposició des d'aquí, perquè afecta una llei orgànica, però que clama el cel. És a dir, tindrem una unificació de doctrina i una unificació de tràmit en la nostra Direcció de Dret i

d'Entitats Jurídiques i, en canvi, no hi haurà possibilitat d'unificació jurisprudencial, eh? Hem de recuperar el sistema que va tenir molt d'èxit durant la República, que era el del recurs davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Què menys que això! I quina llàstima que hàgim d'esperar la modificació de la Ley orgànica del poder judicial per introduir una cosa que competeix cent per cent al nostre dret català. Esperem que aviat això pugui ser una realitat.

Per la resta, en el curs de la tramitació legislativa es podran introduir moltes millores en el text, segur que s'hi podran introduir. Hi han dubtes, hi han informes respecte... Especialment, nosaltres volem cridar l'atenció en un aspecte que nosaltres haurem de treballar molt aprofundidament, que són els efectes de les inscripcions que tinguin pendents un recurs en via judicial i que puguin haver esgotat el termini de l'anotació preventiva, que pot crear problemes de seguretat jurídica, i també de seguretat en el tràfic, si aquest recurs dura molt. I tornem a la mateixa: si hi hagués un recurs ràpid davant del Tribunal Superior, amb uns terminis peremptoris, no tindríem aquesta preocupació que passa en una inscripció que pugui estar pendent d'una resolució judicial durant un any, dos anys, etcètera, perquè, si es posa per la via dels tribunals de primera instància, depèn de qui caigui, realment, pot ser un problema.

Això ho haurem de veure, per veure quin és el millor sistema respecte a aquest tema de les anotacions preventives i que si preval ja la resolució dictada en via administrativa, diríem, o cal tenir alguns efectes de mesures cautelars, suspensors, etcètera. I tant, que hi han aspectes d'aquests, i molts altres. Però això no treu que és important, és necessari i és convenient que Catalunya disposi d'un règim integral i integrat de control de la legalitat substantiva, del seu dret civil, controlat per organismes de la Generalitat de Catalunya i pels organismes judicials de Catalunya, que integri, amb una visió conjunta, totes les figures relatives al dret privat, i que ho puguem fer, doncs, diríem, amb la plena confiança, amb la plena cobertura que ens dona que l'Estatut d'autonomia de Catalunya així ho fa possible. I està molt bé que el Govern no s'hagi entretingut més a resoldre tots els dubtes i tots els dilemes que fins ara s'havien plantejat, perquè això ajuda també que el dret civil de Catalunya es desplegui plenament amb totes les seves possibilitats, amb totes les seves potencialitats, sense més dilemes, sense més dubtes..., i sobretot amb aquests dubtes que encara apareixen a vegades sobre si el dret català és supletori respecte al dret civil. Ja ho sé, que vostè no ho ha dit, però en algun moment s'havia arribat a plantejar aquest dilema.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats, honorable consellera.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor diputat. Cridarem a votació... (*Veus de fons.*) Perdó. Sí, sí, té raó... Té la paraula, senyor diputat... (*Veus de fons.*) Perdó. Per què em demana la paraula? Perdó? (*Veus de fons.*) No; però si no està prevista cap intervenció, senyor diputat, no... (*Veus de fons.*) No, no. Senyor Domingo, vostè, en tot cas, miri, vostè po-

dia haver intervingut en contra del posicionament a les esmenes a la totalitat en el moment que li corresponia. De tota manera, li dono tres minuts per fer-ho.

El Sr. Domingo Domingo

Realmente que el debate es interesante, y quizás sería conveniente merecer, al menos, una contestación a la vista de la trascendencia que han tenido algunas argumentaciones.

En primer lugar, para aclarar los términos, yo en modo alguno he contrapuesto el principio de jerarquía normativa y el principio de competencia. Precisamente, he reivindicado la razón de ser de la enmienda a la totalidad en el principio de competencia.

Y, desde luego, no va a ser este diputado el que ponga en cuestión el orden constitucional y la estructura de..., en la Constitución. Me voy a limitar a recordar el contenido del artículo 149.1.8 de la Constitución, en el que se establece un marco adecuado; es decir, el derecho civil existe con un marco general y se deja la legislación foral o derecho especial para determinadas materias. Ese es el campo en el que jugaba.

Yo estoy diciendo que el marco competencial en materia de registros, en materia de conflictos, corresponde al Estado. Y esa es la razón por la que se ha sostenido la razón de ser de la enmienda a la totalidad.

En todo caso, señalar únicamente que, por coherencia política, desde luego, no me voy a remontar al siglo XII para justificar el *ius commune*, que me parece como un argumento... —es decir, evidentemente, el *ius commune* se estaba recibiendo en Cataluña y..., bueno, en Cataluña, si existía entonces Cataluña..., como no existía España, en todo caso en la península Ibérica, en las distintas composiciones—; desde luego el argumento me parece pobre.

A lo que me refería es que ha señalado la *consellera* el derecho catalán como derecho común de todos los catalanes. Evidentemente, en cuanto a legislación foral aplicable aquí, por supuesto; pero también hay que tener en cuenta que el derecho civil común para todos los españoles contrapone en determinadas materias aspectos que pueden ser distintos de los que aquí se han cuestionado.

En definitiva, un problema meramente competencial. Y, en todo caso, si no es esta ley, pues puede que sean los tribunales los que delimiten en su día si está o no está bien definido el marco competencial de esta ley.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor diputat.

El Sr. Domingo Domingo

Muchas gracias.

(Pausa llarga.)

El president

Posem, doncs, a votació les esmenes a la totalitat del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya i del Grup Mixt.

Comença la votació.

Senyor Iceta? (Pausa.)

El resultat ha estat 16 vots a favor i 116 vots en contra.

Atès que les esmenes han estat rebutjades, el projecte continua la seva tramitació.

Proposta

per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de modificació dels tipus impositius de l'impost sobre el valor afegit aplicats a determinats béns i serveis (debat de totalitat) (tram. 270-00005/08)

El sisè punt de l'ordre del dia és la Proposta per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de modificació dels tipus impositius de l'impost sobre el valor afegit aplicats a determinats béns i serveis.

D'acord amb l'article 154 del Reglament, presenta la iniciativa l'il·lustre senyor Jordi Turull, del Grup Parlamentari de Convergència i Unió.

El Sr. Turull i Negre

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, conseller, suposo que a aquestes alçades ningú s'atrevirà a titllar-nos d'alarmistes o catastrofistes si afirmem que la situació econòmica actual és molt delicada i la realitat que mostren tots els indicadors econòmics és cada cop més complexa i preocupant; una evidència que es veia a venir, que es començava a fer palesa fa força temps, però que alguns, per molts motius, alguns d'ells molt perniciosos, digui's «interessos electorals», es resistien a admetre.

Hem tingut debats sobre el fons de tot això en aquesta cambra. Una percepció que ha quedat i que tard o d'hora es reconeixerà és que quan els llums d'alarma es començaven a encendre se n'ha volgut negar l'evidència. Crec que tant el Govern d'aquí com el de l'Estat han viscut massa temps de la renda d'uns resultats econòmics basats en gran part en un model econòmic tradicional, amb una gran dependència pel que fa a la construcció, i no s'ha volgut reconèixer que calia preparar-se per a l'entrada en un nou cicle econòmic molt més variable i polièdric, i que calia, amb temps, anticipar-se, abans de trobar-nos, veritablement, amb un greu problema a sobre.

En tots els debats pressupostaris, el darrer inclòs, el missatge ha estat: «No hi ha problema, creixem molt, i gràcies al superàvit, si hi ha tempesta, la passarem sense gaires problemes. I vostès» —se'ns deia— «són una colla de catastrofistes.»

Però, és clar, la realitat s'imposa i la situació és la que és, i per molts matisos o noves definicions que s'hi vulgui posar, la situació és la que és. I, ara, en comptes de superàvits, la paraula «dèficit» és la que s'imposa en el debat pressupostari.

Fins fa poc, ens podien dir i aportar les dades estadístiques que volguessin per resistir-se a afirmar que s'estava entrant en una clara desacceleració econòmica.

Però la realitat és crua i la negació d'una evidència és una temeritat. D'una desacceleració econòmica, el dubte és saber si acabarà en això, en estrictament desacceleració i es repuntarà, o si acabarà en crisi econòmica. I, d'una crisi, el dubte és saber si durarà poc o molt, si serà a l'americana o la japonesa, com es diu en l'argot.

Algú, encara avui, es resisteix a parlar i a admetre que estem immersos en aquest darrer pas. El que és evident és que d'un temps no pas curt cap aquí, i per la suma de molts i molts factors, d'un temps cap aquí, a les famílies –que és el tema en què ens volem centrar molt bàsicament avui aquí– els costa molt més arribar a final de mes, amb les mil i una derivades que això té per a elles mateixes i el seu efecte sobre el consum, i l'efecte de la baixada d'aquest, del consum, en el conjunt de l'economia. És un peix que es mossega la cua; una dinàmica i una realitat que cal fer-hi front, i que cal emprendre les mesures pertinents per evitar-ho o si més no per apaivagar-ho.

És cert que la resolució de la situació econòmica, en temps de globalització, no està, estrictament, ni molt menys, a les nostres mans i prou. Això és tan evident com ho és que, per altra banda, d'iniciatives en aquest ordre sí que en podem tenir i n'hem de tenir.

I també és evident que està a les nostres mans que els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya vegin en els seus representants, vegin en els seus governs que en tot allò que està al seu abast i a les seves mans, sensibles a aquesta situació, lluny de fer d'espectadors, lluny d'estar en la inòpia, prenen la iniciativa i aprofiten totes les vies possibles –hi insisteixo, totes– per engegar i fer efectives tot un seguit de mesures per afavorir les economies familiars.

Per fer front a situacions com l'actual, la política fiscal dels governs també és bàsica per activar i millorar l'economia, també l'economia familiar.

I és en aquest context i davant de la situació econòmica actual que, en cap ordre, ens podem permetre mirar cap a un altre cantó. I és amb aquests objectius que cal entendre i valorar la nostra proposta: aprofitar una via parlamentària, com la que disposem, per fer arribar un missatge molt clar, una proposta fiscal molt concreta però que pot afavorir clarament les economies familiars.

I cal entendre-la també, i sobretot, en coherència amb aquella màxima –que almenys per a nosaltres n'és el fil roig–, que, malgrat que no tinguem la competència en un àmbit o un tema concret, res del que passa a Catalunya, res del que fa patir els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya ens ha de ser aliè.

I no dic que amb aquesta proposta concreta arreglem la situació econòmica del tot. Està clar que no; ja ho dic jo. Però també és cert que a cops les coses no s'arreglen amb una grandiloqüent mesura o a l'espera de la gran heroïtat d'altres, sinó que molts cops la situació es redreça gràcies a la suma de moltes i moltes iniciatives en molts i molts ordres.

I crec que iniciatives com aquesta poden ser més efectives tant objectivament com subjectivament per a les economies familiars que segons quins plans d'acció anun-

ciats o de quins mal anomenats «paquets de mesures», que poden generar més escepticisme que altra cosa.

I una darrera reflexió abans d'entrar en la proposta pròpiament dita, però per situar-la més encara. Si parlem de protecció i d'ajuts a les famílies, aquesta també ha de venir per la via d'incorporar, també, la dimensió de la família en les polítiques econòmiques i en concret, dins d'aquestes, en les polítiques fiscals, i més en un moment com l'actual, hi insisteixo, en què les economies familiars pateixen i les seves possibilitats de consum es redueixen clarament.

És per tot això que presentem aquesta proposta concreta que tot seguit explico.

L'impost sobre el valor afegit és el principal tribut indirecte de l'Estat, i aquest grava el consum de béns i la prestació de serveis. L'IVA és un impost harmonitzat a la Unió Europea, fet que implica que els diferents estats membres han d'adaptar les seves respectives normatives de l'impost a les normes comunitàries dictades a l'efecte; entre aquestes normes comunitàries hi figura la tipologia de béns i serveis que poden ser gravats a un tipus reduït d'IVA. Mentre es compleixin aquestes condicions, qualsevol Estat pot decidir quin és el tipus d'IVA en concret que aplica i que grava a cada bé o servei.

L'IVA, en afectar tot el consum final, té una gran repercussió sobre l'evolució dels pressupostos familiars. És per aquest motiu que, en un moment de desacceleració econòmica en la qual es posa de manifest la dificultat de les famílies per arribar a final de mes, entenem que cal ser sensibles i adaptar aquest tribut, no pas per perjudicar més les economies familiars, sinó tot al contrari, per contribuir a limitar els efectes d'aquests desacceleració.

Per altra banda, i en un altre ordre de coses, i atès que tots els experts apunten a la rehabilitació i les reformes com una de les apostes per apaivagar la crisi de la construcció, cal aprofitar una reforma d'aquest tribut per establir mesures i millorar preceptes que ajudin a impulsar i facilitar tot el que fa referència a la rehabilitació i reforma d'edificis, també en l'ordre tributari.

Per això, aprofitant el marc d'actuació que permet la normativa comunitària i de manera compatible amb aquesta, plantegem, d'una banda, la reducció del tipus que actualment s'aplica sobre els subministraments bàsics, sobre uns subministraments i serveis determinats; també sobre serveis prestats per centres residencials i centres sanitaris, i, de l'altra, es modifica –proposem modificar– la normativa de l'IVA relacionada amb la rehabilitació d'habitatges per tal d'ampliar-ne l'abast i per garantir que als processos de rehabilitació s'hi pugui aplicar un tipus reduït d'IVA.

Així mateix, expressem la necessitat d'impulsar en el si de la Unió Europea un debat que permeti aplicar el tipus reduït o superreduït de l'IVA a determinats productes.

Per això proposem al Congrés una proposta de modificació de la Llei 37/1992, de l'impost sobre el valor afegit, en els següents apartats.

Una primera modificació que proposem en el text que vostès tenen, seguint l'articulat, es referia a ampliar el

concepte del que són considerades obres de rehabilitació i, més concretament, el que es considera rehabilitació a efectes de l'article 20, quan parla d'exempcions. Crèiem oportú, doncs, excloure el valor del solar a efectes de poder comptabilitzar el 25 per cent perquè pugui ser considerat rehabilitació i entrar dins de l'exempció.

I dic «crèiem» i «era» perquè justament al cap de quinze dies de nosaltres presentar aquesta proposta aquí al Parlament, aquesta proposta el Govern central la va fer seva, i al reial decret, doncs, ja va incloure aquesta reforma en la normativa de l'IVA.

La resta de modificacions proposades, i que sí que tenen vigència per nosaltres en mantenir aquesta proposta, van referides a l'article 91 d'aquesta llei, que és justament l'article que tracta sobre els tipus impositius reduïts.

En aquest sentit, proposem que es modifiqui i, en primer lloc, afegir que tindran la consideració d'annexos els espais comuns d'edificacions associats a la prestació de serveis per als habitatges gestionats per la mateixa comunitat de propietaris i que formin part intrínseca i inseparable d'aquests. A què m'estic referint? Doncs, estic pensant, per exemple, en els habitatges assistits per a gent gran, per exemple, amb tots els serveis annexos a aquests.

En segon lloc, proposem que es modifiqui també aquest article 91 per tal que s'estableixi el tipus reduït al subministrament domiciliari d'electricitat, de gas, d'aigua i de telefonia fixa; serveis, aquests, bàsics per excel·lència. Aquesta mesura, clara i concreta, va del tot dirigida a ajudar les economies familiars. Però és que, a més a més, la seva aplicació tindrà uns efectes més que positius davant l'escalada tan notable de la inflació. Que diferent seria o que diferent pot ser per a una família que al final de la factura se li apliqui o un 16 per cent, com hi ha, o un 7 per cent, com proposem.

En tercer lloc, proposem modificar l'article 91 en el sentit que s'inclouin aquí les obres de reforma quan el destinatari, una persona física que no actua com a empresari o professional i utilitza l'habitatge per a ús particular..., que es considerin aquestes obres, independentment del fet que la factura hagi estat expedida al seu nom, al de l'entitat asseguradora o a la prestadora del servei de reparació. Això és, en definitiva, ampliar i millorar el concepte i l'abast de la rehabilitació, i no pas encarcerar-lo o posar-hi molts dubtes a sobre.

En cinquè lloc, proposem incloure dins de l'apartat de les operacions d'execucions d'obres aquelles obres conseqüència de contractes formalitzats entre les comunitats de propietaris, constituïdes a l'empara de la Llei de la propietat horitzontal, i contractistes que tinguin per objecte la construcció i rehabilitació d'edificacions destinades a garatges per a ús dels membres de la comunitat, amb un màxim de dues unitats per comuner, en terrenys o locals que formen part d'elements comuns d'aquestes comunitats. Això pot ajudar també, entre d'altres coses, a millorar els entorns urbans, a part de posar-ho fàcil per allò que dèiem, aquella mesura per intentar apaivagar la crisi de la construcció facilitant tot el que són reformes i rehabilitació.

La sisena modificació prevista a l'article 91 que proposem es refereix al fet que els béns i serveis subministrats als centres sanitaris també tinguin aquest tipus reduït. Això tindria una repercussió en la despesa sanitària, per minorar-la, i a més suposaria homogeneïtzar el tracte fiscal rebut per altres sectors.

I la setena modificació proposada d'aquest article 91 va dirigida a aplicar el tipus reduït a tot el referit a la prestació de serveis i assistència social per a nens i nenes, joves, persones incapacitades físiques o psíquiques i persones grans en centres residencials. Em sembla que aquest punt queda explicitat per ell mateix quant als col·lectius als quals es dirigeix aquesta prestació de serveis.

Finalment, la proposta que sotmetem a votació fa referència, en una disposició addicional, que el Govern de l'Estat tampoc estigui parat i que impulsi en el si de la Unió Europea una sèrie de modificacions de la sexta directiva que permetin aplicar el tipus impositiu super-reduït als llibres, a les peces de vestir d'ús infantil i als bolquers d'ús infantil i adult d'un sol ús.

Bé, aquesta és la proposta que proposem per elevar a la Mesa del Congrés dels Diputats, i crec que el contingut d'aquesta dóna un clar i nítid missatge des de Catalunya, però pensant en Catalunya i pensant en els seus ciutadans i les seves ciutadanes, amb unes mesures molt concretes; unes més, no les úniques, ni molt menys, però sí unes més, que tenen com a objectiu central, hi insisteixo, afavorir les economies familiars en aquests moments, gens fàcil per a moltíssimes i moltíssimes d'elles en l'ordre econòmic, i també per ajudar fiscalment a una de les mesures per les quals s'aposta per apaivagar una crisi com la de la construcció, com és tot el sector i l'àmbit de la rehabilitació i les reformes.

Com he dit al començament i he insistit, aquesta no és la solució amb majúscules a tot, però sí que, per nosaltres, és una de les moltes i moltes mesures efectives i possibles que en aquest ordre cal emprendre sense més dilacions, davant del moment econòmic que ens pertoca viure. Com a representants del poble de Catalunya que som, no podem restar passius, no podem romandre a l'espera d'iniciativa d'altres sota cap pretext, veient l'evolució que té l'economia per a moltíssimes famílies d'aquest país. Hem de moure peça, i, si no la mouen des d'allà, que no sigui pas per passivitat des d'aquí. És per tot això que els demano el seu vot favorable.

Moltes gràcies, senyor president; gràcies, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor diputat. Ara, per a la defensa de l'esmena a la totalitat que presenten els grups de Socialistes - Ciutadans pel Canvi, Esquerra Republicana de Catalunya i Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Antoni Comín.

El Sr. Comín Oliveres

Gràcies, senyor president. Senyors diputats, senyores diputades... Senyor Turull, vostè ens demana que actuem, que prenguem la iniciativa, que emprenguem mesu-

res davant de la crisi... Jo li dic: «I tant! Absolutament, *okay*, faltaria més, no?»

Però, és clar, deixi'm que comenci dient-li que vostès ens han fet una proposició de llei per dur davant el Congrés dels Diputats realment problemàtica, eh? Molt problemàtica, amb molts problemes, molt difícil, en què s'ha d'analitzar punt per punt cadascuna de les deu propostes de modificació de l'IVA que ens fan... I, quan es fa aquesta anàlisi relativament a fons, un es troba que les coses no són tan boniques com vostè les explica, senyor diputat.

D'entrada –vostè ho ha dit, però deixi que ho expliqui jo una mica més, no?–, hem d'explicar la veritat sobre aquest impost als ciutadans, hem de començar per aquí. Perquè això és la responsabilitat, com a mínim d'un govern, explicar la veritat, que vol dir explicar el context normatiu d'aquest impost. I vostè ja sap que, d'entrada, l'IVA és un impost harmonitzat a la Unió Europea; per tant, és la legislació dels estats la que s'adapta a la normativa comunitària, eh?, i per tant el marge d'actuació dels diferents estats és bastant limitat en relació amb això. I per modificar la normativa comunitària hi ha d'haver acord i consens dels vint-i-set estats membres; no depèn del Govern espanyol.

En segon lloc, tot el que és la gestió de l'IVA, un cop està regulat d'acord amb la normativa europea, vostè ho sap perfectament: depèn de l'Administració general de l'Estat; per tant, aquí no hi ha delegació a les comunitats autònomes. Vostè, de fet, ja ho entén així en la mesura que ens proposa que anem al Congrés a proposar aquestes modificacions. Però s'ha d'explicar, escolti, nosaltres tenim el dret a una part dels rendiments de l'IVA, però no tenim capacitat normativa, eh?; diguem-ho tot. Per tant, amb independència que tinguem cedida una part del rendiment, crec que és important començar a aclarir que en aquest Parlament no podem modificar els tipus de l'IVA, diguem-ne, eh?, no estem decidint nosaltres si els modificarem o no en el debat que fem ara.

I després, com a conclusió d'aquesta introducció, deixi'm que li digui que, per tant, no podem aixecar falses expectatives als ciutadans, i menys en un moment com aquest, de desacceleració intensa, no podem aixecar falses expectatives donant a entendre que farem coses que no depenen de nosaltres, eh?

Jo, de fet, no sé si vostès han dut les mateixes mesures a través del Grup Parlamentari de Convergència i Unió al Congrés dels Diputats, però si és que sí, ho celebro, perquè crec que seria allò més coherent per part de vostès.

Miri, anant a les deu mesures que proposa vostè... No podré entrar-hi en detall perquè tinc deu minuts d'intervenció, em resten deu minuts, però les hem de valorar una per una. Miri, moltes són problemàtiques, d'altres són directament impossibles, senyor diputat, o en alguns casos no són problemàtiques ni impossibles, però són innecessàries.

Comencem per la primera –vostè ja ho ha dit, per tant no m'hi entretinc–, la primera ja s'ha aprovat, eh?: és l'exclusió del sòl en la valoració de l'edificació a efectes de determinar la rehabilitació. I aquí –ja ho ha dit

vostè mateix– hi ha un real decret que s'ha avançat a la proposta que han fet vostès, fantàstic.

La segona proposta que vostès ens fan, no?, que és la d'incloure dins del concepte d'annex els espais comuns de l'edificació associats a la prestació de serveis per als habitatges quan són gestionats per la comunitat de propietaris... Escolti, com vostè sap, actualment la norma vigent estableix una aplicació del 7 per cent, un tipus del 7 per cent, i vostès ens demanen que incloguem, com deia, el concepte d'annex dins d'aquest concepte, els espais comuns de l'edificació associats a prestacions de serveis per als habitatges, sempre que siguin gestionats per la comunitat de propietaris, i li he de dir que també, igual que en l'altre cas, és innecessari. Per què? Perquè l'aclariment que vostès ens demanen, de fet, ja és redundant, perquè en l'actualitat ja es fa així, absolutament sí –absolutament sí. En l'actualitat el tipus reduït que s'aplica al lliurament d'habitatges empara que als espais comuns gestionats per les comunitats de propietaris s'apliqui el mateix tipus impositiu que al lliurament de l'habitatge. I, en el cas que hi hagi dubtes, es pot fer una consulta davant de la Direcció General de Tributs, i la Direcció General de Tributs fa un aclariment en la línia del que vostès demanen.

Per tant, vostès, pròpiament, en aquest punt, no ens estan demanant un canvi amb relació a la realitat, al que ja passa, sinó que ens estan demanat, si vol..., ho podem entendre com que la seva petició el que ens demana és que convertim el que ara és la doctrina habitual, la convertim en norma, eh?, que fem una positivització d'un ús que ja està establert, si cal, en forma d'aclariment per part de la Direcció General de Tributs. *A priori* no tenim res en contra d'aquesta positivització, però li vull també fer entendre que aquí no estem fent cap pas important per paliar els efectes de la desacceleració.

Tercera proposta, importantíssima, no?: electricitat, gas, aigua i telefonia fixa, vostès ens demanen que apliquem el 7 per cent al subministrament domiciliari, que passem al tipus reduït, del tipus normal al tipus reduït. En l'electricitat, efectivament, seria possible, podríem reduir-lo. Però, escolti, dues coses. L'efecte recaptatori de la mesura és altíssim; no sé si vostès han fet els números, el Govern té l'obligació de fer-los, i en aquest sentit els números de què pot disposar el Govern preveuen una reducció de la recaptació que seria certament irresponsable. I, en segon lloc, aniríem en contra de les polítiques de racionalització i reducció del consum d'electricitat que justament volem impulsar. Per tant, aquesta mesura no la veiem convenient, ni des del punt de vista fiscal ni des del punt de vista de la sostenibilitat del model energètic.

En el cas del gas, aclarir: només es podria fer la reducció que vostès ens demanen en el cas del gas natural, no en el cas de les altres modalitats de gas. Un cop fet aquest aclariment, ens passa com abans: va en contra de les polítiques que volem impulsar, que justament pretenen una racionalització i una reducció del consum. Per tant, no podem fer reduccions de l'IVA en aquest tipus de consums provocant un augment d'aquests.

En el cas de l'aigua, escolti, és innecessari, perquè el que vostès ens demanen ja és així. Actualment l'aigua

domiciliària tributa el 7 per cent, eh?, com vostè deu saber prou bé.

En el cas de la telefonia fixa, és impossible. És impossible perquè la Directiva 2006/112, del Consell Europeu, no ho permet, eh? Això només ho podríem fer si aconseguíssim que els vint-i-set governs de la Unió Europea es posessin d'acord i modifiquessin la directiva pel que fa a la telefonia fixa, però entenc que, ara com ara, això no està ni a les mans d'aquest Parlament, ni tampoc està a les mans del Govern central, aconseguir el consens dels vint-i-set estats.

Més propostes; passem punt per punt. Vostès ens demanen que no siguin només les obres de rehabilitació les que tinguin el 7 per cent, sinó també les obres de renovació, eh? És a dir, la mesura amplia l'aplicació del tipus del 7 per cent als serveis de renovació, no només de rehabilitació, efectuats justament en les obres de maçoneria, a més del que vostè ja ha explicat, que és que s'hi incloguin aquelles factures que tenen com a destinatari no només el particular sinó l'asseguradora; molt bé.

En aquest punt, explicar-li que, primer, cal tenir en compte que Espanya ja està autoritzada a aplicar un tipus reduït –ho llegeixo literalment– «a las obras de albañilería para reparación de viviendas particulares, excluidos los materiales que forman parte significativa del valor del servicio prestado». Per tant, l'autorització empara les obres de reparació, però no les de renovació: «obras de albañilería para la reparación de viviendas».

Vostè, per tant..., prèviament a la modificació de la llei de l'IVA, el que caldria és que hi hagués com a mínim una decisió del consell que autoritzés aquesta ampliació del concepte de «rehabilitació» i el concepte de «renovació». No és impossible, si tenim en compte que, per exemple, hi ha una altra decisió del Consell Europeu que ha fet aquesta autorització, tant per a obres de reparació com de renovació, per a països com Bèlgica, França, Itàlia i Portugal, una decisió del consell de l'any 2006.

Punt cinquè de les deu propostes de modificació: execucions d'obres derivades dels contractes formalitzats entre les comunitats de propietaris i els contractistes que tinguin per objecte la construcció o la rehabilitació d'edificacions destinades a garatges per a ús de membres de la comunitat. Hi ha hagut un pronunciament amb relació a aquesta qüestió, una consulta vinculant de la Direcció General de Tributs del Ministeri d'Economia, i el pronunciament ha anat justament en el sentit de no considerar aplicable el tipus reduït a les execucions d'obres referides a trasters i piscines, en tant que no poden ser considerats edificis destinats a habitatges.

Per tant, en principi, sembla que la proposta, que sí que en aquest cas tindria cabuda en la normativa comunitària, contradiria o, com a mínim, modificaria la doctrina que fins ara ha determinat la Direcció General de Tributs. Només constatar que, per tant, seria una modificació de la doctrina fins ara vigent.

Sisena proposta: béns i serveis subministrats als centres sanitaris. Ens haurien d'aclarir una mica més les coses, ens hauria d'aclarir en quin tipus de béns i serveis estan

pensant. Perquè vostè hauria de saber o potser ja sap que ja hi ha un règim d'exempcions en aquest àmbit de béns sanitaris. Per exemple, estan exempts de qualsevol tipus d'IVA els lliuraments de sang, de plasma, les pròtesis dentals i les ortopèdies maxil·lars. Per tant, ens haurien d'aclarir, quan ens demanen la reducció del 7 al 4 per cent, a quin tipus de béns subministrats pels centres sanitaris s'estan referint.

Assistència social. Vostès ens proposen que abaixem també, del 7 al 4 per cent, la prestació de serveis i assistència social per a nens, joves, incapacitats físiques o psíquiques i persones grans en centres residencials. De nou aclarir –de nou aclarir. Ja està exempta de tributació la prestació de serveis d'aquest tipus quan estan efectuats per entitats de dret públic o per establiments o entitats privades però de caràcter social. Entenem que vostès el que ens demanen és que estenguem això a tot tipus d'entitats.

Vuitena: llibres. Escoltin, llibres..., vostès suposo que saben que el que vostès ens demanen el Govern de l'Estat ja ho ha intentat. El Govern de l'Estat ja ha intentat que la Unió Europea apliqui el tipus del 4 per cent als llibres, i ara per ara no ens n'hem sortit. Per tant, res en contra, però, el que li deia al principi, no aixequem falses expectatives sobre modificacions que o no es poden aconseguir o s'han intentat i per ara no s'han aconseguit, senyor diputat.

Bolquers. Escolti, s'ha pronunciat la Unió Europea amb relació al tema dels bolquers i ha dit que l'aprovació d'un tipus reduït seria contrària, i és contrària a la normativa comunitària, la reducció del tipus dels bolquers del 7 al 4, el tipus superreduït. S'hauria de modificar novament la normativa comunitària. Però el que s'ha constatat és que en aquests moments la normativa espanyola entraria en contradicció amb la normativa comunitària si fes aquesta reducció. I aquesta constatació és recent –és molt recent. Per tant, vostès ens demanen una cosa que s'acaba d'estudiar i ja s'ha vist que és impossible. Coses innecessàries, coses difícils, coses impossibles, el que vostès ens demanen.

Desena proposta: peces de vestir d'ús infantil; que impulsem davant la Unió Europea l'aplicació del tipus del 7 per cent sobre aquesta qüestió. Novament aquest producte no està inclòs dins del catàleg de béns que la directiva comunitària estableix que sí que poden gaudir d'aquest tipus reduït, que són béns del tipus aliments, productes farmacèutics, transports, habitatge, etcètera. Novament vostès ens diuen: «Impulsin davant de la Unió Europea una modificació del tipus per a aquest tipus de peces de vestir, infantils.» En tot cas, si ho demanen, aclareixin que es tracta d'una proposta de difícil èxit, que la modificació de la normativa europea en aquest punt, igual que en el cas dels bolquers, seria una modificació d'una complexitat política i també tècnica considerable.

Per tant, i per anar reduint, mirin, vostès ens demanen o coses que ja estan fetes, o coses que s'acaben d'intentar fa no gaire i en les quals per desgràcia no hi ha hagut èxit, que s'han intentat des del Govern espanyol, o ens demanen coses que són incompatibles amb la normativa de la Unió Europea, obviant que és un consens a

vint-i-set el que ha de permetre la modificació d'aquesta normativa.

Davant de tot això jo li vull fer una reflexió una mica de tipus polític, que és que es poden fer mesures que són impopulars, però, si no s'explica tot, vostès el que fan és generar expectatives que probablement en molts casos es veuran frustrades. I no ens sembla del tot, del tot responsable aixecar expectatives davant dels ciutadans en un moment com aquest, en què hi ha necessitat d'actuar, precisament perquè hi ha necessitat d'actuar..., aixecar expectatives sobre les quals no hi ha cap garantia d'èxit, eh? Per tant, vostè deia: «No és una..., la solució sencera», o «no és una vareta màgica. No, no, no és que no sigui la solució sencera, és que es una solució de dubtosa eficàcia..., les que vostès proposen. I vostès haurien de començar per aquí: «Proposem, davant de la crisi, unes mesures de dubtosa eficàcia; proposem, davant de la crisi, mesures que d'entrada ens remeten a negociar amb vint-i-sis governs la modificació de la normativa comunitària.» Si ho expliquen així, llavors li ho accepto, no estan aixecant falses expectatives davant de la gent.

Malgrat això, senyor diputat, li comunico que retirem l'esmena a la totalitat. Acceptarem la proposta. Acceptarem la proposta perquè, per poca cosa aprofitable que hi hagi en una proposta de l'oposició –per poca cosa aprofitable–, ens sembla que és una, diguem-ne, responsabilitat d'aquesta majoria estudiar-la a fons, tramitar-la en ponència; això sí, modificar tant i tant, en el sentit i per les raons que li he explicat fins ara, el contingut d'aquesta proposta. Si no, no es podria aprovar, eh?

Per tant, senyor diputat, jo crec que vostès mai més ens podran dir, mai més ens podran tornar a dir que nosaltres els ho tombem tot de manera sistemàtica, «aquest Govern és un rodet», «no aprova res...» Escolti, quan les seves propostes tenen cara i ulls..., o no, cara i ulls no; quan les seves propostes tenen mig ull, si hi ha mig ull a la proposta, fixi's quin esforç que fem... (*remor de veus*), fixi's quin esforç que fem que, per salvar el mig ull que pot ser útil realment, acceptem la proposta, amb el compromís, això sí, de treballar a fons a la ponència per tal de modificar la proposta per fer-la autènticament responsable, sense aixecar falses expectatives.

Gràcies, senyors diputats; gràcies, senyor president, senyor conseller...

El president

De fet, hi ha un torn en contra. Si està retirada, vostè vol intervenir? Senyor Turull, vol intervenir? Està retirada, eh?, ho dic perquè llavors escurci la seva intervenció. Senyor Turull, sí?

El Sr. Turull i Negre

Sí, moltes gràcies, senyor president. Senyor Comín, li agraeixo moltíssim que ens accepti la proposta. Jo no faré brometa; estem parlant de les economies familiars, estem parlant de l'economia de la gent, jo no faré brometa, ni de mig ull ni d'un ull sencer.

Segon. Nosaltres tenim vocació de servidors del poble de Catalunya, no de majordoms de la Direcció General

de Tributs, que em fa la sensació que és l'esperit que vostè ha pujat a fer aquí.

Tercer. Expliqui que a Anglaterra, que a Portugal i que a Itàlia això que demanem nosaltres ja ho tenen.

Quart. Què haurien dit vostès si el senyor Solbes no hagués aprovat això d'excloure el solar de la valoració dels pisos? Ens haurien dit de tot. Però com que ja ho ha aprovat Madrid, ja està aprovat i ja està bé. Anem nosaltres a la nostra –anem nosaltres a la nostra. Hi han dues paraules, que són «ambició» i «compromís». «No aprovem això perquè ens diran que no». Escolti, nosaltres demanem el que considerem que pot ser positiu per als ciutadans de Catalunya.

Tercera cosa. No pensin més en com queda la màquina burocràtica, la màquina de l'Administració, que tant han engreixat; pensin més en la gent. «Oh, és que no recaptarem tant. Oh, és que què farem, que ens faltaran diners?» I, després, en el tema de l'IVA sí que és ben clar que no és equivalent rebaixar l'impost a recaptar menys. Perquè rebaixant l'impost moltes vegades el que es facilita és que les famílies tinguin més capacitat de consum; i consumint més es pot recaptar més d'IVA. Vagin posant l'IVA en aquestes situacions.

Els llibres, els bolquers, tot això, insistim-hi: què hi perdem? Que és que, a la primera que a vostès els diuen que no, ja no hi tornen més? Jo entenc que potser això és la lògica que vostès tenen amb el seu partit mare, però això no va amb Convergència; al primer «no» no ens quedem cap a casa, i s'ha d'insistir i s'ha de ser tenaç.

Jo no m'allargaré més; podria dir moltes altres coses, però, escolti, a aquesta proposta que presentem nosaltres aquí, hi havia un punt que sí que quedava desfasat perquè ja ho ha acceptat el Govern central. I el senyor Solbes ha dit que la resta de punts està disposat a presentar-los. I el Grup Parlamentari de Convergència i Unió a Madrid ja ho ha presentat. Però és molt diferent si arriba la proposta d'un partit que si arriba la proposta d'un parlament que representat tot un país.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Pels grups parlamentaris, té la paraula, en primer lloc, i en nom del Grup d'Esquerra Republicana, l'il·lustre senyor Sergi de los Ríos.

El Sr. De los Ríos i Martínez

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, en primer lloc ens agradaria tornar a centrar el debat sobre aquesta modificació dels tipus impositius de l'impost de l'IVA. En definitiva no deixa de ser una proposta per presentar posteriorment a la Mesa del Congrés de Diputats. I ens agradaria centrar-ho exactament tornant a subratllar en quin terreny de joc ens estem movent, en definitiva quin és el marge de maniobra que tenim quan estem parlant de la modificació dels tipus impositius de l'IVA des de Catalunya.

Com bé s'ha dit, l'impost sobre el valor afegit és un tribut indirecte que grava el consum de béns i la prestació de serveis efectuats per al desenvolupament d'activitats professionals i empresarials. I, en aquest sentit, ens trobem amb tres tipus: el tipus general, del 16 per cent; el reduït, del 7 per cent, i el superreduït, del 4 per cent. Parlant d'aquest marge de maniobra que ens queda des de Catalunya, d'aquest terreny de joc en el qual hem de tenir molt clar..., perquè, si no, el que farem, el que debatrem avui aquí en certa manera pot quedar desvirtuat. Una de les seves principals característiques, que ja s'ha dit, és que és un impost harmonitzat a nivell d'Unió Europea, de tal manera que la legislació de cada estat membre ha d'adaptar-se a aquestes normes comunitàries. Això implica que no només el marge de maniobra nostre, que no tenim estat propi..., sinó que el marge de maniobra de l'Estat espanyol és ja limitat en aquesta matèria. I en el cas, ho repeteixo, de l'Estat espanyol, i atesa la distribució territorial de l'IVA, aquest es configura com un impost gestionat íntegrament per l'Administració de l'Estat, la regulació del qual no ha estat objecte de delegació cap a les comunitats autònomes, amb independència que sí que s'hagi cedit part del seu rendiment. Però el marge de maniobra normatiu no existeix; tot ell correspon a l'Estat, i l'Estat està tutelat, en aquest cas, per la Unió Europea.

En síntesi, com a catalans tenim una doble limitació quan parlem de modificar els tipus de l'IVA. En primer lloc, Catalunya no té capacitat legislativa, com deia, per si mateixa, tot està reservat a l'Estat espanyol i aquest està harmonitzat a nivell de la Unió Europea.

En aquest terreny, en aquest marge de maniobra que acabo de descriure, des del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i davant de la proposició de llei que presenta Convergència i Unió entenem que hi han tres tipus..., o que conté tres tipus diferents de propostes. Un primer grup serien aquells aspectes que directament no compartim. En segon lloc, hi haurien aquells aspectes en els quals estem d'acord des del nostre grup parlamentari i, a més a més, poden ser modificats únicament i exclusivament, en aquest cas, pel Congrés de Diputats, per tant, per la normativa i per la capacitat normativa de l'Estat. I, en tercer lloc, hi han aquells aspectes en què estem d'acord però que malauradament les directives europees actuals impedeixen la seva realització i, per tant, són inaplicables, això sí, mentre aquesta normativa de la Unió Europea no es canviï.

En posaré alguns exemples –abans se n'han citat uns quants. Modificacions que comportin el foment de la rehabilitació d'edificacions. Des del nostre grup parlamentari, parlem-ne. Per què no? De fet, abans ja s'ha dit que un real decret llei del Govern espanyol ja ha previst aquesta mesura.

Modificacions en el subministrament domiciliari d'electricitat, gas, aigua, telefonia fixa. Permetin-me fer una petita reflexió. Algunes d'aquestes mesures poden tenir efectes perversos, és a dir que en allò que inicialment es busca resulti que s'acabi aconseguint exactament tot el contrari. Per exemple, en l'efecte recaptatori. Alguna d'aquestes mesures porta un efecte recaptatori important. I precisament en moments de desacceleració

econòmica no hem d'obviar que tothom mira cap al sector públic. Doncs bé, aquest sector públic ha de poder donar resposta. I si estem parlant d'unes mesures que tenen un impacte greu a la recaptació, per tant, als ingressos públics, aquesta capacitat de resposta de les administracions públiques queda limitada, queda retallada.

Un segon efecte pervers: un efecte d'internalització de la mateixa rebaixa fiscal, que provoqui que el preu final continuï sent el mateix que el d'abans que s'havia aplicat la mesura. Això pot passar i això ho hem de tenir molt present quan estem parlant d'aquest tipus de rebaixes fiscals.

O un tercer aspecte a tenir en compte i a reflexionar-hi és que alguna d'aquestes rebaixes fiscals provoquin la no-racionalització del consum; estic parlant de determinats subministraments.

Quant a les disposicions addicionals referents a què s'impulsi al si de la Unió Europea una modificació de la normativa de la sexta directiva, en el sentit d'aplicar el tipus superreduït en determinats aspectes, per exemple en els bolquers d'ús infantil, hi estem totalment d'acord des del nostre grup parlamentari. Hi estem totalment d'acord i, de fet, des del Grup Parlamentari d'Esquerra, no en aquesta cambra sinó al Congrés de Diputats, ja vam presentar propostes semblants, propostes que van ser rebutjades precisament per aquest aspecte. És a dir, és un dels exemples clars, poder passar al tipus reduït els bolquers infantils, on l'harmonització a nivell europeu impedeix a l'Estat espanyol poder prendre aquesta mesura de manera unilateral. Doncs bé, en aquest aspecte crec que és molt important, per no aixecar aquestes falses expectatives que abans estaven parlant, que ho expliquem bé –que ho expliquem bé. I, en aquest aspecte, crec que les disposicions ho expliquen bé; és a dir, no és una acció directa, sinó que el que hem de fer primer és demanar a l'Estat espanyol, que ara per ara és l'únic que té veu pròpia a nivell d'institucions europees –encara no les tenim nosaltres, encara–, que canviï aquestes normes –que canviï aquestes normes– i realment impulsi la modificació de la normativa de la sexta directiva, aquí és on rau el punt clau i, per tant, on nosaltres hi volem fer èmfasi. No crear falses expectatives, s'ha de fer un doble recorregut, s'ha d'anar a Europa.

En aquest sentit, permetin-me posar un exemple del que va ser crear unes falses expectatives en una cosa semblant i després no es van complir. I em remunto a l'any 96, en el pacte entre Convergència i Unió i el Partit Popular, l'anomenat Pacte del Majestic, quan es va decidir rebaixar el tipus de l'IVA a aplicar als peatges, passant d'un 16 per cent a un 7 per cent. Doncs, bé, en aquest cas a curt termini, doncs van tenir el seu efectisme, van tenir els seus rèdits, però estàvem davant d'un cas molt semblant al que abans deïem dels bolquers infantils: la normativa europea no ho permetia –no ho permetia.

El problema que va passar aquí? Doncs que realment es va aplicar directament i unilateralment per part del Govern espanyol, i això va significar que durant tota una sèrie d'anys aquest tipus de l'IVA passés a ser el tipus reduït i quan va haver-hi la sentència de la Unió

Europea, en sentència de l'any 2001, dient que no es podia aplicar un tipus reduït del 7 per cent, sinó que havia de ser del 16 per cent, ara hem de recuperar aquells cinc anys –aquells cinc anys– d'haver aplicat un tipus reduït quan no es podia aplicar. I ara, cada primer de gener, quan s'han de posar al dia els diferents peatges de les autopistes de titularitat de la Generalitat de Catalunya, s'han d'incrementar aquests per sobre de l'IPC. Per què? Doncs perquè s'han de recuperar aquells cinc anys en què es va aplicar un tipus reduït, quan el que s'hauria hagut de fer és aplicar un tipus normal.

Què vull dir amb això? Que hem tingut males experiències, i hem tingut males experiències d'intentar anar unilateralment. I això va crear unes expectatives, i després ha creat unes falses expectatives, i no hem de tornar a caure en errors com aquest, perquè els errors al final es paguen, i ara estarem recuperant aquella mala aplicació de l'IVA que es va produir l'any 96; fins a l'any 2012 ho estarem pagant –fins a l'any 2012– per haver fet les coses mal fetes.

En definitiva, com pot comprovar en aquest debat, tenim molt a parlar, tenim molt a debatre amb relació a aquestes modificacions. És per això que també des del Grup Parlamentari d'Esquerra, com no podia ser d'altra manera, retirem aquesta esmena a la totalitat i donem l'oportunitat perquè en ponència es pugui parlar, puguem negociar i puguem arribar a uns acords en un aspecte que, en definitiva, no deixen de tenir des de Catalunya veu pròpia per parlar també de l'IVA i de la política fiscal.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya té la paraula la senyora Maria Ángeles Olano.

La Sra. Olano i García

Gràcies, senyor president. Senyors consellers, senyors i senyores diputades, la veritat és que nosaltres compartim la proposta de presentar a la Mesa del Congrés de Diputats aquesta proposició de modificació dels tipus impositius de l'impost sobre el valor afegit. Hi ha alguna qüestió dintre de l'exposició de motius que no compartim amb el grup proponent, sobretot quan fa referència al que considera que és un moment de desaceleració de l'economia. Avui en la seva intervenció potser ha matisat i ha dit que era un moment crític, que era una qüestió delicada, complexa, etcètera.

No entenem aquest doble llenguatge, el Partit Popular ho vol dir des d'aquesta tribuna. Estem en una situació de crisi, eh?, una situació de crisi, i només hem de veure la premsa d'avui, la premsa que ens parla de la situació d'un cost salarial que ha pujat un 5,3 per cent, titular de *El País*, que el Banc d'Espanya demana al Govern que faci una reforma de les pensions perquè realment hi ha una amenaça per a les finances públiques, *El Mundo*, i que inclús la COE ja no té cap dubte amb el llenguatge i que endureix el to i titlla de crisi la situació abans d'anar a la Moncloa. Són titulars del dia d'avui amb els quals hem esmorzat i que posen de manifest la situa-

ció econòmica que tenim, no només a Catalunya, sinó també a Espanya.

Però també és veritat que aquesta proposta, doncs, tindrà la seva tramitació al Congrés, que són els grups del Congrés que tenen la capacitat o la iniciativa directa de poder portar després a la Unió Europea, això vol dir que en el tràmit parlamentari que suposarà des del Parlament cap al Congrés i del Congrés, si s'aprova, cap a la Unió Europea, doncs, depèn de si ets optimista o no et trobaràs a mitja crisi, al començament de la crisi, o al final de la crisi. En tot cas, esperem que la situació econòmica millori i el Grup Popular, doncs, donarà suport a aquesta proposta.

S'ha dit avui, no és una mesura que solucioni el tema, donada la complexitat de la situació econòmica, totes les mesures que puguin ser aportades, i en aquest sentit valorem, doncs, al final el Grup Socialista, en nom dels grups que donen suport al Govern, s'ha adonat que alguna cosa, alguna contribució hi ha d'haver. I en aquest sentit el Grup Popular, doncs, està content que des de Catalunya tinguem aquesta sensibilitat especial.

I les mesures que es proposen avui de modificació de l'IVA no són mesures alienes a Catalunya, ja la Cambra de contractistes va posar de manifest que la situació de l'habitatge a Catalunya tenia un dèficit, des del punt de vista fiscal, que s'havia d'aturar d'alguna manera i la situació de l'IVA va ser una de les mesures que, d'alguna manera, posaven en entredit aquesta pressió fiscal especial a Catalunya. S'ha comentat abans amb la qüestió del pes que tenia en el moment de fer les rehabilitacions..., el pes que tenia la valoració del sòl el fet d'incloure o no per calcular el percentatge del 25 per cent sobre el total preu de la rehabilitació.

Però en aquest cas, també, com s'ha posat de manifest per algun ponent, quan parlem de rehabilitació i manteniment d'edificis, hem de pensar que pot ser la sortida, pot ser la clau perquè ens en puguem sortir d'aquesta qüestió a Catalunya, perquè sí que és veritat que s'han pres mesures pel que es deia la mentalitat constructiva, i des dels grups que donaven suport al Govern criticaven aquest model, però el que ha passat és que ells no tenien un model, i davant de la crisi del sector no han tingut cap mesura preparada, i tot el que feia referència als incentius, des de la rehabilitació i el manteniment d'edificis residencials era un tema tabú, un tema oblidat.

Nosaltres considerem que aquesta renovació i conservació del capital que suposen els habitatges construïts són una de les grans tasques a desenvolupar, i en aquest sentit la proposta d'avui té molt a dir. I quan fem referència que les directives europees ens condicionen, també veiem quines mesures o quins marcs d'actuació preveuen els estats membres de la Unió Europea.

I en aquest sentit volem dir respecte a la proposta que s'ha presentat avui de reparació i conservació, com a pas a afegir dintre de l'aplicació del nou tipus del 7 per cent, que dintre de la Unió Europea nosaltres vam incloure exclusivament el terme «reparació», però que en canvi van incloure també el terme «conservació» alguns països, com s'han anomenat: Bèlgica, França,

Itàlia, Portugal i Regne Unit, i en aquells moments Espanya va optar pel que es deia *servicios de albañilería y reparación de viviendas*, que suposava, i ens porta, doncs, a aquesta situació tan poc consistent que dintre d'unes obres de reparació d'un habitatge, doncs, tot el que fa referència a *albañilería*, doncs, va al 7 per cent, i en canvi si t'han de fer una obra l'electricista paguis aquest mateix servei al 16 per cent, encara que estiguis parlant de la conservació del mateix habitatge.

Això pujat o sumat al tracte discriminatori que s'ha fet en les polítiques d'habitatge de rehabilitació i manteniment dels edificis ens ha posat de manifest que, a diferència de la resta de membres de la Unió Europea, nosaltres hem destinat, en concret a Catalunya, el tema de la rehabilitació suposava exclusivament, l'any 2007, el 25 per cent, davant el 50 per cent que representa a països com França, Alemanya, Itàlia o el Regne Unit. Aquest marge de l'IVA és important per poder acomplir el missatge que ja preveu i que ja llença el sector de rehabilitació i manteniment dels edificis.

Nosaltres, dintre del que ha estat la proposta, també veiem algun punt que es pot millorar i que suposem que, doncs, en la ponència que es faci podem fer les incorporacions pertinents, però també he de dir que m'ha decebut una mica la intervenció del portaveu socialista.

Senyor Comín, avui si vostè ha llençat una foto molt clara, és el poc pes que té Espanya dintre de la Unió Europea. Avui ha deixat palès i manifest, i jo, doncs, ho puc compartir, perquè que la Unió Europea estigui formada en aquests moments per vint-i-set països, però que vostè llenci la tovallola des del faristol d'aquesta manera tan manifesta m'ha decebut, sincerament.

Per què no? Vostè no es veu amb capacitat de lluita, i ho ha manifestat des del faristol. Des del Grup Popular volem dir que amb totes aquestes propostes, amb tots aquests marges d'actuació en què puguem donar suport al Govern de l'Estat perquè ho impulsi dintre de la Unió Europea, vostè trobarà el suport del Partit Popular. No pot ser d'una altra manera, però ja sabem que el pes de l'economia espanyola està com està, la credibilitat del Govern espanyol dintre de la Unió Europea està com està, però això no ho han de pagar els ciutadans.

Facin tots els esforços que calguin perquè, doncs, la nostra veu pugui arribar i, per tant, que es puguin produir aquestes modificacions. Es tracta de voluntat política, ja sabem que en alguns temes, com ha manifestat vostè, ja hem rebut el «no», però nosaltres hem de pensar per la nostra economia i dintre d'aquesta harmonització que suposa la Unió Europea ens queden camins i ens queden criteris per aprovar.

Per tant, el nostre grup respecte a les altres disposicions addicionals que fan referència als llibres, que fan referència als bolquers d'ús infantil i d'adults, i que fan referència als serveis assistencials i social per a nens, joves i persones incapacitades físiques i psíquiques i persones grans en centres assistencials trobaran el nostre suport. Igualment considerem que ja que s'aborda el tema potser hauríem de veure d'altres serveis bàsics que podrien incloure's dintre de la llista o el catàleg que preveu la Unió Europea.

Per tant, doncs, el Grup Popular celebra amb la resta de grups parlamentaris, esperem que siguem tots que donem suport a aquesta proposta, i considerem que els serveis bàsics, als quals també es demana el tipus reduït, ha de ser dintre de les propostes que planteja el Grup de Convergència i Unió la qüestió fonamental. En el tema de la llum que s'ha dit avui que, doncs, afectaria la recaptació. Hi ha un problema, sí que és veritat, però el problema no és l'IVA, ni la recaptació de l'IVA, el problema és que el Ministeri d'Indústria i el Ministeri d'Economia es contradiuen respecte a com abordar la pujada de la llum i indirectament la seva fiscalitat.

Per tant, com he manifestat, donarem suport a la proposta de Convergència i Unió sense que renunciem a fer les aportacions pertinents dintre de la ponència parlamentària.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, la il·lustre senyora Laia Ortiz.

La Sra. Ortiz Castellví

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, penso que avui estem fent un exercici de diàleg i d'entesa entre els diferents grups parlamentaris i, evidentment, des del nostre grup, doncs, també ens sumem a aquesta retirada de l'esmena a la totalitat.

Els debats sobre rebaixes fiscals sempre són molt llaminers per part de l'oposició, i més en aquesta legislatura on des de la dreta, des de Convergència i Unió i el Partit Popular, han intentat per activa i per passiva fer aquestes propostes de rebaixa d'impostos, prioritzant precisament les rebaixes a aquells impostos de naturalesa directa i progressius, és a dir, aquells que tenen, precisament, una important funció redistributiva.

Però avui ens trobem amb una proposta en què podem trobar punts d'acord, encara que també els diem que hauríem agraït una mica més de rigor per la seva banda i tenir en compte allò que ja s'ha avançat en l'actualitat i que, per altra banda, la directiva europea permet o posa límits.

Però des del nostre grup entenem que un impost de cara indirecta, com l'IVA, que té caràcter regressiu, que afecta molt, molt més les rendes modestes, perquè és evident que han de dedicar una major proporció, precisament, de la seva renda familiar al consum, per cobrir les seves necessitats bàsiques, que no pas les rendes més altes, que, precisament, poden deixar una part de la seva renda a l'estalvi i a la inversió..., entenem que, de l'IVA, un impost regressiu, cal modular-ne molt bé els efectes, i que, per tant, doncs, sí, l'Administració, en temps de crisi econòmica o *precrisi* econòmica, com diuen ara els indicadors, ha de fer possible..., perquè no paguin sempre els efectes d'aquesta crisi els treballadors i les treballadores, perquè no paguin aquests efectes precisament els mateixos.

Un dels instruments que té el Govern, en efecte, és precisament en política fiscal, per una banda redistribuint, però per altra banda, evidentment, també relaxant la pressió fiscal sobre el consum d'aquells béns fonamentals.

Per això, des d'Iniciativa Verds - Esquerra Unida i Alternativa defensem, i així ho hem fet també a través dels nostres representants al Congrés dels Diputats, la reducció de determinats tipus en béns i serveis de primera necessitat, tal com es plasma en la sisena directiva del consell de les comunitats europees, i la necessitat de promoure que la Comissió Europea autoritzi els estats membres a aplicar un tipus inferior al reduït, que en el cas de l'Estat és el 4 per cent, precisament en aquells serveis bàsics de ciutadania, com el transport col·lectiu urbà o els subministraments domiciliaris, entre d'altres.

Ara, de la mateixa manera que defensem la reducció en aquests casos, així com també en cas de productes culturals o activitats d'entitats del tercer sector, o el foment de la rehabilitació i el lloguer, de la mateixa manera que una formació d'esquerres i ecologista com nosaltres defensem aquestes rebaxes, també defensem l'ús d'aquesta figura impositiva per penalitzar altres comportaments. Per exemple, creiem que cal introduir també criteris ambientals en l'estructura actual de l'IVA.

Però bé, entrant en les propostes que ens fa, i repassant-ho de manera telegràfica, creiem que caldrà fer modificacions importants, per tal de donar coherència i rigor a la proposta, però creiem que és una feina que podem fer, precisament, durant la ponència. Per exemple, pel que fa a l'exclusió del sòl, ja ho ha dit vostè mateix, és sobrer aquesta proposta, doncs, perquè ja ha estat dut a terme pel real decret aprovat fa un mes i escaig.

Pel que fa a l'aplicació del tipus reduït en subministraments bàsics com l'aigua, el gas, l'electricitat o el telèfon, aquí compartim que per a moltes famílies aquestes despeses són importants en el seu pressupost mensual i que estem parlant de béns i serveis de primera necessitat. Però pel que fa a la telefonia fixa, la mateixa directiva no permet aquesta reducció. L'aigua actualment ja tributa a aquest 7 per cent. I aquí, des de la nostra formació, diríem que estaríem d'acord que fins i tot tributés a un tipus superreduït. Això sí, si l'Estat també es compromet a aplicar arreu de l'Estat un cànon que penalitzi, precisament, el consum excessiu d'aigua. Creiem que, precisament, les mesures de rebaixa han d'anar acompanyades, també, de mesures de sostenibilitat i de fiscalitat ambiental.

Pel que fa al gas i l'electricitat, hem de tenir en compte els afectes de la reducció en la recaptació, però sí que estem d'acord que cal que ho debatem en la tramitació, ja que amb l'augment de les tarifes hem d'introduir algunes rebaxes, perquè aquestes despeses bàsiques i imprescindibles no tinguin un impacte desproporcionat en els pressupostos familiars.

Pel que fa als serveis de renovació, caldrà..., i aquí compartim que l'Estat ha de treballar en el marc del Consell Europeu per ampliar també a aquest concepte la possibilitat de reducció de tipus.

Pel que fa a la resta de tipus reduïts, com el subministrament de béns i serveis, els centres sanitaris, la prestació

de serveis d'assistència social o sobre els llibres, estem d'acord en termes generals i creiem també que cal instar l'Estat que endegui les mesures pertinents.

Finalment, pel que fa al tipus sobre els bolquers –i nosaltres entenem que aquesta mesura s'hauria de fer extensible a altres productes d'higiene de naturalesa similar, com d'higiene femenina–, creiem que l'Estat hauria de treballar per modificar precisament aquesta normativa comunitària, sigui difícil o no. I aquí, també, comparteixo reflexions que han fet altres grups parlamentaris; compartim i creiem que s'ha d'intentar tantes vegades com calgui.

Entenem que d'Europa hem d'intentar aconseguir que ens vinguin bones notícies, i últimament no són temps bons per a les notícies populars que ens arriben d'Europa. Avui s'ha aprovat la directiva de retorn, dita pels moviments socials «la directiva de la vergonya»; l'altre dia parlàvem precisament sobre la directiva dels temps de treball... Per tant, jo crec que tot l'esforç és necessari perquè ens arribin també mesures populars d'Europa.

Per tant, des del nostre grup parlamentari donem suport a la tramitació, encara que creiem que caldrà introduir força matisos en la ponència.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Mixt, l'illustre senyor José Domingo.

El Sr. Domingo Domingo

Muchas gracias, señor presidente. Honorable *conseller*, ilustres diputados y diputadas, se ha comenzado justificando la razón de esta proposición de ley que se pretende elevar al Congreso de los Diputados en razón de la situación económica en la que nos encontramos.

Evidentemente, ya los términos están debatidos y reiterados aquí: que si crisis... –«What crisis?», que decía Supertramp, en su momento, ¿eh?; pues, ¿qué crisis?–, no sabemos si es una crisis desacelerada o una desaceleración de la crisis... En todo caso, lo que sí se sabe es que hay una escalada en la inflación, el incremento del paro es evidente, hay una reducción del consumo, segura, y una crisis en determinados sectores, por ejemplo, el de la construcción, que hacen imprescindible –imprescindible– la adopción de determinadas medidas.

Es claro que aquí hoy se nos da una posible receta, una receta en materia de política fiscal, en un concreto aspecto. Nosotros, en este Parlamento nos hemos pronunciado de forma reiterada en contra de las bajadas generalizadas de impuestos. Así lo hemos hecho porque entendíamos, cuando se ha debatido la reducción de impuestos directos, que no era la vía más adecuada.

Hoy, por primera vez, tenemos un escenario quizá distinto, que plantea el Grupo de Convergència i Unió, que es el de la reducción de impuestos indirectos. El IVA es un impuesto estatal que grava el consumo de determinados bienes y servicios.

En esta línea, entendemos que una reducción de tipos impositivos puede suponer un cierto favorecimiento del consumo; igualmente disminuir la presión fiscal a los más desfavorecidos, puesto que, en definitiva, son realmente los más perjudicados por la aplicación de los impuestos indirectos.

Ahora bien, he de reconocer que el debate, el curso del debate me ha supuesto una cierta descolocación. El discurso que en su día preparé, evidentemente, estaba previsto para una no aceptación de la proposición de ley por parte de los grupos que dan apoyo al Gobierno.

Y quisiera hacer algunos comentarios al respecto. Porque yo creo que, en definitiva, cuando se hacen determinadas aceptaciones se ha de entender que tienen cierta viabilidad. Y yo les voy a pedir que simplifiquen todo este proceso. Como Parlamento nosotros podemos pronunciarnos si es bueno. Sabemos que al tratarse de un tributo de orden estatal la competencia de su reforma es del Congreso de los Diputados. Casi todos los grupos parlamentarios, menos uno, el nuestro, tienen presencia en el Congreso de los Diputados. Muchas veces..., a veces complicamos en exceso las tramitaciones cuando, por vía de simplificación, tienen la posibilidad de un proyecto de ley de Convergència i Unió en el Congreso de los Diputados y debatir y discutir..., y más, tienen la posibilidad de incluso presentar, si el Gobierno de España no quiere hacerlo, proposiciones de ley, en su carácter de grupos parlamentarios.

Es decir que creo que realmente si hay unas ciertas razones de urgencia, que aquí se están justificando porque se vincula estas medidas a una situación de crisis/desaceleración, pues si esta situación de urgencia existe, lo más rápido es ir por la vía directa, la vía más corta. Y, sin embargo, aquí, hoy se opta por una vía complicada, retorcida, alargada y que, bueno, pues sí, el Parlamento de Cataluña se pronunciará entorno a un impuesto del que carece de competencias y le dirá al Gobierno de España que debe hacer algunas cosas o le dirá a las Cortes Generales que debe hacer otras.

Les propongo una vía simplista, por ejemplo, para lo que hace referencia a la modificación de la normativa de la sexta directiva. En el próximo Pleno, puesto que hay una cierta voluntad de que se ha de reformar e invitar a la Unión Europea a que se modifique, procedamos a aprobar una propuesta de resolución por parte de los grupos parlamentarios, ahorremos una tramitación tan larga como la de una proposición de ley y manifestemos al Gobierno de España que inste ante la Unión Europea una determinada modificación. Lo digo porque realmente a mí no me cuadra como técnica legislativa que en una disposición adicional de una ley se inste al Gobierno para que haga una petición a la Unión Europea para que a su vez solicite una reforma determinada. Sinceramente, complicado. Es muy directo: proposición no de ley en el Congreso de los Diputados o proposición de resolución en el Parlamento de Cataluña; manifestamos la opinión política, nos ahorramos un tiempo y, desde luego, una discusión en trámite parlamentario que a mí me parece innecesaria.

Pero bueno, los grupos del Gobierno lo han decidido así y sus razones tendrán. Sus razones pueden ser que ya

Solbes ha decidido aceptar parte de lo que aquí hoy se está discutiendo. A lo mejor son estas, o son otras; que a lo mejor, evidentemente, este parlamentario está presumiendo unas consideraciones que no han de..., que no son las exactas. Pero en todo caso pudiera ser esa una.

Y sobretodo, insisto en que, si es así, nosotros mantendremos algunos aspectos en relación con el contenido de la concreta proposición de ley que plantea Convergència i Unió, y que me gustaría expresar a efectos del debate.

Es así que nosotros creemos que realmente es evidente que en los supuestos de aplicación de un tipo superreducido, tanto para pañales como para otros productos... No lo tenemos tan claro en los libros, porque en los libros de texto sí que es evidente, pero en los libros en general..., ¿son un producto de primera necesidad todos los libros? A lo mejor hay otros. Es decir, puestos a tener en estos momentos una posición tan cicatera como la que tiene Europa en la aplicación de tipos superreducidos, habría que valorar a qué productos de primera necesidad lo aplicamos, y en todo caso perfilarlo algo mejor. Como tendremos mucho, mucho, mucho tiempo para hacerlo, en la ponencia podremos ir perfilando qué aspectos se mejoran o no se mejoran.

Coincido en gran parte en las alegaciones que ha hecho otro grupo parlamentario en relación con la necesidad de aplicar los tipos reducidos o superreducidos en algunas materias relacionadas con la energía o el consumo de agua. Evidentemente –evidentemente–, eso tendrá una implicación en el consumo y en las medidas de ahorro energético que estamos aquí defendiendo.

En todo caso, quizá sería conveniente no hablar tanto en esta materia, que a lo mejor es mucho más eficaz, en materia de energía, no hablar tanto de reducción del tipo impositivo, sino de no subir la tarifa eléctrica. Sería mucho más sencillo a efectos de..., que no se incrementara, desde luego, o se enriqueciera a determinadas empresas que tienen una buena cuenta de resultados, y, desde luego, sí que se aplicaría de una forma directa –directa– el beneficio a las familias, expresamente.

Nuestro grupo, evidentemente, no se opone, como no puede ser y porque no debe ser, a la tramitación de este proyecto de ley, pero sí que también solicitaría de la cámara cierto sentido común a la hora de la tramitación y que lo que se pueda acelerar se acelere ya, y cuando haya que discutir se discuta. Pero quizá estemos entrando en una dinámica que al final de toda esta historia surja una propuesta pequeñita, lenta e ineficaz.

Pero en todo caso, desde luego, no será este grupo quien se oponga a ello.

Muchas gracias.

El president

Doncs, atès que s'ha retirat l'esmena a la totalitat, continua la tramitació d'aquesta proposta per a presentar a la Mesa del Congrés una proposició de llei de modificació dels tipus impositius de l'impost sobre el valor afegit.

Procediment

per a elegir tres membres del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (tram. 285-00002/08)

Passem al setè punt de l'ordre del dia, que és el procediment per elegir tres membres del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

D'acord amb l'article 4.1... En tot cas, no ho lleigeix sinó que crido a votació...

(Pausa llarga.)

Estem en el setè punt de l'ordre del dia, que és el procediment per a elegir tres membres del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

D'acord amb l'article 4.1, de la Llei 2/2000, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, per a l'elecció dels membres del consell cal la majoria de dos terços dels diputats de la cambra. Els candidats i candidata proposats són: el senyor Josep Pont i Sans, el senyor Esteve Orriols i Sendra i la senyora Elisenda Malaret i García.

Dedueixo, doncs, que ho podem fer per assentiment? (Pausa.)

Doncs, si és així, queden designats per un nombre superior als dos terços, atès que hi ha quòrum, el senyor Josep Pont i Sans, el senyor Esteve Orriols... (*aplaudiments forts i perllongats*) i la senyora Elisenda Malaret i García, com a membres del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

Interpel·lació

al Govern sobre l'organització territorial i els governs locals (tram. 300-00135/08)

El vuitè punt de l'ordre del dia és la interpellació sobre l'organització territorial i els governs locals. Presentada pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula l'il·lustríssim senyor Lluís Postigo.

(Pausa.)

El vicepresident segon

Senyors diputats, iniciarem aquest punt de l'ordre del dia. Senyor diputat, quan vulgui, té la paraula.

El Sr. Postigo i Garcia

Molt bé. Moltes gràcies, president. Senyores diputades, senyors diputats, conseller Ausàs..., tot just fa tres mesos que vostè ha assumit la màxima responsabilitat del Departament de Governació i d'Administracions Públiques. Amb prou feines han passat els cent dies de gràcia del quals gaudeixen, en altres casos, les persones que assumeixen algun càrrec de responsabilitat política. I dic «en altres casos», perquè en el seu no s'han donat les circumstàncies necessàries, les condicions normals. Vostè ha substituït un conseller que, per raons que ara no vénen al cas, va cessar voluntàriament. Vostè ha hagut de pujar a la màquina del tren quan aquesta ja havia iniciat la marxa i quan acumula, en alguns aspectes, un

cert retard. És més, vostè hi puja quan ja ha recorregut bona part del trajecte. No cal que li recordi, segur que ho té molt present, que a finals d'any arribarem, doncs, a la meitat d'aquesta legislatura.

Així, doncs, no ha tingut més remei que mirar endavant i continuar la feina iniciada sense replantejaments, sense temps per repensar, superant les lògiques dificultats d'un traspàs de poder a mig mandat.

Però, tot sigui dit, la il·lusió amb què ens consta que ha afrontat aquest repte personal, la seva voluntat, la seva determinació i, sobretot, el seu perfil, que al nostre entendre li dona un molt bon coneixement de la realitat que li toca administrar, permeten al nostre grup demanar-li, segurs de la seva resposta i segurs de la seva capacitat, que acceleri la marxa, que posi més carbó a la màquina per aconseguir els objectius fixats des de bon començament per la seva conselleria, especialment en allò referit a l'organització territorial i als governs locals, que són l'objecte d'aquesta interpellació.

Coneixem bona part de la feina que en aquesta línia realitza el seu departament, tant l'encàrrec que s'ha realitzat a la Universitat Rovira i Virgili del document de bases per a l'elaboració d'un avantprojecte de llei de governs locals, el contingut d'aquest, la constitució de la comissió interdepartamental, etcètera. I pensem que la interpellació que avui li fem és una bona ocasió per publicitar aquesta feina, per coincidir en la necessitat d'agilitar tot el procés, essent també molt conscients de la complexitat d'aquest procés. I pensem, doncs, que ha de ser possible en aquesta legislatura posar en marxa la Catalunya de les vegueries i l'aprovació d'un nou marc normatiu per al món local.

I ens preguntem: com seria rebuda l'aprovació imminent –entenent per «imminent» en aquesta legislatura– d'aquest paquet normatiu? Doncs, pensem que la immensa majoria de l'arc parlamentari comparteix la necessitat de continuar amb la màxima celeritat possible el desenvolupament legislatiu del nou text estatutari fent efectives totes les seves potencialitats.

En el cas que ens ocupa, el desplegament de l'Estatut pel que fa a l'organització territorial i als governs locals, el seu impuls definitiu seria ben rebut, atès que tots som conscients que fer efectiu l'autogovern en aquesta matèria com en d'altres és la millor manera de resoldre els problemes de la ciutadania.

Pel que fa al món local, pensem que hem de tenir molt en compte quin és el context actual. Si bé és cert que amb aquest impuls que demanem nosaltres es donaria sortida a una reivindicació llargament reclamada, també és cert que el pas del temps ha fet perdre bona part de la confiança en els grans canvis normatius. Si bé és cert que el Govern catalanista i d'esquerres ha significat un canvi en la relació amb els municipis, amb una major implicació del Govern en la millora de la situació que viuen els municipis a Catalunya –i en tenim bons exemples, com l'increment de recursos en el PUOS, el Fons de cooperació local, l'augment de places d'escola bressol, els plans d'acollida, la Llei de barris, etcètera–, també és cert que el llistat de greuges dels nostres municipis continua essent molt llarg. Només per citar-ne dos,

els més importants potser: l'assumpció de competències sense disposar dels corresponents recursos, el que es coneix com a competències impròpies, i el finançament insuficient que, en moments com l'actual, d'una crisi clara, doncs, comporta una disminució dels ingressos ordinaris dels ajuntaments, i, per tant, posa encara més de manifest aquestes mancances.

És fàcil, doncs, que alguns dels nostres representants locals pensin que, si no hem estat capaços de solucionar coses aparentment més assequibles, menys ho serem d'abordar fites tan importants com la que tractem. I amb això no em refereixo a l'actual Govern, sinó que em refereixo a tots aquells que ens dediquem a la política.

És possible, doncs, que ens trobem amb una certa indiferència, que nosaltres ens resistim a creure i a acceptar que sigui habitual en aquells que han de ser els directament beneficiats: la ciutadania en general i el món local en particular. I pensem que, per combatre aquesta indiferència, per assegurar-nos de l'èxit de tot el procés, al nostre entendre, caldria que es donessin dos requisits: en primer lloc, que sigui no només el seu departament, sinó el Govern en pes qui lideri aquest procés; qui, des de la cohesió interna, treballi pel consens de totes les formacions polítiques, i qui avanci en les converses amb el Govern de l'Estat per superar les diverses dificultats amb què ens trobarem, atesa la necessitat d'aprovar i de modificar algunes lleis orgàniques. En definitiva, que sigui el Govern qui faci més planer el camí. I, en segon lloc, que s'expliqui, d'una forma com més entenedora possible, quins són els objectius dels diversos canvis normatius que es pretenen solucionar amb cadascuna de les lleis que es promouen. Quins són?, quins en seran els avantatges?, quines són les oportunitats que se'ns presenten?

En aquest sentit, cal dir que el programa electoral de la nostra formació política recollia diverses propostes relacionades amb el tema que ens ocupa, que, en ser compartides per altres formacions que avui donen suport al Govern, es varen incloure en el document programàtic de l'Entesa nacional pel progrés, i finalment varen integrar el Pla de govern 2007-2010. Bàsicament dues: en primer lloc, l'impuls del nou model territorial, d'una nova ordenació de les institucions catalanes, basada en els nivells territorials, i així un reconeixement institucional del municipi; la novetat que comportarà les vegueries; la redefinició del paper que juguen les comarques; la desaparició de les diputacions provincials; la regulació específica de l'àrea metropolitana de Barcelona i de l'Aran, etcètera.

Amb quins objectius, aquest primer punt? Doncs, per aconseguir un major equilibri territorial que faciliti la igualtat en l'accés als serveis per part dels ciutadans es visqui on es visqui; per evitar la supraposició innecessària de diferents nivells administratius sobre el mateix territori, i aplicant, per tant, criteris de simplificació i d'ús eficient dels recursos públics; per aprofundir en la democràcia de proximitat i aplicar el principi de subsidiarietat, per tal de fer possible uns serveis públics de la màxima qualitat possible, i per aconseguir un model territorial propi que reconegui i doni veu a les realitats

existents, com seria el cas de les Terres de l'Ebre o l'Alt Pirineu i l'Aran, que vostè també coneix.

En segon lloc, l'altre aspecte rellevant seria la necessitat de reforçar el paper dels governs locals en el sistema institucional català, garantint el nucli mínim de competències, reforçant l'autonomia local amb la garantia de l'autonomia financera, creant aquest Fons de cooperació local a què fa referència l'Estatut, creant també..., fent una nova llei de finances locals, donant suport a la tasca de l'electe local, amb la creació del Consell de Govern Locals, etcètera.

Quins objectius perseguiria aquest segon bloc? Doncs bé: donar més força als municipis, als governs locals en general; modernitzar l'Administració i els governs locals; fomentar la participació i assegurar la transparència; disposar d'un finançament suficient i adequat, i, en definitiva, millorar l'aplicació del principi de diferenciació, que tingui en compte les característiques específiques i les diverses capacitats dels nostres municipis i dels nostres governs locals.

Com es pot veure, els objectius que es persegueixen o que perseguirien constitueixen una necessitat històrica, i d'aquí la necessitat d'impulsar, al nostre entendre, definitivament l'acció de govern en aquest tema per a la seva consecució, per a la consecució d'aquests objectius, per donar resposta a les demandes dels nostres conciutadans, dels nostres regidors i regidores, dels nostres alcaldes i alcaldesses.

Per tot això, voldríem conèixer amb més concreció, si és possible, els escenaris de futur en què es treballa, en què treballa el seu departament, les lleis que es treballen en paral·lel a la Llei de governs locals, el calendari previst, i, si és possible, donar a aquest tema la màxima prioritat i celeritat, que és el que en aquest cas jo, en representació del meu grup, li demano a vostè com a representant del seu departament. Res més.

Moltes gràcies per la seva atenció.

El vicepresident segon

Gràcies, il·lustre senyor diputat. En nom del Govern, per donar resposta a la interpellació plantejada, té la paraula el conseller de Governació i Administracions Públiques, l'honorable senyor Jordi Ausàs.

El conseller de Governació i Administracions Públiques (Sr. Jordi Ausàs i Coll)

Sí, moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, benvolgut diputat senyor Postigo..., efectivament, una de les reformes més significatives i de profunditat que promou aquest Govern, el Govern de Catalunya, és reconfigurar l'organització territorial del país, l'organització territorial de Catalunya; reforma que inclou, lògicament, els ens territorials bàsics, els municipis i les vegueries.

Disposar d'una organització territorial pròpia de Catalunya, ajustada a la nostra realitat territorial, a la nostra realitat històrica i institucional, ha estat un objectiu, una fita que ve de lluny, com sabem tots plegats, i aquest Govern, vostè senyor Postigo ho sap bé, l'objectiu, la mis-

sió de desplegar l'Estatut i de fer-ho també en matèria de governs locals per tal d'acabar amb les disfuncions d'aquest model actual, un model que està superposant estructures polítiques i estructures administratives i que palesa, que demostra confusió i també provisionalitat en l'assignació de les competències. Per tant, aquesta nova visió institucional que impulsem des del Govern de Catalunya té com a objectius, primer, d'una banda, millorar l'eficiència, l'eficàcia de les administracions públiques que actuen a Catalunya, garantir la prestació d'uns serveis públics locals de qualitat, a través de la configuració d'una administració propera, capaç d'incrementar la implicació, la participació ciutadana. I segon objectiu, per altra banda, facilitar la comprensió i la utilització dels serveis descentralitzats de l'Administració de la Generalitat i la seva relació, com deia vostè, amb els governs locals.

En altres paraules, aquest Govern ha de posar els fonaments d'una nova administració multinivell orientada a millorar el benestar, a millorar la qualitat de vida dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya. Després de vint anys crec que, per fi, ens trobem ara ja en un procés definitiu, en un procés que no té marxa enrere, en un procés inajornable de modificació de l'actual organització territorial del país. Com sap, l'any passat el Departament de Governació –abans vostè en feia referència– va encarregar un estudi a un equip ampli, plural, divers d'experts de l'àmbit de la Universitat Rovira i Virgili, un estudi que es va finalitzar el passat mes de novembre amb el títol de Document de bases per a l'elaboració d'un avantprojecte de llei de governs locals. Aquest document reflexiona, i aquest document ofereix propostes concretes per a la confecció d'aquest nou model territorial del país. I què defineix?, què aporta, aquest document? Doncs, defineix la naturalesa, l'organització, les competències dels diferents ens territorials, dels municipis, de les vegueries, de les comarques i també d'altres, d'existència no-obligatòria, però molt importants, que, per tant, impulsarem, com són les àrees metropolitanes, les mancomunitats, les entitats municipals descentralitzades. Aquest document també aporta propostes en la línia de modificar aspectes de règim electoral i de règim competencial, proposa millores en aspectes del règim jurídic, de funcionament dels ens locals, així com dels seus actes, dels seus acords, i també fa propostes en la línia d'actualitzar, doncs, l'Estatut dels membres dels governs locals, propostes de modernització d'aspectes relacionats amb la societat de la informació, les noves tecnologies, la participació ciutadana, entre altres molts aspectes. Com vostès saben aquest és un document que hem fet arribar al conjunt de la societat, és a dir, als grups parlamentaris, als partits polítics, a les institucions municipalistes, a les entitats municipalistes, a les diputacions provincials, a les comarques, al món local en el sentit més ampli.

Voldria destacar especialment que la llei de governs locals precisarà de l'aprovació també, en paral·lel, d'una llei de procediments de migració, de pas, de les diputacions a les vegueries. Per tant, en paral·lel aquest Govern impulsarà, i per tant, estem en condicions molt aviat de portar a sessió de Govern les dues memòries, les dues lleis, una llei de procediments de migració de les diputacions a les vegueries, que doni compliment a la previ-

sió de l'article 91.3 de l'Estatut d'autonomia segons el qual les vegueries substitueixen les diputacions.

Aquesta llei, com deia, serà paral·lela a la llei de governs locals i es garantirà el desplegament de l'Estatut amb fermesa, i, per tant, definirem l'organització territorial del nostre país des de les nostres institucions. Aquesta llei de procediment de migració serà la que concretarà el règim successori respecte de les diputacions provincials i la que establirà els procediments de creació i delimitació territorial de les vegueries. S'està estudiant la possibilitat que es puguin articular diverses fórmules per acollir-se a aquest procés de migració, a aquest procés de pas, i en això treballem amb plena intensitat des de fa temps.

A més, la futura llei de governs locals també tindrà, lògicament, una estreta vinculació amb les futures llei de finances locals, llei del consell de governs locals, i llei de constitució de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Per tant, aquest és el repte: llei de l'àrea metropolitana de Barcelona, llei de consells i governs locals, futura llei de finances locals.

Val a dir que dins el marc general que representarà la llei de governs locals s'establirà el règim jurídic de les àrees metropolitanes i la seva creació en aquelles zones del territori on la continuïtat urbana, la densitat demogràfica, les realitats econòmiques i socials ho facin necessari, sobretot com a ens de mancomunació de serveis de competència municipal. I serà després, serà posteriorment, mitjançant l'aprovació d'una llei particular, que es podran crear les àrees metropolitanes específiques que es considerin oportunes.

La institucionalització de l'àrea metropolitana de Barcelona és, ara com ara, i com pot suposar lògicament senyor diputat, la més factible, la més necessària, la més urgent, la més immediata, sobretot perquè cal superar la ineficient situació actual. Ha de saber que immediatament després de l'elaboració d'aquest informe, d'aquest document, d'aquests bases, d'aquest document de bases de l'avantprojecte de llei de governs locals, com vostè sap es va iniciar tota la fase, tot el procés de diàleg i de debat sobre la reforma proposada amb les institucions i actors amb responsabilitats diverses en aquesta matèria.

No cal dir, tots en som molt conscients, que aquest tema exigeix, exigeix una especial sensibilitat amb el conjunt del territori i amb tots els actors que diàriament treballen al món local. I és per això que d'aleshores ençà, doncs, ens trobem en aquest procés de contrast i de millora.

Des del passat novembre he fet arribar aquest document de bases al Govern, per extensió al conjunt de departaments de la Generalitat, a la Federació de Municipis, a l'Associació Catalana de Municipis, als consells comarcals del conjunt del país, a les quatre diputacions, a fundacions i centres d'estudis de temàtica municipal, al Col·legi d'Interventors i Tresorers, als col·legis professionals, etcètera.

A banda de sessions informatives amb bona part dels actors que li acabo d'esmentar, val a dir que ja s'ha constituït una comissió interdepartamental –hi figuren

quatre departaments del Govern directament implicats—per treballar en aquesta reforma i, per tant, per, doncs, establir, redactar, elaborar la memòria que es portarà, per tant, al Govern.

I també és imminent la creació d'una comissió municipalista on hi formaran part les associacions municipalistes, les diputacions, representants de consells comarcals i també l'Ajuntament de Barcelona. Ahir mateix, vaig tenir una entrevista amb aquest mateix sentit amb l'alcalde Jordi Hereu. De fet, aquest proper divendres, és a dir, demà passat, està concertada la sessió constitutiva d'aquesta segona comissió de treball, d'aquesta comissió municipalista en el sentit ampli.

Des que vam prendre la ferma determinació d'escometre la reforma de l'organització territorial i dels governs locals, ja es va anunciar que no es volia entrar en estadis inicials ni en dibuixar mapes ni en posar oms. Del que es tracta, doncs, és que com a país modern dissenyem les institucions que siguin més acurades amb la nostra realitat territorial i social, i que les dotem, lògicament, de les competències que garanteixin aquesta òptima prestació de serveis públics, per tant, un aprofundiment, un veritable aprofundiment en els valors democràtics i de la modernitat.

Per tant, ara el que toca és finalitzar degudament els treballs de debat i contrast del document de bases, sobretot entre els mateixos departaments de la Generalitat i el món local. Per tant, jo crec que ara el que toca, doncs, és anar més enllà, portar mocions en els ajuntaments o bé iniciatives que alterin el que creu el Govern, que és el procés necessari de treball previ, tant en la confecció jurídica com de negociació amb tots els actors implicats. Per tant, el compromís, doncs, de creació de les vegueries, per tant, tal com es marca en l'Estatut, la creació de vegueries, tal com el catalanisme polític, des de sempre, doncs, ha establert i ha configurat com a organització territorial del país, és evident que aquest Govern i cadascun dels partits que en formem part, doncs, ja fa temps que l'hem explicitat de manera molt clara i, per tant, ara el que estem fent és dur a terme realitzar amb rigor la tasca que tenim encomanada sense saltar-nos cap pas que pugui posar en perill el que volem tots, que és èxit en l'objectiu global.

Moltes gràcies, senyor president.

El vicepresident segon

Gràcies, honorable senyor conseller. Per a la rèplica té la paraula l'il·lustre diputat senyor Lluís Postigo. Vol fer rèplica? No. Doncs aquesta presidència s'avançava excessivament als desitjos del senyor diputat. Si no hi ha rèplica, entenc que el conseller tampoc vol contra-replicar.

Interpel·lació

al Govern sobre el model lingüístic del sistema educatiu (tram. 300-00138/08)

Passaríem al novè punt de l'ordre del dia, que és la interpel·lació formulada al Govern, per part del Grup

de Convergència i Unió, sobre el model lingüístic del sistema educatiu. Aquesta interpellació, doncs, l'ha de formular l'honorable senyora Irene Rigau i... *(Pausa.)* Senyora diputada, com que la interpellació és al Govern i hi ha representació del Govern, iniciarem el torn de formulació d'aquesta interpellació. Pot començar.

La Sra. Rigau i Oliver

Moltes gràcies, senyor president. Senyor conseller, sabem que el Govern és únic i solidari i estem segur que en aquest cas també. Però sembla que el senyor Ausàs queda alliberat, perquè està arribant el conseller Maragall. Excusat està, senyor conseller. La veritat és que ens hauria agradat veure què contestava també un conseller d'Esquerra —no m'ho compti, si us plau, en el temps. Moltes gràcies, doncs, senyor president.

Senyor conseller Maragall... Conseller, mai com ara havíem tingut tantes competències per defensar el nostre model educatiu, el nostre model lingüístic d'escola catalana, però també és veritat que mai com ara hem tingut els centres amb una inseguretat jurídica com l'actual. Mai com ara, hem tingut un desori normatiu que ens podíem ben estalviar. Senyor conseller, cinc normes, un decret de juny del 2007, una ordre de juny del 2007, una resolució de juliol del 2007, una ordre de març del 2008, una altra ordre de 3 de juny del 2008. Tot això, totes aquestes normes per dir allò que no volen dir, per reconèixer que el Reial decret que regula els ensenyaments primaris esberlava el model de política lingüística en l'àmbit escolar. Cinc normes que ens podíem haver estalviat si desplegaven directament —com des de Convergència i Unió havíem reivindicat des del primer dia— l'Estatut en l'àmbit de les competències compartides.

Què ha passat, senyor conseller? Què ha passat, altre senyor conseller Ausàs, també? Què ha passat? Durant més de vint anys no hem tingut cap situació similar. I no han estat uns anys fàcils: UCD, PSOE, PP. Ara, què passava? Que a l'altre costat hi havia a Catalunya un govern de Convergència i Unió. Ara què ens ha passat? Que hi ha un govern del PSOE a Madrid i un govern del PSC a Catalunya. Perquè queda clar que qui deixa l'empremta, qui marca és el partit que dirigeix el Govern.

Avui el president Montilla ens ha dit, en el torn de preguntes de control; ha dit: «Aquest és un model que ha tingut un gran suport polític i social.» El senyor Montilla no ha tingut temps de dir, o no ho sap o no ho recorda, que hi va haver un moment que la immersió lingüística va perillar. Però a part de suport polític i social, el que hi va haver per part del Govern del president Pujol va ser algun cop de puny sobre la taula; el coratge i el cop de puny que, el Govern que vostè en forma part, no ha tingut a l'hora de defensar la nostra política escolar lingüística.

El Govern no va reaccionar davant del projecte de llei quan era simplement un esborrany: cap acte ho demostra, cap informe. El Govern no va reaccionar, no li va preocupar. No va reaccionar quan es va aprovar, aquell 7 de desembre; no va reaccionar quan es va publicar. Vostè, senyor conseller, em dirà: «Es va recórrer.» Sí, a instàncies d'aquest Parlament, però tot i que es va

recórrer no se n'ha impedit el seu compliment. Ho van emmascarar. Jo ara aquí no faré antologia de disbarats, perquè ja estan a les hemeroteques. Ho van emmascarar amb vint-i-cinc mil declaracions, però no han tingut cap altre remei que fer signar el secretari general de Polítiques Educatives, perquè entenem que el director general d'Ordenació no ho ha volgut signar, les instruccions que deien que finalment s'havien de compensar les 245 hores derivades de les estructures lingüístiques comunes en català.

Colloquialment n'hem anomenat la tercera hora, però tots sabem que no és un tema horari, tots sabem que va més enllà fins i tot de la invasió competencial. Aquesta iniciativa del ministeri ha tingut i té per a Catalunya i la comunitat educativa un gran valor polític, perquè ha estat la primera escletxa que s'ha presentat, aprovat i ratificat per esberlar el model lingüístic català. Què ha pretès el ministeri, senyor conseller? Penalitzar que les estructures lingüístiques comunes serveixin per al català i per al castellà? És que no es pot inferir el castellà a un coneixement derivat de la llengua catalana? No, no és això. Si durant més de vint anys aquesta mesura i aquest tractament han estat constitucionals, què ha canviat ara, què ha canviat? El color del Govern de Catalunya.

És que el tractament que fèiem del català i del castellà en els primer cicles, de manera clara, sobretot en la immersió lingüística, ha perjudicat el coneixement del castellà? No, senyor conseller, les dades del Consell Superior d'Avaluació, que fa pocs dies va estar aquí el president per delegació seva, el senyor Prats, el doctor Prats, demostra claríssimament que si hi ha una llengua amb menys coneixement és el català.

Aquest annex tercer d'aquest Reial decret, que només té aplicació a Catalunya i només està pensat per a Catalunya, sap què li passa, senyor conseller, que vostès no van saber reaccionar davant d'una norma que estava pensada per a Catalunya, però per agradar fora de Catalunya. Ho sabien que aquí no hi havia un problema de coneixement del castellà, el que passa és que volien agradar els altres partits i determinats nuclis i estats d'opinió de la resta de l'Estat.

No és una norma pensada en fonaments lingüístics, sinó una norma pensada en fonaments extralingüístics, i vostès ho han volgut arreglar amb el projecte lingüístic de centre i amb una ordre i una altra ordre i un emmascarament i una resolució. Però no, el problema és extralingüístic. Forma part d'aquella planificació lingüística que en l'àmbit ministerial el Govern central té per palesar la seva força de control.

Quan nosaltres parlem del bilingüisme sempre en parlem en sentit additiu, volem que la gent, a més de conèixer el català, conegui el castellà, però sabem que, molt enllà d'Espanya, hi ha una visió del bilingüisme que és el bilingüisme que porta a l'eliminació progressiva de l'altra llengua, en aquest cas del català. Miri, la llengua inicial de la majoria d'alumnes a Catalunya ja no és el català, i és gràcies a l'escola que dominen, en acabar l'etapa obligatòria, aquesta llengua.

Ha estat una gran manca de confiança amb la pròpia administració catalana i amb els centres haver volgut

especificar amb un annex d'un reial decret com s'havia de tractar i compensar la suposada pèrdua horària del tractament de les estructures lingüístiques en català, adreçada als alumns en situació d'immersió que són bàsicament de llengua castellana o d'altres llengües.

La ministra Cabrera ha volgut completar aquell mandat del ministre Patiño, aquell ministre de Felip V. I és ben cert, perquè, miri, en aquell moment, i ara parlem de fa tres-cents anys, aquelles instruccions secretes que es donaven als corregidors de Catalunya deien que havien d'actuar «con el mayor cuidado en introducir la lengua castellana a cuyo fin se darán las providencias templadas y disimuladas para que se consiga el efecto sin que se note el cuidado».

Sap què passa, senyor conseller? Que ara la ministra Cabrera ja sap tan claríssimament que l'efecte està guanyat, perquè si hi ha una llengua que coneix tothom i parla tothom és el castellà, cosa que no podem dir del català, i en aquesta mateixa cambra ho veiem, no tothom pot parlar en català, resulta que ara el *efecto* ja està guanyat. Allò que preocupava el ministre Patiño, Felip V i el conde duque era el *efecto*, ara el que interessa és que *se note el cuidado*.

Que no deixarem que Catalunya es pugui perdre mitja hora de castellà a favor del català. És això el que passa ara. Estem en una operació altament política quan tenim els instruments més forts que mai per no haver de viure aquesta esberla en el model lingüístic per interessos purament polítics d'una força política que no ha trobat el contrapès que trobaven quan Convergència i Unió governava Catalunya.

Per tant, estem davant d'una situació, senyor conseller, que sabem que es pot arreglar, i avui, avui, en aquest ple hi han hagut diverses iniciatives que han tractat el tema a través de les preguntes. I sembla que hi ha un consens, més generalitzat avui que fa uns dies enrere, i és que certament, a través d'una llei podem obviar el compliment del Reial decret. A través d'una llei podem obviar aquestes ganes de *que se note el cuidado* de la ministra Cabrera.

El mateix dia que el DOCG publicava una nova pròrroga, que no qualificaré ni contextualitzaré perquè ja ho vam fer, nosaltres li enviàvem a vostè un projecte de text perquè es convertís, si el Govern ho considerava oportú, en una llei específica, singular, per desenvolupar i desplegar els drets lingüístics en l'àmbit de l'ensenyament que garantís a l'inici de curs ja la màxima seguretat i enterrés aquest desgraciat tema ja de manera definitiva.

Per això, senyor conseller, li hem de preguntar quines són les previsions que té vostè en nom del Govern per tal que els centres de Catalunya puguin començar el curs 2008-2009 amb una norma clara i catalana. Estem segurs que tenim els instruments per aconseguir-ho, li vam enviar a vostè, li vam enviar al conseller de la Vicepresidència, li vam enviar..., el president del meu grup ho va enviar al president Montilla.

Tenim..., sabem que hi ha un altre grup que també ha presentat un projecte, s'ha reconegut que és per llei que s'ha de canviar, si estem només davant d'un tema de

calendari, estic segura que ens podem posar d'acord, perquè a vostè, més que a ningú, li ha d'interessar que l'inici de curs comenci net, amb una norma clara i catalana que permeti als centres fer el projecte lingüístic que necessiten per als seus alumnes i no supeditats a una norma que està pensada, com hem dit, per a una realitat que no és la catalana i que no ha sabut trobar en el Govern de Catalunya fins ara la resposta adequada per fer valdre les nostres competències en l'àmbit de política escolar, de política lingüística.

Gràcies, senyor president. Estarem ben atents a les seves respostes, senyor conseller.

El president

Honorable conseller d'Educació, senyor Ernest Maragall, té la paraula.

El conseller d'Educació

Sí, gràcies, president. Sí, senyora diputada, tot agraït la seva intervenció i excusant, un cop més, els segons –entenc– de retard que, en la mesura que la interpellació anterior s'havia avançat una mica, em sembla, o ha anat molt ràpida...

A veure, jo crec que aquí hauríem de distingir algunes coses amb el relat, en fi, tan aparentment perfecte que vostè fa, en què cap de les dades que ha donat les discuteixo, totes hi són, les dades, eh?, les valoracions, ja és una altra cosa, o les interpretacions, però les dades són precises, no?

I jo crec que el que les dades ens permeten dir, les seves dades, que són les mateixes que les que puguí comptar jo, és que per fi en aquest país, amb aquest Govern, efectivament, disposem d'una concepció global d'una determinació política i d'una plasmació normativa en la línia d'establir molt clarament quin és el model lingüístic que volem per a la nostra educació, i que això passa per primer cop en la seva integritat, eh?, no havia passat mai abans amb la mateixa rellevància, amb la mateixa explicitació normativa i amb el mateix rang amb què ho estem fent ara.

Les primeres peces en aquesta direcció van ser..., jo crec que van ser prou clares, no? És clar que treballàvem amb l'entorn derivat de la legislació orgànica espanyola, eh? Efectivament, el que passa és que, com tots sabem, tenim simultàniament, eh?, pràcticament amb la mateixa..., amb la mateixa longitud d'ona i d'efectes, d'efectes molt superiors, el nostre Estatut, que, de sobte, canvia, eh? Afortunadament, canvia l'escenari i els límits del debat, eh? De manera que tenim aquí el creuament o la trobada en el mateix..., en fi, en la nostra societat i en el mateix període, en el mateix moment, l'efecte sumat, doblat, de les dues coses. El que succeeix és que l'efecte d'una és d'aplicació, diguéssim, des del punt de vista de la seva vigència, és d'aplicació immediata i l'altra demana ser efectivament interpretat, desplegat i convertit en norma, convertit en llei primer, amb relació a aquesta matèria, en el conjunt de la competència educativa i convertit a partir d'aquesta legislació pròpia en la possibilitat de disposar de les normes reglamentàries, de les ordres, de les instruccions de tot l'aparell.

Nosaltres, què hem fet? Hem fet les dues coses, malgrat que vostè no..., en fi, no ho vulgui admetre o considerar. Hem defensat el criteri propi en la relació institucional amb el Govern central, no a instàncies del Parlament; el Parlament s'hi va afegir, el Parlament s'hi va afegir, senyora diputada, ho sé perfectament. Les nostres actuacions en aquesta línia van començar molt abans que aquest debat tingués lloc en aquesta cambra, eh?, molt abans. De manera que l'evidència que havíem de defensar les nostres competències reconegudes per l'Estatut en front d'una legislació acabada d'arribar i, segurament, elaborada abans no contemplava aquesta evidència, va ser un criteri adoptat des del primer moment i dut a la pràctica a través, naturalment, de la prudència institucional requerida, de la preparació dels corresponents informes jurídics, i de l'elaboració del consegüent, primer, demanda de rectificació i després requeriment formal amb relació a la constitucionalitat de la norma discutida.

Molt bé, fins aquí el que vam fer. Nosaltres, tenint aquesta peça, ja tenim el més important, diguem-ne, que és el dret institucional competencial salvaguardat. Què més havíem de fer? Havíem, efectivament, de fer les coses de manera que en el marc de la nostra gestió, de la nostra capacitat i de la nostra autonomia ja adquirida poguéssim donar al nostre sistema els elements de decisió, els elements de gestió que, en fi, que salvaguardessin la qüestió de fons que nosaltres defensem, salvaguardessin la convicció que, efectivament, no només el principi del català com a llengua vehicular, que ve de molt lluny, sinó també l'aplicació generalitzada de la immersió lingüística que no havia estat mai decretada fins a aquest Govern i fins a aquest període. Es duia a terme i que ho feia en condicions que permetien tractar aquesta qüestió de la segona llengua oficial amb unes altres condicions, amb unes altres possibilitats d'ubicació, diguéssim, de col·locació curricular i d'efectes reals, suposats d'aquesta teòrica imposició.

És a dir, que ens hem..., en el terreny institucional, estem perfectament equipats, jo crec que, a més, ben argumentats jurídicament i en el terreny de la gestió també hi estem desplegant els instruments al nostre abast, efectivament, per fer les coses de manera que els principis que estem defensant: el català llengua vehicular i immersió lingüística i el plurilingüisme tinguin efectiva acollida, presència i garantia de desplegament.

Jo discrepo d'algunes de les seves afirmacions quan es refereix al diagnòstic de la situació real, d'alguna de les valoracions, perquè, efectivament, és cert, afortunadament i ho crec positivament que estem des de sempre en condicions de garantir l'aprenentatge del castellà i que el nivell de domini d'aquesta llengua, per totes les dades que tenim a l'abast, són les que han de ser, són les que han de ser des d'un punt de vista estrictament pedagògic.

És a dir, estem complint la nostra responsabilitat i la nostra obligació des del punt de vista de l'aprenentatge i del domini d'aquesta llengua. Segurament podríem millorar, però no és tan cert, no és tan cert que la realitat sociològica, cultural, acadèmica d'aquest país ens doni un perfil, una homogeneïtat, una realitat que pugui

i degui tractar-se exactament amb els mateixos termes, sigui quina sigui, en fi, la ubicació, l'entorn, la qualificació, la tipologia dels usuaris d'aquesta qüestió.

I, per tant, el que estem fent és efectivament, a més de fer aquesta gestió i aquesta defensa dels nostres drets i les nostres obligacions, preparar bé el futur immediat d'una manera potent. I aquí és on ens hem de trobar, com vostè deia, senyora diputada, i jo hi coincideixo, eh? Hi ha, evidentment, una més que clara posició, possibilitat de consens de fons sobre la situació a què hem d'arribar; em sembla que no hi ha dubte d'això.

Ara, deixi'm dir-li que, al meu entendre, en aquest moment el camí que vostè proposa és –si m'ho permet– d'inferior rendiment i d'inferior resultat que el que proposem nosaltres; i li proposo que ho discutim tranquil·lament i que comparem les vies, els camins i els continguts de la norma. Li ho dic més clarament: la previsió que avui fem en l'Avantprojecte de llei d'educació, que es pot convertir en projecte de llei dintre de poques setmanes, amb relació al conjunt de la competència curricular del Govern de Catalunya, és manifestament superior i més potent que el que vostès plantegen per la qüestió concreta de les àrees lingüístiques, clarament. I és aquesta la batalla que ens convé.

I, en canvi, em sembla que el plantejament per la via que vostès fan el que ens aporta és, primer, un efecte, diguéssim, possiblement contraproductiu, des del punt de vista de les reaccions en tots els sentits –institucionals, socials i polítics–, i en segon lloc, un menor apoderament, una menor qualificació del nostre dret, pel que inclou la seva proposta de renúncia a la millor forma, a la manera solvent, prudent, institucionalment més responsable, de guanyar aquesta batalla, que és el que volem tots, evidentment. De manera que la guanyarem.

Jo li demano que, en fi, en parlem tranquil·lament, que en parlem inclús abans que vostès eventualment decideixin presentar una moció en aquest sentit, de la mateixa proposició de llei, i que ho fem valorant i examinant tots els elements amb presència. No és la precipitació la millor consellera, en aquest sentit. No hi ha... La urgència que vostè reclama no està en perill des del punt de vista..., el nostre sistema educatiu no està en perill en el terreny de l'aplicació de la norma. Tenim eines, i les hem posat en marxa totes, perquè no es produeixi aquesta incidència. Tenim garantida la tranquil·litat del nostre sistema educatiu en aquest moment i tenim prou assegurada la possibilitat clara de comptar amb la norma completa, equilibrada, solvent, en tot l'àmbit educatiu pel que fa a la competència curricular. I, per tant, només hi tenim a guanyar, treballant adequadament en aquesta direcció.

En fi, jo li proposo aquest camí. Espero que, en qual-sevol cas, ens puguem entendre i, si més no, treballar i compartir els objectius de fons, en què ben evidentment coincidim.

Gràcies.

El president

Senyora Rigau, té la paraula.

La Sra. Rigau i Oliver

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, permeti'm una contraproposta; perquè, és veritat, nosaltres hem de presentar la moció, i jo li agraeixo aquesta mà estesa. Ara, el que em sembla que haig de poder fer-li entendre –que sé que vostè és molt capaç d'entendre; clar!– és que, si vostè busca l'eficàcia d'una norma, no hi ha res més eficaç que començar el curs bé; no hi ha res més eficaç que, a l'hora de fer els horaris de professors i de lliurar-los als alumnes, se sàpiga, de cada matèria, quantes hores faràs. Perquè l'ordre que vostè ha publicat darrerament –es va publicar el 5 de juny– deixa obert fins al juny de l'any vinent la presentació del projecte lingüístic. Tots en sabem les circumstàncies –ja ho he dit: jo no hi entraré.

Anem a començar el curs bé. Jo li proposo que el text que nosaltres li vam trametre es pugui enriquir amb aquells apartats de l'avantprojecte de llei, que és més ampli –té raó–, perquè abasta tot l'àmbit curricular, l'aprofundim i el presentem com un avenç de la Llei d'educació, però que ja el puguem aprovar ràpidament en aquest Parlament, per tal que els cursos puguin començar amb tota normalitat.

I, és clar, no em pot dir que hi ha precipitació, perquè aquí s'han presentat i defensat en nom de Convergència i Unió diverses mocions que demanaven allò què en dèiem «un decret llei» i que en tècnica normativa exacta eren llei per llei. Però nosaltres sabíem que una competència compartida havia d'estar regulada per llei. Si el Govern feia un decret, dèiem: «Ho convertirem en llei.»

Aquest no és el debat de si era decret llei o llei. Aquí no hi ha precipitació. Nosaltres sempre hem tingut clar que necessitàvem una llei per regular una competència compartida i que havíem de partir de la LOE i de l'Estatut, i no del real decret.

I vostè em diu: «És que estem en una situació que no hi havia sigut mai.» I tant! Mai havíem tingut aquesta previsió de l'annex del real decret, i sempre hi ha hagut un model clar, el model clar que va començar el conseller Pi i Sunyer!, que vostè l'ha de recordar perquè, si no ho recordo malament, el seu pare era director general de Cultura amb el conseller Pi i Sunyer. Va ser amb el conseller Pi i Sunyer que vam començar amb la defensa *del* català, i amb el conseller Guitart i conseller Laporte vam avançar en l'ensenyament *en* català. Sempre hem sabut on volíem anar, sempre, i mai hem tingut els problemes legals que tenim ara.

Per això li dic que no es tracta que hi hagi precipitació, que no n'hi ha; no es tracta que no sabíem on anàvem i ara sí. No, no, és al revés: volem que les escoles de Catalunya sàpiguem amb claredat que l'Estatut que el poble de Catalunya va votar ens ha dotat perquè tinguem una normativa de com utilitzar el català i el castellà a l'escola clara i catalana, clara i segura, i no pendants d'un real decret ministerial que tenia, com hem demostrat, unes pretensions, que vostè no m'ha desmentit, que no eren estrictament escolars.

Per tant, escolti, senyor conseller, no volem cap «apanyo». L'«apanyo» és dir: «Queda temps fins al juny de

l'any vinent», i els inspectors amb l'autorització va i l'autorització ve. No, aclarim-ho. Miri, si avui fa dos anys que es va aprovar l'Estatut –que es va votar, no?, es va votar i, per tant, referendar–, dos anys, escolti, faci'ns a tots plegats un regal d'aniversari: ens digui que ja veuran les nostres escoles com ha valgut la pena, perquè ens blinda com mai la nostra aposta escolar i lingüística. Fem aquest esforç. No em remeti, si us plau, a la Llei general d'educació. Perquè què farem? Imagini's que l'aprovem el mes de març; llavors, canviarem l'horari de llengua?, canviarem les instruccions? No. Fem-ho ara, de cara al setembre, i abordem el debat de la Llei d'educació, ja que vostè ha dit i manifestat que el tira endavant, a partir d'aquesta claredat. Home, és que és veritat!

És que les escoles, vostès no sé si ho saben..., són 1.300 projectes lingüístics pendents d'autorització, quan no n'hi ha cap necessitat legal, si fem el que hem de fer com a país, que és regular el que ens permet l'Estatut. Mil tres-cents projectes lingüístics que hauran d'enviar als tribunals. Escolti, no. Enviem-hi una norma clara que digui: «Escolti, tranquil, que fem el que hem de fer, i les escoles tenen una diversitat de situacions, que han de tenir l'autonomia que tant preconitzem i la confiança que ensenyaran en cada moment allò que els nens estan en condicions d'aprendre, per poder dominar bé les dues llengües al final.»

Senyor conseller, no és ni precipitació..., és recerca d'eficàcia. Vostè no em digui que la nostra aposta és d'inferior rendiment, perquè el rendiment, clar, no ho és, senyor conseller. Vostè sap què és preparar un inici de curs; vostè ho ha viscut com a conseller, jo ho he viscut com a mestra. Es demana...

El president

Senyora diputada...

La Sra. Rigau i Oliver

...de l'Administració –acabo, senyor president, gràcies– claredat d'instruccions, i ningú entén que, podent-ho fer, políticament no es faci, fora que sigui pel que li he dit, perquè ara hi ha una diferència. Abans, quan hi havia aquest problema, CiU reaccionava, i ara ens trobem amb un govern del PSOE i un govern del PSOE. I aquesta serà la nostra desgràcia, pel que sembla.

Amb tot, li demano...

El president

Senyora diputada...

La Sra. Rigau i Oliver

...faci un pensament, i ens regali una llei.

Gràcies.

El president

L'honorable conseller té la paraula.

El conseller d'Educació

Gràcies, president. Gràcies, senyora diputada, gràcies per ampliar les ofertes, no? Però jo també li..., en fi, en el mateix sentit. Jo crec que el president ha formulat abans, amb major, evidentment, autoritat, ha plantejat sobre la taula un criteri i una determinada forma d'enfocar i d'assolir el consens que, efectivament, perseguiu.

I a mi em sembla que és un criteri que ens..., en fi, a més –no cal entrar-hi ara, eh?– d'analitzar si és o no de millor rendiment l'enfocament jurídic que li donem nosaltres o el que fan vostès en la seva proposició, el que segur que ens dóna és un escenari de molta major seguretat institucional per a tothom: per als ciutadans de Catalunya i per a les mateixes institucions i per a les escoles, ben certament.

És a dir, en aquests moments no hi ha cap problema, eh? En aquests moments els centres poden començar el curs amb absoluta tranquil·litat, eh?, d'acord amb el seu projecte lingüístic, d'acord amb la consciència que hi ha que tenim un marge de temps per prendre les determinacions que convinguin, sabent que, entre altres modalitats d'aplicació d'això, hi ha la de distribuir el temps de totes les matèries al llarg de l'etapa, no només en el curs que ve. És a dir que raons derivades de l'aplicació obligada en el curs que ve d'aquesta qüestió, no n'hi han, eh? I vostè sap perfectament, igual que jo, que això és així.

Miri, deixi'm recordar-li un parell de qüestions. El model d'immersió lingüística a què vostè alludia abans, que nosaltres hem, per primera vegada, normat, posat en un decret, efectivament, va començar en el temps i amb els protagonistes institucionals que vostè mencionava. Però, si us plau, afegeixi-hi alguna cosa, eh?; afegeixi-hi els noms de Marta Mata i de Pepe González en la història d'aquest concepte, d'aquest criteri i de la seva posta en marxa, eh?, perquè van haver de batallar bastant amb els representants d'aleshores del seu grup per aconseguir-ho i van... (*Veus de fons.*) Efectivament, i és així. Si vol, mireu les actes dels debats d'aquell moment. Bé. Mirem-les tots, perquè en aquest sentit són prou il·lustratives. De manera que no..., en fi, a mi em sembla que estem tots igualment legítimats, diputada, per reivindicar i per defensar aquells criteris. Ja ho crec, que ho som tots.

De la mateixa manera que ara li podria recordar la circumstància, per a vostès feliç, derivada del gong de la campanya que va salvar el Govern de Catalunya dels efectes de l'aplicació de la llei orgànica *de la educación*, elaborada i dictada pel Partit Popular en un determinat moment, quan vostès governaven a Catalunya, eh? Sí, mirin, mirin, mirin el que deia i el que hauria passat si no s'hagués suspès, eh?, mirin el que deia i el que hauria passat si no s'hagués suspès per un govern socialista posterior. Hauria tingut efectes triplement greus dels que ara estem discutint, i vostè ho sap perfectament.

Però, en fi, ara l'important és com construïm el futur. I el futur el construïm des de la seguretat, des de la solvència, i també des de la responsabilitat de saber

que tenim una necessitat i una coherència que el desplegament de l'Estatut es faci amb èxit i en les millors condicions i, per tant, que les previsions en aquest terreny delicat de la primera gran interpretació competencial de desplegament de la norma estatutària les fem en les degudes condicions també des del punt de vista de la relació institucional.

Avançar ara ràpidament –no li agrada la paraula «precipitació»; tant se val–, en qualsevol cas, per aconseguir que a principis de setembre això estigui, tot plegat, diguéssim, posat dempeus, d'acord amb la seva proposta..., en fi, la precipitació seria imprescindible; en tot cas, si no, l'acceleració absoluta de procediments i decisions.

De manera que el que tenim és un escenari en què hem de córrer molt millor i en què tenim totes les possibilitats de guanyar, de fer bé les coses, d'arribar a consolidar d'entrada un text legal que no tingui ni debat jurídic, ni debat judicial, ni debat constitucional, perquè estigui absolutament blindat en el sentit i en l'orientació que tots volem.

I aquesta és la nostra responsabilitat també, i crec que és, sincerament, una..., fem un bé a l'educació d'aquest país si enfoquem les coses d'aquesta manera. No hi ha urgència. Hi ha necessitat de defensar els nostres drets, segur. Hi ha possibilitat de fer-ho en les millors condicions, sense, diguéssim, suscitar efectes contraris derivats de la immediatesa i del *zoom* que vostè vol aplicar sobre aquesta qüestió lingüística. Només aconseguirem que tothom ens miri amb molta més suspicàcia i amb molta més reticència i amb molta més bel·ligerància. En canvi, amb l'enfocament global, amb l'enfocament institucional, amb l'enfocament d'aplicació immediata al llarg del curs que ve, perquè tindrem la llei aprovada –segur que amb la seva participació i consens–, tots hi sortirem guanyant. Sincerament ho crec.

Però, en fi, repeteixo que n'hem de parlar sense cap mena de límit en el moment en què vostè vulgui, eh?

(La Sra. Rigau i Oliver demana per parlar.)

El president

Senyora Rigau.

La Sra. Rigau i Oliver

Demano la paraula breument per contradiccions. Perquè jo he parlat... Senyor president, molt breument...

El president

Sap què passa? És que això és una interpellació...

La Sra. Rigau i Oliver

Sí, d'acord, però...

El president

...i els torns estan reglats...

La Sra. Rigau i Oliver

...s'han dit noms. Senyor president, s'han dit noms.

El president

Trenta segons –trenta segons, trenta segons.

La Sra. Rigau i Oliver

No, perquè jo he posat nom a la persona que va promoure l'ensenyament del català, però la immersió no té nom. La immersió és de tots els mestres públics i privats que a Catalunya l'han fet possible. *(Remor de veus.)*

Gràcies.

El president

Senyor conseller? *(Pausa.)*

Doncs, arribats en aquest punt, suspenem la sessió, que reprendrem demà a dos quarts de deu del matí.

La sessió se suspèn a les vuit del vespre.